

Riksdagens protokoll

2012/13:11

Onsdagen den 17 oktober

Kl. 09.00 – 13.21

16.00 – 16.01

Protokoll
2012/13:11

Välkomsthälsning

Anf. 1 TALMANNEN:

Jag vill fästa kammarens uppmärksamhet på att vi bland åhörarna vid partiledardebatten har ordföranden för den ryska dumans utrikesutskott Aleksej Pusjkov samt representanter från den diplomatiska kåren närvarande. Varmt välkomna!

1 § Partiledardebatt

Partiledardebatt

Anf. 2 MIKAEL DAMBERG (S):

Herr talman! Det handlar om 650 anställda på Sony Mobile i Lund, 230 på Holmens i Hallstavik, 330 på Volvo Bussar i Säffle, 450 medarbetare på SSAB i Borlänge, Oxelösund och Luleå och i morse anställda på Telia Sonera. Nu slår varselvägen mot Sverige med stor kraft. Det är 45 000 anställda som hittills i år fått besked om att just deras jobb är hotat.

Runt köksborden sprider sig nu en oro inför framtiden. Frågorna är många. Kommer jag att få behålla mitt jobb nästa månad? Kommer familjen att klara av att betala lånen på huset? Kommer ungarna att kunna vara kvar i skolan, eller tvingas familjen flytta?

Det är om detta dagens partiledardebatt borde handla, om varslen, vardagen och verkligheten. Det handlar om de vägval som Sverige måste göra i dag för att klara jobben och välfärden i framtiden. Socialdemokraternas budgetalternativ handlar om exakt detta: Fler jobb för Sverige.

Herr talman! Världen förändras, och Sverige måste hänga med. Framtidens arbetsmarknad kräver mer av kunskap, inte mindre. Just nu pågår ett globalt kunskapsrace om den mest kompetenta arbetskraften och de bäst utbildade och kreativa människorna.

Allt fler länder vill vara med. Kina och Indien storsatsar på utbildning, innovation och forskning. Också Sverige måste rustas för framtiden. Det krävs en modern affärsplan för Sverige. Det behövs en samlad strategi för hur vi kan skapa jobb i växande och kunskapsintensiva företag, stänga det stora rekryteringsgapet på svensk arbetsmarknad och sätta innovation i centrum för politiken.

För att klara jobben måste mindre och medelstora företag kunna expandera och anställa. Därför vill vi låta staten ta över ansvaret för den andra sjuklöneveckan.

För att klara framtidsjobben föreslår vi ett nytt klimatinnovationsprogram, förstärkt kapitalförsörjning till regionala inkubatorer, ett nationellt kompetenscentrum för upphandling och ett ökat exportstöd för svenska företag.

Därför är det så viktigt med strategisk samverkan med svenskt näringsliv och stora framtidsbranscher. Därför vill vi lyfta upp innovationsarbetet på högsta politiska nivå under ledning av statsministern. Allt detta väljer regeringen bort.

Här går fortsatt en av de främsta skiljelinjerna i svensk politik: kunskap, eller en väg mot låga löner. Sverige kan aldrig bli billigast. Men om vi arbetar tillsammans kan vi bli bäst.

Herr talman! För bara några veckor sedan presenterade regeringen sin budget, fylld med optimistiska prognoser om ekonomin och jobben. Borgs glädjekalkyler kändes förlegade nästan samma dag som de hade presenterats.

I stället för att prioritera investeringar i det som vi vet bygger Sverige starkt valde regeringen återigen att låna till stora skattesänkningar. Men det fanns inget nytänk kring jobben.

Herr statsminister! Jag har förstått att ni inte lyssnar på oss i oppositionen. Jag har förstått att ni inte längre lyssnar till era egna experter och forskare. Men ni borde lyssna till de 400 000 människor som går arbetslösa runt om i Sverige. De kan berätta för er att regeringens prioriteringar inte fungerar. Ni borde lyssna till de nästan 100 000 unga människor som i dag går arbetslösa. De kan berätta för er att det behövs en ny jobbpolitik i Sverige.

(Applåder)

Herr talman! Arbetslöshet är alltid ett stort slöseri. Det är dyrt för den enskilde, kostsamt för nära och kära men också en förlust för oss alla och samhället. Det som står oss dyrast är egentligen den förlorade potentialen, att vi inte tar tillvara alla människors vilja och förmåga till arbete.

Jesper är 27 år och bor i Sigtuna. Tidigare var han långtidsarbetslös och levde på försörjningsstöd. Dagarna och veckorna gled ihop, och till slut kände han sig helt värdelös. Ett politiskt beslut förändrade Jespers liv. Han fick ett resursjobb och anställdes i kommunen.

Nu får han användning för sina talanger i köket. Han jobbar och stormtrivs på Nyborgens förskola i Sigtuna. Både han och hans chefer är helt övertygade om att han kommer att få ett nytt jobb efter detta jobb. Det har betytt oerhört mycket för honom att få det arbetet. Han har fått tillbaka det allra viktigaste, sitt självförtroende.

Ett beslut kan förändra en människas liv. Tänk på hur mycket det skulle betyda för de 30 000 människor som regeringen har gömt undan i fas 3 där de förbjuds att göra riktiga arbetsuppgifter och inte får ett riktigt arbete. Tänk om vi skulle kunna ge dem riktiga arbetsuppgifter, riktiga jobb och en riktig lön.

Vi socialdemokrater står upp för våra värderingar. Alla kan växa genom utbildning och arbete. Alla jobb behövs. Alla människor räknas. Därför är vårt besked tydligt. Vi kommer att avskaffa fas 3 och ge de 30 000 människor som finns där i dag riktig utbildning eller arbete.
(Applåder)

Herr talman! Framtiden vinnns eller förloras i skolan. Jag tror att det finns ganska många föräldrar och lärare som hade förhoppningar på regeringen. När ni tillträdde trodde de att man nu skulle styra upp skolan, skapa lite ordning och reda, och nu skulle ungarna lära sig mer i klassrummet.

Efter sex år med Jan Björklunds skola är det inte bara elevernas betyg som faller utan också utbildningsministerns. I Lärarnas tidning får utbildningsministern betyget 1,5 av 5 möjliga av Sveriges lärare: icke godkänt, det duger inte.

Vi måste ställa högre krav än så på svensk utbildningspolitik. Vi socialdemokrater har med kritiska ögon granskat vår egen politik. Vi har gjort ett rejält omtag och kommit fram till att Sverige måste investera kraftfullt och klokt i en bättre skola.

Det vi vet av forskningen är att det finns ingenting som betyder så mycket för elevernas resultat i skolan som att de möter en riktigt bra och engagerad lärare. Därför investerar vi stort i lärarnas fortbildning. Vi investerar i det pedagogiska ledarskapet för Sveriges rektorer.

Men vi vet också av forskningen att det betyder något hur stora klasserna är och att det betyder mest för de minsta barnen hur stora klasserna är. Därför investerar vi 2 miljarder kronor i mindre klasser i lågstadiet och förskoleklassen så att barnen får mer tid med sin lärare och kan lära sig mer så att vi får ett bättre skola.

(Applåder)

Vi tar det också ett steg längre. Vi säger att förskoleklassen borde bli obligatorisk. Alla barn borde gå i förskoleklassen så att vi får en tioårig skolplikt. Vi vet av forskningen att tidiga insatser för barns lärande innebär att fler barn lär sig och klarar sitt liv ännu bättre. Det är ett bra beslut som Sveriges riksdag skulle kunna fatta.

Om man menar allvar med att förbättra svensk skola måste man satsa på de små barnen och stimulera dem under hela deras skolgång. Detta är en möjlighet att få skolan att förbättras.

Vi har i vårt budgetalternativ finansierat ett miljardprogram för en världsledande skola. Vi har gjort vår hemläxa. Socialdemokratin väljer framtiden.

(Applåder)

Herr talman! Man kan inte beskylla regeringens utbildningspolitik för att vara särskilt framtidsinriktad. I stället för att höja kunskapskraven presenterar regeringen nu det ena förslaget mer bakåtsträvande än det andra. Först kom subventionerad läxhjälp, men bara till de föräldrar som har råd att göra ett skatteavdrag. Här går en tydlig skiljelinje mellan oss och regeringen. Vi socialdemokrater garanterar läxhjälp till alla elever.

(Applåder)

Sedan kom Björklunds ettåriga gymnasieskola. Skoltrötta elever ska i framtiden inte mötas med höga förväntningar och stöd utan med lägre kunskapskrav. Problemet för regeringen är att arbetsgivarna sågar förslaget.

Herr talman! Listan på arbetsgivarorganisationer som dömer ut en ettårig gymnasieutbildning är så lång att jag inte skulle hinna läsa upp alla namn. Det är frisörföretagen, butikerna, åkeriföretagen, tapetsermästarna, golvbranschen och entreprenörsföretagen – ingen tror på detta! Vi socialdemokrater håller med företagarna. Vi tycker inte heller att man ska utbilda ungdomar rakt ut i arbetslöshet.

(Applåder)

Herr talman! Nu har det gått sex år med den här regeringen, och verkligheten har blivit deras värsta fiende. Jag misstänker att de borgerliga partiledarna i debatten kommer att försöka flytta fokus bort från att arbetslösheten ökar, bort från att skolresultaten sjunker och bort från att klyftorna ökar. Regeringspartierna vill i stället tala om oppositionen och vad som kanske kan hända om två år. Men jag tror att de flesta som lyssnar på debatten är mer intresserade av att höra svaren på vad ni vill göra för att vända utvecklingen i Sverige.

Jag vill avsluta med två frågor till statsministern. Förra gången vi debatterade i denna kammare valde ni bort skolan för krogmomsen. Den här gången väljer ni bort skolan för bolagsskattesänkningen. Varför väljer statsministern gång på gång bort skolan? Den andra frågan gäller arbetslösheten, som nu är högre än när ni tillträdde. Långtidsarbetslösheten har ökat med 30 procent. När ska er politik ge resultat, statsministern? När kommer jobben, Fredrik Reinfeldt?

(Applåder)

Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Vi har i varje budget satsat mer på skolan. Varje elev i grundskola och gymnasieskola har fått ökade resurser över alliansregeringens tid vid makten. Utanförskapet har minskat med över 200 000 sedan alliansregeringen tillträdde. Ni osynliggjorde människor genom stora förtidspensioneringar. Vi har brutit denna utveckling.

Den teknik som Mikael Damberg använder – att inte tala om det som står i Socialdemokraternas motion – är lite vansklig. Han berättar inte om den politik som Socialdemokraterna står för: att profilera miljonerna men skipa miljarderna. Jag tror inte på den ingången till att debattera, Mikael Damberg. Det är bättre att stå upp för det som står att läsa i era dokument.

Ni har 30 miljarder i höjda skatter och avgifter på produktion, arbete och företagande, framför allt för unga. Bara en tiondel av detta förs tillbaka till företagande för att underlätta förutsättningarna för arbete. Det är en gigantisk utbyggnad av bidragssystemen. Stå upp för er politik! Berätta om den! Profiler inte miljonerna, utan tala om miljarderna! Berätta för svenska folket vad ni föreslår!

Detta är inte det enda problemet med er budgetmotion. Den är också svår att räkna på. Det kan synas tekniskt, men ni redovisar bara inkomster och utgifter för ett år. Det har ni inte gjort tidigare. Miljöpartiet och Vänsterpartiet gör det för tre och fyra år. Budgetmotionen är faktiskt på fyra år. Ni bryter inte ned era utgiftsförslag inom varje utgiftsområde. Det har ni gjort tidigare, och det gör era samverkanspartier. Ni anger inga beräkningar för den offentliga sektorns finanser, ingenting för kommunsektorns finanser och inget om statsbudgetens saldo eller statsbudgetens utveckling. Det har ni gjort tidigare, men det har ni slutat med. Det gör

Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Ni anger inte om era efterfrågestimulanser, som är rätt omfattande – a-kassa, sjukförsäkring, sänkt avgift för medlemskap i a-kassa och så vidare – är tillfälliga eller permanenta. Man brukar ange om det är tillfälligt.

För vem är detta ett problem? Det är ett problem för svenska folket, för det är på denna budget Socialdemokraterna gör anspråk på att regera Sverige. Den är helt ofärdig, och den är i det närmaste ogenomtränglig.

Jag har en fråga: Har ni kompenserat kommuner och landsting och stat för att ni höjer arbetsgivaravgiften för unga i år? Det hade ni inte gjort förra året.

(Applåder)

Anf. 4 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Svaret på frågan är ja.

Jag måste bara säga en sak först, herr talman: Jag var lite avundsjuk på statsministern i går. Tänk att få vara på plats på Olympiastadion, se fotbollen och se att man ligger under med 4–0 och vänder det på en halvtimme! Alla vi som älskar fotboll skulle ha velat vara på plats, vill jag säga. Men det finns också en lärdom att dra av detta, tror jag. Om man ligger under med 4–0 i halvtid kan man inte fortsätta att spela i andra halvlek som man spelade i första halvlek. Då måste man tänka nytt.

(Applåder)

Efter sex år är arbetslösheten högre än när du tillträdde, Fredrik Reinfeldt. Långtidsarbetslösheten har ökat med nästan 300 procent. Långtidsarbetslösheten för unga människor har stigit med 700 procent. Sysselsättningsgraden har sjunkit. Men regeringen låtsas som om ingenting har hänt. Nu slår varselvägen in mot Sverige, och statsministern säger: Jag ska fortsätta på precis samma sätt som förut!

Det är någonting märkligt med det. Jag tror att det behövs ett nytänk. Det verkar som att statsministern inte är förmögen att tänka nytt kring de åtgärder som både verkligheten och forskarna säger inte fungerar. Låt oss göra någonting annat! I mitt anförande föreslog jag en lång rad åtgärder som skulle få fart på jobben och som skulle stärka Sveriges konkurrenskraft men också bekämpa arbetslösheten här och nu. När kommer jobben, statsministern?

(Applåder)

Anf. 5 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Jag ska återkomma i mitt anförande till att också jag ser behov av att ta in hur varsel påverkar Sverige. Det måste man alltid vara beredd att göra.

Min kritik mot Mikael Damberg är att han står och talar om annat än det som står i Socialdemokraternas motion. Det är att vilseföra svenska folket. Berätta om det som står där! Vi förstår behovet av att profilera det som sägs i miljoner medan ni döljer miljarderna. Det är inte hållbart. Socialdemokratin måste börja tala om det som står i era motioner.

Mikael Damberg säger: Svaret är ja. Vi har kompenserat! Det går inte siffermässigt att följa detta, men det står i texten. Då kommer det intressanta. Ni har alltså kompenserat fördubblad arbetsgivaravgift för unga för kommun, landsting och stat, men inte för den privata sektorn – för det kan de gott ha! Där sysselsättningsökningen har kommit sedan 2006 –

med över 200 000 fler sysselsatta – ser socialdemokratin inga som helst problem att isolerat öka kostnaderna för att anställa unga. Varför har ni kompenserat landsting, kommuner och stat? Vad är skillnaden mot den privata sektorn?
(Applåder)

Anf. 6 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Jag vill börja med att säga att statsministern och regeringspartierna ägnar enorm kraft åt att tricksa med siffror. De omvandlar en sänkning på 8 miljarder kronor av bolagsskatten till en skattehöjning. Så kan vi inte föra en politisk debatt i Sverige. Jag tror att det är viktigt att se att statsministern försvarar skatteundantag som verkligheten har visat inte fungerar.

Då måste man, om man lever i verkligheten, fundera över detta: Om det här inte har fungerat, och om den politik vi nu har fört inte har gett de jobb vi trodde att den skulle göra och hoppades på kanske man ska ompröva den och göra någonting annat. Rikta insatserna till de ungdomar som behöver det! Inrätta inte ett förbud för ungdomar att få insatser från Arbetsförmedlingen de första tre månaderna, utan garantera i stället unga människor jobb eller utbildning inom sex månader, som vi föreslår! Vänd på perspektivet! Gör nya insatser för de unga människor och de arbetslösa som skulle behöva det!

Det är en smartare politik. Inför mer av näringspolitik i Sverige! När vi ser att varselvägen slår mot landet måste Sverige ta nya initiativ. Vi vill bjuda in regeringen: Lägg fram förslaget om korttidsarbete och introduktionsjobb nu! Vänta inte i två år på det! Så kan vi möta krisen starkare tillsammans.

(Applåder)

Anf. 7 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Jag får gratulera Mikael Damberg till ett passionerat tal om innovation, utbildning och vikten av att bygga Sverige starkt genom att satsa på de unga och på innovationskraften.

Jag skulle också vilja ta upp ett annat tema som knyter an till det du talade om – att alla behövs. För ett par veckor sedan såg vi bilden av Ali som sydde ihop sin mun i protest mot att han höll på att bli utvisad från Sverige till Italien, där det hade begåtts övergrepp mot honom som flykting.

Socialdemokraterna har lagt grunden för mycket av den migrationspolitik och den lagstiftning som vi fortfarande hanterar i dag. Jag tycker därför att det är relevant att ställa två frågor till Mikael Damberg. Anser Socialdemokraterna, som Miljöpartiet, att Sverige ska använda de möjligheter som finns i EU-regelverket att sluta avvisa unga, barn och människor som befinner sig i samma situation som Ali till Italien när de inte ska få uppehållstillstånd här?

Nästa fråga handlar om att Socialdemokraterna tidigare har vägrat att ge papperslösa rätt till vård. Nu när ni befinner er i opposition har vi hört lite andra tongångar. Det framgår av era motioner att ni står bakom reformen när det gäller barn. Men var står egentligen Socialdemokraterna i frågan när det gäller vuxna papperslösas och gömdas rätt till vård på åtminstone lika villkor som de asylsökandes?

Jag skulle vilja säga att det är en angelägen fråga. Tack vare den migrationspolitiska överenskommelse som Miljöpartiet har träffat med regeringen kommer vi här i kammaren att under året få ta ställning till ett regelverk där vi ger papperslösa och gömda människor i Sverige rätt till en grundläggande vård i vårt moderna välfärdsland.

Anf. 8 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Flyktingpolitiken engagerar och berör, inte minst nu när vi ser hur fruktansvärt många människor tvingas fly undan krig i Syrien och på andra ställen runt om i världen. Dessa människor söker också sin fristad i Sverige och har rätt att få den. Det är en fråga som handlar om människovärde och respekt för andra människor. Det är viktigt att man ser över de regelverk som finns för att se att de följs, men jag är lite förvånad över att Miljöpartiet ställer frågan om migrationspolitiken till mig.

Det är Miljöpartiet som nu har ingått ett samarbete med regeringen. Det är väl ni som ska reda ut hur de här reglerna ska se ut. Ställ gärna den frågan till de borgerliga! Eller ni kanske har interna diskussioner om detta. Du vet likaväl som jag, Åsa Romson, att vi vill förändra regelverket eftersom vi tycker att det har blivit för strikt när det gäller vilka som har rätt att stanna i Sverige. Vi vill inte minst se över de ömmande skälen som ska kunna vara en väg in i Sverige när ingenting annat hjälper.

Det här är viktiga frågor för oss, men jag tror att du ska ställa dem till regeringen. Jag har inte sett det förslag om de papperslösa som du ställer frågan om. Vi har, precis som du säger, förflyttat vår position. Vi har tänkt till om de papperslösa eftersom vi ser att de lever i en mycket utsatt situation, men vi har fortfarande inte sett det förslag som regeringen och Miljöpartiet ska presentera. Vi vet inte om det är tillräckligt långtgående. Vi vet inte om det är tillräckligt genomtänkt. Vi kommer att titta på det förslaget med stort intresse, men vi har fortfarande inte sett det.

(Applåder)

Anf. 9 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Det finns ingenting som gläder oss i Miljöpartiet så mycket som när vi kan få partier att förändra sig i en mer humanitär och mänsklig riktning. Därför välkomnar vi naturligtvis att Socialdemokraterna i opposition har lyckats förflytta flera av sina positioner på det migrationspolitiska området. Men vi är lite oroliga för att just ni slipper den debatt som ofta förs mellan andra partier här i kammaren om hur vi i realiteten ska göra det mänskligt och människovärdigt att komma till Sverige, söka skydd, söka en återförening med sin familj och skapa ett liv där man ser en framtid.

Många av de regler som vi har att hantera kommer från en regering som ditt parti har ingått i och som vi har fört många diskussioner med, Mikael Damberg. Det är inte irrelevant vilka förslag som kommer hit och på vilket sätt den här kammaren kan enas brett och över partigränserna. Alliansregeringen och Miljöpartiet har ganska ingående beskrivit förslaget när det gäller rätten till vård för papperslösa i budgeten. Vi skulle välkomna om Socialdemokraterna helhjärtat omslöt det förslaget och inte bara var lite luddiga i sin motion med att barnen räknas men inte de vuxna.

(Applåder)

Anf. 10 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Vi har läst budgeten med intresse, men vi väntar på det konkreta förslaget. Vi vill gärna se det innan vi säger ja eller nej till ert förslag. Det blir intressant att läsa det när ni väl lägger fram det.

Nu får jag inte ställa frågor, men man kan ju undra hur Miljöpartiet känner för den ordning vi har i Sverige i dag och som ni är ansvariga för. Miljöpartiet kan inte helt frigöra sig från ansvaret för den politik som man nu säger sig vilja understödja. Det blir lite grann att både ha kakan och äta den.

Anf. 11 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Jag är ledsn, men Mikael Damberg får nog finna sig i att vi i replikskiftena på Dambergs anförande också ställer frågor om Socialdemokraternas alternativ. Jag tycker att Mikael Dambergs inledning var en bra beskrivning av några av de utmaningar som Sverige står inför. Det kommer varsel nu på löpande band. Den europeiska skuld krisen får följd effekter i Sverige som vi knappt kan värja oss emot men som vi måste hantera. Så långt är vi helt överens. Det är dock inte den som beskriver problemen mest högljutt som vinner, utan det gör den som redovisar de bästa åtgärderna, Mikael Damberg. Det är därför man måste granska de åtgärder ni föreslår.

Det är ovedersägligen så att i den budgetmotion ni lägger fram föreslår ni skatthöjningar för företag i Sverige med tiotals miljarder. Den enskilt största åtgärden ni föreslår, och statsministern nämnde den också, är en höjning av arbetsgivaravgifterna för ungdomar med 16 miljarder brutto. 16 miljarder ska läggas på arbetsgivare som anställer ungdomar.

Vi säger att om man gör det kommer det att drabba människor. Fler människor kommer att stå utan jobb, och ungdomar kommer att få sparcken. Då säger ni att så är det inte alls, det är ineffektivt och det får inga effekter. Jag häpnade när jag hörde Mikael Dambergs svar på Fredrik Reinfeldts fråga om ni ska kompensera kommunerna. Låt mig i all ödmjukhet ställa denna fråga, Mikael Damberg: Om höjda arbetsgivaravgifter på 16 miljarder inte får några som helst effekter, varför kompenserar ni då kommunerna?

(Applåder)

Anf. 12 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Jag tror att det är oerhört viktigt att se att med den kris som nu slår mot Sverige kommer kommunerna att vara i ett mycket bekymmersamt läge. Det här är ett sätt för oss att kompensera kommunerna och ge dem mer pengar än vad regeringen gör. Vi gör det på flera olika sätt genom stora skolsatsningar, genom stora satsningar på förskolan och genom satsningar på äldreomsorgen. Det är viktiga satsningar som kommunerna behöver för att klara den här krisen. Det här är ett sätt att göra det på.

Jag vill fundera lite grann på verkligheten. Det blir ju väldigt teoretiskt. Jan Björklund säger att man ska utvärderas efter de åtgärder man beskriver. Ja, så är det, men man ska också utvärderas efter de resultat man levererar. Är Jan Björklund nöjd med sysselsättningsutvecklingen för unga människor i Sverige? Arbetslösheten har ökat det senaste året. Kan det inte finnas andra insatser än de som ni föreslår som behöver

göras för att unga människor ska få jobb? De unga människor som saknar gymnasieutbildning i Sverige i dag får inga jobb. Det spelar ingen roll hur arbetsgivaren ser ut om man inte har gymnasieutbildningen på plats.

Därför vill vi införa ett utbildningskontrakt som gör att alla unga människor garanteras en gymnasieutbildning. Det är mycket svårt för unga människor att få jobb om de inte har erfarenhet. Därför vill vi införa möjligheter till praktik, traineeplatser och arbete för unga människor så att ingen ung människa ska behöva gå arbetslös i mer än sex månader. Det handlar om en garanti som innebär att unga människor ska få utbildning eller arbete inom sex månader när de går arbetslösa. Det är ett sätt att ge de här unga människorna en möjlighet att komma tillbaka.

Så kan man också jobba. Det ser inte ni. Ni lämnar unga människor med svaret att ni en gång i tiden har genomfört ett skatteundantag. Det har inte fungerat, men ni gör ingenting annat för att komma till rätta med den ungdomsarbetslöshet som nu ökar. Långtidsarbetslösheten för unga människor har ökat med 700 procent under den tid som ni har haft makten. Är det inte så, Jan Björklund, att om man har gjort någonting som inte fungerar kanske man ska stanna upp och tänka till en gång till?
(Applåder)

Anf. 13 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Jag tror att alla åhörare noterade att Mikael Damberg lyckades dra över sina 120 sekunder utan att tillnärmelsevis försöka svara på min fråga. Han återupprepade sitt inledningsanförande i miniatyrformat i stället.

Jag tar frågan en gång till för säkerhets skull. Jag kan lämna över den skriftligt om det behövs. Ni säger att höjda arbetsgivaravgifter inte spelar någon roll för Sveriges arbetsgivare. Det är därför ni kan göra detta. Vi säger att det kommer att spela roll. Arbetsgivarna får mindre pengar att anställa människor för. Ni säger att det inte spelar någon roll och att det inte kommer att påverka sysselsättningen ett dugg, men ändå finner ni anledning att kompensera kommunerna för detta. Mikael Damberg började tala om andra statsbidrag till kommunerna, men det var inte det jag frågade om. Ni vill uttryckligen kompensera kommunerna för de höjda arbetsgivaravgifterna. Det var det Damberg sade. Det står i er budgetmotion. Det är korrekt. Ni vill göra det. Kommunerna skulle bli jättegla för det eftersom de annars skulle få mycket höga utgifter och få sparka folk. Höjda arbetsgivaravgifter innebär att färre kan anställas. Om det gäller i kommunal sektor gäller det även i privat sektor, Mikael Damberg. Du får en chans till. Varför kompenserar ni kommunerna när det inte behövs eftersom det ni föreslår inte ger några effekter?

(Applåder)

Anf. 14 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Jag tror att alla som lyssnar noterar att regeringspartierna nu argumenterar hejdlöst för en politik som inte har fungerat. Det skulle de kunna göra om den politiken hade gett resultat, att jobben hade kommit och att unga människor hade fått de jobb som Jan Björklund tror att de har fått genom det här skatteundantaget. Nu har det inte kommit några jobb, och då måste man fundera över om detta kanske inte var lösningen.

Många unga människor saknar en gymnasieutbildning, och vi garanterar en gymnasieutbildning. Det väljer du bort i ditt budgetalternativ, därför att du väljer att satsa på bolagsskatten.

Vi säger att unga människor ska garanteras jobb eller utbildning inom sex månader, men det väljer du bort. I stället har regeringen valt att införa ett aktivitetsförbud på arbetsförmedlingarna de första tre månaderna för unga människor.

Vi säger att sju av tio företag runt om i Sverige i dag har svårt att rekrytera arbetskraft därför att de inte hittar rätt kompetens. Då väljer regeringen att dra ned på högskoleplatserna de kommande åren med 20 000 platser i stället för att bygga ut utbildningssystemet så att unga människor kan få en adekvat utbildning, en bristutbildning eller en yrkesutbildning, för att kunna ta de jobb som trots allt finns i Sverige. Här går en skiljelinje i synen på vad som skapar jobb i Sverige.

(Applåder)

Anf. 15 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Precis som Mikael Damberg sade i sitt inledningsanförande förekommer det varsel. Människor känner oro, och företagen skär ned runt om i landet. Under de senaste veckorna har vi hört att detta sker överallt, från Säfte och Glasriket till Luleå och Oxelösund. Därför är det så häpnadsväckande att Mikael Damberg i sitt inledningsanförande inte nämner de största kostnadsposterna i Socialdemokraternas budget!

Den här regeringen har lagt fast en offensiv investeringsbudget på grund av den oro som finns, på grund av de nedskärningar som nu görs och på grund av den lågkonjunktur som Sverige faktiskt befinner sig i. Vi har lagt fast en investeringsbudget för jobb, skola, infrastruktur och forskning – satsningar som Socialdemokraterna faktiskt tycker är för mycket. Det är satsningar som man tycker är oansvariga och vidlyftiga.

Det är lite märkligt med Socialdemokraternas politik, tycker jag. Man snackar om de små miljonerna men glömmer bort de stora miljarderna som man håvar tillbaka i höjd skatt.

I ett halvår har nu Socialdemokraterna pratat lite grann om näringslivet och innovationer, men när man läser budgeten ekar den här berömda affärsplanen väldigt tomt. I svenskt mästerskap i skattehöjning mot det svenska näringslivet vinner nu Stefan Löfven. Förra årets sossbudget innehöll 22 miljarder i skattehöjningar för det svenska näringslivet. Löfven slår till hårt, lägger till ytterligare miljarder och är nu uppe i 30 miljarder.

Jag vill därför fråga Mikael Damberg: Är det rimligt i tider av oro, lågkonjunktur och varsel att lägga på en kostnadsmäll på 30 miljarder för dem som skapar jobben i Sverige? Det är de facto vad det innebär med Socialdemokraternas budget. Varför ger ni miljoner till det svenska näringslivet men tar tillbaka miljarder från de företag och de arbetare som berörs?

(Applåder)

Anf. 16 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Jag tror att regeringspartierna ska vara försiktiga med att tricksa alltför mycket med siffrorna. Om en skattesänkning på 8 miljarder på bolagsskatten ska beskrivas som en skattehöjning i Sverige försvinner

alla valörer för politikens besked. Jag tror att man ska vara försiktig när man räknar. Jag tycker att man ska vara tydlig när man räknar. Den enda förnyelse som jag ser i regeringens politik är väl att man har återgått till att göra som på Bo Lundgrens tid och lånar till skattesänkningar. Det är det som vi har kritiserat. Man ska göra *större* investeringar, och därför finansierar vi våra investeringar. Vi gör enorma investeringar i skola, utbildning och jobb men också i riktig näringspolitik.

Jag hade förväntat mig att Annie Lööf skulle tala om näringspolitik och prata mer om vad man egentligen borde göra. Jag hoppas att det kommer i ditt anförande senare.

Vi har, i mitt anförande, presenterat frågan om forskning och innovationer, inkubatorer, riskkapital, kapitalförsörjning, marknadskompletterande investeringsfonder och initiativ för offentlig upphandling – allt det som vi vet faktiskt ger resultat för företag som vill växa och anställa. Framför allt är den andra sjuklöneveckan viktig, då den betyder mycket för små och medelstora företag.

Annie Lööf, det ligger en bevisbörda på regeringen att faktiskt leverera resultat och inte bara en massa ord!

Jag vill ställa en fråga om varslen, för det kommer många sådana nu. Du är näringsminister, och det känns som att det är en viktig fråga att hantera för dig. När de här varslen slår mot Sverige blir många människor oroliga. Många riskerar att bli arbetslösa, och då vill de ha stöd, kanske i form av hjälp med en utbildning eller någonting annat. Kan du förklara, Annie Lööf, hur det kan komma sig att regeringen har sett till att Arbetsförmedlingen har betalat tillbaka 18 miljarder kronor de senaste åren trots att vi har 8 procents arbetslöshet?

Din egen arbetsförmedling i Jönköpings län kommer antagligen att betala tillbaka pengar i år, trots att arbetslösheten växer. Kan du förklara det kloka i att arbetsförmedlingarna betalar tillbaka pengar till regeringen trots att arbetslösheten ligger på 8 procent i Sverige?

(Applåder)

Anf. 17 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Den här regeringen gör stora insatser vad gäller arbetsmarknadsutbildning och utbildningsinsatser i det reguljära utbildningssystemet såväl som genom Arbetsförmedlingens försorg. Det gör vi för att möta människors oro och möjlighet att utvecklas.

Faktum kvarstår, Mikael Damberg, att ni lägger satsningar på det svenska näringslivet och innovationsklimatet. Jag vet det. Det är drygt 2 miljarder i satsningar som regeringen redan gör vad gäller inkubatorer, strategiska innovationsområden och liknande. Men problemet är att ni lägger ungefär 2,6 miljarder på svenskt näringslivsklimat men tar tillbaka 30 miljarder. Det är 14 miljarder på arbetsgivaravgifter för unga, ungefär 6 miljarder på restaurangmomsen och 8 miljarder på bolagsskatten.

Frågan som blir kvar är: Om Socialdemokraterna vill höja skatterna med 30 miljarder på ett år, vad har man då för ambition att höja skatten för det svenska näringslivet på en mandatperiod?

(Applåder)

Anf. 18 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Det är en talande tystnad från näringsministern om varför arbetsförmedlingarna ska betala tillbaka pengar till staten när 8 procent går arbetslösa i Sverige. I ett läge då varslen haglar mot Sverige ska arbetsförmedlingarna, i stället för att kunna använda insatserna aktivt för de unga människor som går arbetslösa och i stället för att ge de människor som nu kommer att drabbas av arbetslöshet rejäla utbildningar och omställningsmöjligheter, betala tillbaka pengarna till Rosenbad. Det är ett märkligt besked från näringsministern att man inte tar de här frågorna på större allvar.

När det gäller näringspolitiken måste jag säga att det handlar om att göra saker och inte bara prata. Det handlar om att ta de här frågorna på stort allvar och faktiskt säga att regeringen som helhet tycker att innovation, forskningspolitik och strategisk samverkan med näringslivet är viktigt. Tyvärr har vi en regering som har kallat svenskt näringsliv för ett särintresse, som inte tycker att statsministern ska leda ett innovationsråd och som inte tycker att man ska jobba med strategisk samverkan mellan viktiga branscher och näringar i Sverige för att utveckla dem. Jag tycker att det är ett svaghetstecken för Sverige att vi har en så svag näringspolitik.

(Applåder)

Anf. 19 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Mikael Damberg gör stort nummer av de socialdemokratiska satsningarna på utbildning och skola. Han nämner läxhjälpen och säger: Vi garanterar läxhjälp till alla!

Jag har tittat lite på vad de där 115 miljonerna ger, och det blir 22 öre per elev och dag. Jag vet inte om det förändrar särskilt mycket egentligen. Det är ett lovvärt initiativ, men tomma tunnor skramlar mest, brukar man ju säga.

Det var inte det som jag egentligen hade tänkt prata om, utan jag tänkte prata om en annan sak. Mikael Damberg säger att nu har man tänkt till om migrationspolitiken, och det är givetvis positivt att man tänker till. Vi har den senaste tiden bevittnat en debatt om just migrationspolitiken och särskilt Migrationsverkets stora problem med att hantera den situation som vi har just nu som är akut.

Det kommer många människor till Sverige, nämligen ungefär 1 200 asylsökande varje vecka. Det är väldigt många människor. Prognosen för nästa år har skrivits upp till 50 000 asylsökande, och det kan komma ännu fler.

Det här innebär stora kostnader. Bland annat måste regeringen nu ta pengar från biståndsbudgeten för att lägga på bidrag och bostäder till nya invandrare som kommer och som dessutom många gånger saknar skyddsbehov.

Det saknas bostäder, vilket Migrationsverket slår larm om. Det finns inte plats i kommunerna. Det är redan mycket hög arbetslöshet bland utlandsfödda, i synnerhet bland utomeuropeiska invandrare. Vi har under året sett hur utbetalningarna av socialbidrag ökat ännu mer.

När jag, herr talman, läser Socialdemokraternas budgetmotion kan jag konstatera att man inte med ett enda ord belyser den akuta situationen. Ordet invandring finns över huvud taget inte med i den socialdemokra-

tiska budgetmotionen trots att man nu, som Mikael Damberg säger, har tänkt till om migrationspolitiken.

Jag vill fråga Mikael Damberg hur Socialdemokraterna egentligen ser på den akuta situation som råder. Vad har Socialdemokraterna för lösningar på den akuta situation som vi just nu ser?

Anf. 20 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Jimmie Åkesson och Sverigedemokraterna har ett standardsvar på alla samhällets problem, och det är att det är invandrarnas fel. Jag delar inte den analysen. Det är en magisk formel som ska lösa allt – arbetslösheten, skolan, statsskulden och världsfreden. Jag tror inte att det ligger till på det sättet.

Problemet för Jimmie Åkesson är att det inte fungerar så. Verkligheten är att de människor som kommit till Sverige, som fått jobb, bildat familj, skapat sig en framtid, betalar skatt och bidrar till det svenska samhället. Det är en helt annan bild än den som Jimmie Åkesson ofta målar upp.

Jimmie Åkesson säger att situationen är akut. Ja, situationen är verkligen akut – i Syrien. Där bombar regimen sin egen befolkning, sätter in attackflyg mot sin egen befolkning. Det är en akut situation, och då måste man som medmänniska, oavsett vilket parti man tillhör, ställa sig frågan: Vad är Sveriges svar, Europas svar, världens svar till de människor som drabbas av krig i Syrien? Är det att vi låter dem vara kvar där, att vi inte har någonting att säga dem, att vi vänder bort ansiktet och låtsas som ingenting? Så kan man inte agera om man känner någon form av medmänsklighet.

Sedan finns det mycket att göra i Sverige, inte minst med tanke på hur jobbpolitiken fungerar här. Jag hade en sådan diskussion med regeringspartierna nyligen och tycker att regeringen gör alldeles för lite för att bekämpa arbetslösheten när vi vet att det är en fråga som betyder oerhört mycket för de människor som kommer till Sverige.

Vi gör mycket stora investeringar i skolan. Jimmie Åkesson beskriver det med ett exempel på läxhjälp. Vi har förslag om mindre klasser. Vi har förslag om investeringar i lärare. Vi har förslag om investeringar i de skolor som har störst utmaningar. Vi föreslår investeringar i sommarskolor för de elever som halkar efter. Vi har ett stort program för investeringar i skolan, och det handlar inte bara om läxhjälp. Läxhjälp är dock ett viktigt förslag för att vända svensk skola. Jimmie Åkesson gör även detta till någon form av invandrarfråga. Jag begriper det inte.

(Applåder)

Anf. 21 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Att jag lyfter upp exemplet läxhjälp beror på att det handlar om så oerhört lite pengar trots att man talar så mycket om det. Om de övriga satsningar på skolan som Mikael Damberg talar om är i samma omfattning ger jag inte mycket för den socialdemokratiska skolpolitiken.

När Mikael Damberg får en konkret fråga om hur Socialdemokraterna ser på migrationspolitiken, som han egentligen inte berör med ett enda ord i sin budgetmotion, kommer de vanliga flosklerna. Han tar upp situationen i Syrien, den mänskliga katastrofen i Syrien. Jag instämmer na-

turligtvis i beskrivningen av att situationen där är akut och att de problem vi har i Sverige kan verka ganska små i förhållande till de problem som finns i Syrien.

Mikael Damberg efterlyser svar. Vilket är världens svar? Vilket är Sveriges svar? Sveriges svar på detta är just nu att regeringen tar pengar från biståndsbudgeten och lägger på mer invandring. Hur ser Mikael Damberg och Socialdemokraterna på den svenska migrationspolitiken i dag? Det är bland annat svaret på den frågan jag skulle vilja ha. Det svaret har jag inte fått, tyvärr.

Anf. 22 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Om Sverigedemokraterna inte kan läsa budgeten och se att vi har 3 miljarder i satsningar på svensk skola och gör miljardinvesteringar i utbildningssystemet i övrigt ger jag inte mycket för hur ni läser budgetmotioner. Jag förutsätter att ni kommer att läsa våra kommittémotioner om migrations- och flyktingfrågor som vi också väckt. Där redogör vi exakt för hur vi ser på de frågor som Jimmie Åkesson tar upp i debatten.

Här finns en fundamental skillnad som handlar om att Jimmie Åkesson helst inte vill tala om det som faktiskt skulle betyda något – jobbpolitiken, skolpolitiken, hur vi ska hantera mottagandet i kommunerna, hur vi löser det, hur man jobbar med modersmålsstöd i skolan för de grupper som kommer till Sverige. Du har, Jimmie Åkesson, gång på gång röstat nej till de förslag som skulle underlätta integrationen i samhället. Du har valt bort investeringar i sådant som skapar jobb och en bättre skola för alla de barn som bor i Sverige.

Det är ett vägval man gör. Det beror på att man inte ser de människor som kommer till Sverige som en möjlighet, som en resurs, som någonting värt att satsa på, utan man ser människor som kommer från ett annat land bara som problem. Jag tror att man där väljer fel väg. Man måste se att de är människor som du och jag, och de förtjänar att ha samma rättigheter och skyldigheter i vårt land.

(Applåder)

Anf. 23 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag kan dela mycket av det som Mikael Damberg sade i sitt anförande. Vi står inför en akut kris i Sverige med ökande arbetslöshet. Det är dags att göra någonting åt det och inte skylla ifrån sig.

Även om vi kan vara överens om mycket finns det också sådant som vi inte är överens om. Dit hör frågan om privata vinster i välfärden. Vi kan i dag se att Sverige blivit en experimentverkstad för privatiseringar där miljarder som skulle ha gått till skolan, äldreomsorgen och sjukvården i stället går till vinster i riskkapitalbolag. Det sker på bekostnad av bemanningen; personalen får arbeta hårdare när man är färre. Det sker på bekostnad av trygga jobb när de otrygga jobben blir fler. Och det sker på bekostnad av att det är vinstintresset, inte behoven, som får styra.

Vi har tagit fram en modell för hur vi skulle kunna befria välfärden från vinstintresset, hur endast de verksamheter som återinvesterar sina överskott ska få verka på dessa områden och hur demokratiska beslut ska avgöra vart skattepengarna går. Liknande modeller har på skolområdet

genomförts i Norge av våra systerpartier Arbeiderpartiet och Sosialistisk Venstre och fungerar såvitt vi kan se alldeles utmärkt.

När vi presenterade förslaget i samband med årets Almedalsvecka sade du, Mikael Damberg, att förslaget inte går att genomföra. Det lät som en omöjlighet. Jag vet inte om det berodde på EU eller grundlagen eller Gud eller vad det var, men det gick inte att göra det. Min fråga är: Varför?

Anf. 24 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Jag tror att både Jonas Sjöstedt och jag är överens om att vi har en regering som inte tagit frågan på allvar, precis som vi haft en arbetslöshetskris som bara verkar bli värre, som går åt fel håll.

Jag kan säga att jag engagerat mig hårt i frågan, till exempel när det gällde Tibble gymnasium. Kommer ni ihåg den historien? Den moderata kommunledningen i Täby valde att sälja Tibble gymnasium till värdet av stolarna och borden, och sedan såldes det vidare med miljonvärde i företaget. Det var en gigantisk överföring av värdet.

Vi kunde se hur Stockholms läns landsting sålde Serafen för ungefär 700 000 kronor. Det såldes sedan vidare för miljonbelopp. Det är en provocerande bild av hur svensk välfärdspolitik har utvecklats när man kan sko sig på det sättet och göra enorma vinster. Många människor har också upprörts över berättelserna om att man väger blöjor i äldreboendet och drar ned på personalen i skolan och i äldreomsorgen för att kunna göra stora vinster. Det är klart att vi ska göra någonting åt det.

Jonas Sjöstedts fråga handlar om ifall Socialdemokraterna ställer upp på Vänsterpartiets modell. Nej, jag tror inte det, utan vi kommer att göra våra egna val i den frågan för att se till att skattepengarna används för det som de är till för, att de i huvudsak går till skolan, vården och omsorgen där de hör hemma, att vi höjer kvalitetskraven så att de i skolan och i äldreomsorgen ska känna sig trygga med att de får en bra skola och en bra äldreomsorg oavsett vem som driver skolan och äldreboendet.

För oss socialdemokrater är valfriheten viktig, att det finns någonting att välja mellan, att det även kan finnas privata alternativ i välfärden. Vi tycker att det är viktigt att slå vakt om det. Därför kommer vi kanske inte fram till exakt samma modell som Vänsterpartiet, och det får ni nog stå ut med.

(Applåder)

Anf. 25 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Första delen av Mikael Dambergs svar var en lysande plädering för att inte tillåta privata vinster i välfärden. Så långt var jag med.

Sedan försöker Mikael Damberg göra det till en fråga om valfrihet. Det är det inte. Vi är för valfrihet. Vi är för att andra aktörer ska kunna ha verksamhet på dessa områden. Det där är ett sidospår. Det är inte där diskussionen står. Det handlar om privata vinster på våra skattepengar, som skulle gå till skolan, äldreomsorgen, förskolan och sjukvården.

Min fråga var inte heller om Socialdemokraterna kommer att ta exakt vårt förslag. Jag skulle bli glad men förvånad om ni gjorde det, om jag ska vara ärlig.

Mikael Damberg påstod att detta inte är möjligt, att det inte går att befria välfärden från det privata vinstintresset, som om det fanns ett hinder, ett förbud, en regel någonstans som sade att detta inte låter sig göras. Men är det inte så, Mikael Damberg, att vi kan göra det här om vi vill? Vi är i vår fulla rätt att se till att varje skattekrona går dit den är avsedd. (Applåder)

Anf. 26 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! I Vänsterpartiets värld är allting svart eller vitt, ja eller nej, stopp eller framåt. Men i verkligheten är det lite besvärligare. Där måste man ta ställning till hur det ser ut egentligen. Det finns fristående skolor som är riktigt bra, och det finns fristående skolor med privata huvudmän som är riktigt dåliga. Det finns kommunal verksamhet som är riktigt bra, och det finns en och annan kommunal verksamhet som inte håller måttet.

I denna verklighet måste en seriös politiker navigera. Om man är seriös med att skattebetalarnas pengar ska användas så effektivt som möjligt och tar barnens och de äldres kvalitet i verksamheten på allvar måste man utarbeta ett förslag som håller. Det var detta mitt svar gällde.

Jag har förstått att Vänsterpartiet helst skulle vilja förbjuda det mesta av privat verksamhet i offentlig verksamhet. Vi är inte där, för vi ser att privata alternativ också kan bidra. Där går en skiljelinje mellan våra partier. Ni säger att allting är svart eller vitt, medan vi vill åstadkomma resultat. Det är en stor skillnad mellan Vänsterpartiet och Socialdemokraterna.

(Applåder)

Anf. 27 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik:

Herr talman! Det är första gången vi får tillfälle att diskutera regeringens och riksdagens olika partiers förslag samlat sedan Socialdemokraterna fick en ny ledning, och det är intressant att studera resultatet.

Den som har lyssnat på den nya ledningen har inte blivit överansträngd. Men den som har lyssnat på beskedet från Socialdemokraterna, som har kommit fram till den här budgeten, kanske ändå blir lite överraskad. Man har talat om betydelsen av goda villkor för näringslivet och om en affärsplan för Sverige. Kanske en och annan av oss hade förväntat sig att det skulle komma en del spännande idéer och förslag som skulle leda till de där jobben som vi alla gärna vill se växa fram.

Det fanns en gammal fin slogan inför en folkomröstning: Gärna medalj, men först rejäl pension. Nu tycks Socialdemokraternas slogan vara: Gärna jobb, men först en rejäl kostnadsökning. Det är precis vad Socialdemokraternas budgetförslag innebär den här gången. Man halverar RUT, ökar kostnaderna för att anställa människor i restaurangnäringen, fördubblar ungdomsarbetsgivaravgifterna och står för en höjd bolagskatt. Hur kan detta komma att leda till fler jobb, Mikael Damberg?

(Applåder)

Anf. 28 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Det är märkligt att regeringspartierna måste glida på sanningen i nästan varje inlägg. Nu sade Göran Hägglund att vi "halverar RUT". Vi halverar *taket* i RUT. De som har städning ett par tre gånger i

månaden berörs inte alls av detta, medan de som har en husa anställd hos sig på heltid får en mindre skatterabatt med vårt förslag. Det tycker vi är rimligt. Vi tycker att man ska använda skattepengarna på rätt sätt.

(Applåder)

Göran Hägglund målar upp detta som någon sorts vänstersväng. Det är modigt, eftersom Göran Hägglund då får lite problem när han ska förklara att vår fördubblade skattesänkning för pensionärer är en stor högersväng. Jag tycker för min del att det är vänsterpolitik att förbättra för pensionärerna och göra något åt efterfrågan i Sverige i ett läge där vi ser att konjunkturen viker nedåt. Det är bra och smart att passa på att ge pensionärerna, barnfamiljerna och löntagarna lite mer i köpkraft om vi ser att konjunkturen viker nedåt på det sätt den gör.

Ni väljer en helt annan strategi. Ni väljer en åtstramande budget i stället för att investera. Det är ert val.

Jag vill ställa en fråga som har att göra med pensionärsskatten. Hur tänkte ni, och hur kände du, när ni kom fram till att köra över Anders Borg om budgetutrymmet? Ni är fyra partier och alla måste få någonting, så Borg får släppa på sina regelverk. Sedan får man 23 miljarder i reformutrymme, och så får pensionärerna en femtiolapp i månaden. Hur kom ni fram till det?

(Applåder)

Anf. 29 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik:

Herr talman! Jag ska komma tillbaka till den frågan i mitt anförande och förklara hur vi har kunnat sänka skatten för pensionärerna i fyra olika steg. I förhållande till hur det var när vi tog över kommer pensionärerna räknat från den 1 januari 2013 att ha fått skattesänkningar på 6 800 till 10 200 kronor.

Mikael Damberg har lite problem med resonemanget när han å ena sidan säger att vi har en åtstramande budget, å andra sidan säger att vi är för expansiva och kör över Anders Borg. Det där hänger inte riktigt ihop, Mikael Damberg.

Min fråga kvarstår: Hur kan man lägga 30 miljarder kronor i skatteköjningar och tro att inte detta leder till att jobb går förlorade? Den tidigare replikväxlingen här avslöjade tydligt att Socialdemokraterna fann skäl att kompensera kommunsektorn, landstingssektorn och den statliga sektorn – annars skulle det gå illa. Men man lägger kostnaderna på näringslivet. Detta kommer att leda till färre arbetstillfällen än annars. Sloganen tycks vara: Gärna jobb, men först en rejäl skatteköjning! Men det kommer att leda till färre jobb, Mikael Damberg.

(Applåder)

Anf. 30 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Jag noterar att man håller fast vid de 30 miljarderna. Det är ett begrepp man tror sig kunna slira på. Folk får väl fundera på om 8 miljarder i bolagsskattesänkning, som vi i Socialdemokraterna föreslår i vårt budgetalternativ, är en skatteköjning för svenskt näringsliv. Jag har lite svårt att få det att gå ihop, men det är möjligt att Göran Hägglund kan reda ut det vid något annat tillfälle. Man ska beskriva saker och ting för vad de är.

Nästan 70 procent eller något sådant av ert budgetutrymme satsar ni på en bolagsskattesänkning. Jag kommer inte ihåg siffrorna riktigt, men det är en väldigt stor del av reformutrymmet i alla fall. Då måste man fundera på om ni gör rätt saker med pengarna.

Ni väljer bort saker och ting. Ni väljer bort skolan, insatser mot ungdomsarbetslösheten, utbildningspaketet och näringspolitiken för att ha råd att sänka skatten för bolagen. De största av bolagen som betalar bolagsskatt får en rejäl stimulans. Det är inte alla bolag som betalar bolagsskatt, kan jag säga, men bankerna gör det. Men ni väljer bort stimulansen till barnfamiljerna, pensionärerna och löntagarna, som skulle behövas i det här konjunkturläget.

(Applåder)

Anf. 31 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M):

Herr talman! Ärade ledamöter! Varsel och oro präglar Sverige hösten 2012. Förändringen knackar på vår dörr. Vi ska vara helt ärliga och säga att förändring är någonting vi inte alltid trivs med, åtminstone inte tills vi vet vart den leder. Därför är många nu oroade för ett Sverige som förändras och jobb som hotas.

Det är viktigt att förstå var de varsel som nu har kommit uppstår. Sverige är en exportberoende nation, brukar vi säga i våra tal. Halva vår ekonomi är kopplad till export. Låt oss stanna vid det ordet! Export betyder att vi gör saker, varor och tjänster, som andra köper av oss. När man i utlandet vill ha mindre av i Sverige producerade bussar, lastbilar och andra varor sjunker efterfrågan – inte därför att människor i Sverige skulle ha fått mindre pengar i plånboken, för det är tvärtom, utan därför att resurserna tryter i vår omvärld. Det är varslen i exportindustrin som är den stora utmaningen gentemot Sverige. Det är bra om man har det som utgångspunkt när man lyssnar på dagens debatt. Hur ska man utforma de förslag som ska möta det faktum att efterfrågan inte faller i Sverige utan i andra länder?

Låt mig påpeka att vi har sett detta förut. Vi har lärt oss att varsel inte behöver betyda arbetslöshet. Vi har också lärt oss att det inte går att frysa utvecklingen, hur gärna vi än skulle vilja det. Vi kan inte säga "Frys nu!", och så tinar vi upp Sverige om sex månader, och det är precis som det alltid har varit. Nej, förändring betyder just förändring. Det kommer att förändra Sverige. Frågan är hur vi ska hantera det.

För mig är det nu den svenska modellen prövas. Det är vår förmåga att möta och hantera förändring som nu utmanas. Det är nu vi ska visa att vi har förstått vad Sverige har präglats av de senaste 20 åren: inte stilstående utan reformer.

Det är reformer som nu nämns i nära nog hela vår omvärld som ett exempel på hur man möter nedgång och problem som oftast uppstår i vår omvärld. Det är reformer för att öka vår konkurrenskraft, reformer för att sänka kostnadstrycket, reformer för att göra oss attraktiva i den omvärld som vi handlar med och som har lagt grund för vårt välstånd och vår rikedom.

Det är nu den svenska modellen ska riktas in på att satsa på människorna. Det är nu vi ska visa att vi kan hjälpa människor att komma vidare. Även om det som var gårdagens lösningar inte fungerar fullt ut finns det alltid en väg framåt. I den mörkaste av konjunkturer och varsel-

vågor uppstår alltid nya jobb och nya möjligheter i delar av vår ekonomi. Det gäller att jobba med omställning. Det gäller att satsa på människor.

Jag följde mycket varselvägen och arbetslösheten i finanskrisens spår 2008 och 2009. Jag såg hur företag använde resurser som de hade kunnat lägga undan därför att de var kapitalstarka och hade haft goda resultat under bättre år till att utbilda och öka produktiviteten. En stor del av svensk exportnäring kom ut starkare efter den krisen än de gick in i den.

Det är nu detta avgörs. Nu är inte tid att prata om att frysa eller satsa på fel del av den svenska ekonomin. Vi måste ta utmaningen från det håll den kommer från.

Låt mig då säga: Vi måste sluta att framträda med anförandena som verkar ge sken av att vi inte vet hur Sverige ser ut. Det är inte så att vi saknar resurser för att stödja omställning. Arbetare i det här landet har avstått löneutrymme för att i kollektivavtal utforma stora insatser som finns redo för att stödja i omställning. Det är bra om vi visar att vi vet att det ser ut så, att vi kan Sverige och vår svenska modell.

Jag är stolt över att Arbetsförmedlingen har omfattande resurser och dessutom större frihetsgrader än vad som gällde förut. De har en full verktygslåda och inte alls några förbud att hjälpa unga människor. Man kan få hjälp direkt. Arbetsförmedlingen har jobbat med särskilda profileningsinsatser just riktade mot unga.

Det är bra om man följer Arbetsförmedlingens verksamhet på plats. Jag har gjort det. Jag har suttit ned med dem som jobbar just med unga för att kunna hjälpa dem in i arbete. De har en verktygslåda. Det är bra att det finns gott om resurser.

(Applåder)

Vi har utformat vår budget för att möta den här situationen under stor kritik från Socialdemokraterna, som sade: Det här är för mycket – det här har inte Sverige råd med! Att satsa som vi nu har gjort på att rusta Sveriges motståndskraft mot dessa varsel var de ointresserade av för 14 dagar sedan. För 14 dagar sedan var det fel politik, alldeles för stora insatser. Nu får vi höra en helt annan visa. Så kan man inte ta ansvar för Sverige.

Vi har rustat vår motståndskraft genom att ge resurser till det som gör att vi klarar konkurrensen, världsledande i forsknings- och innovationspolitik. Där ska vi vara. Där måste våra företag vara om vi ska klara jobbmatchen med andra.

Vi har föreslagit sänkning av våra bolagsskatter från årsskiftet, av det enkla skälet att vi ser enorma försök att undkomma dessa bolagsskatter. De ger 110 miljarder i inkomster till statens finanser. Det är finansieringen av hela den svenska grundskolan och gymnasieskolan. Om vi inte gör någonting kommer ni gradvis att se dessa skatteinkomster lämna oss för skatteparadis ute i världen.

Vi måste vara konkurrenskraftiga. Det är här investeringarna ska vara! Det är här resurserna ska stanna!

(Applåder)

Vi satsar på utbildningsplatser. Vi förstår detta. Det är 18 000 utbildningsplatser nästa år på olika sätt: folkhögskolor, högskolor och universitetet, mer av yrkesförberedande, olika former av möjligheter till utbildning. Detta efterfrågas. Vi fortsätter de stora reformerna – de största sedan 1800-talets mitt – för att mer få fram kunskaper, se varje ung män-

niska i Sverige utifrån den egna begåvningen, se till att de rustas för den moderna arbetsmarknaden.

Allt detta finns det resurser till i vår budget. Jag är stolt över att vi på det sättet använder våra starka offentliga finanser. Runt om i vår omvärld skär man ned. Vi är nästan ensamma i Europa om att kunna satsa på detta sätt eftersom vi har skött våra offentliga finanser.

(Applåder)

Jag inser att det är långt till nästa val. Jag inser att de rödgröna är glada att slippa samarbeta med varandra. De försöker inte ens framställa det som att de gör det.

Jag inser också att socialdemokratin lever i tron att all offentlig granskning av Socialdemokraterna har upphört. Men det är en stor chansning ni gör. Det är en stor chansning att aldrig prata om vad som står i den egna partimotionen, att inte berätta om politiken utan berätta om det man vill profilera, att visa sina miljoner och dölja sina miljarder. Mina vänner! Det kommer inte att hålla till valdagen.

Låt oss också konstatera att det ute i Europa nu sker mycket som påverkar Sverige. Det är där efterfrågan faller. Låt oss då vara med och ställa frågan: Vad gör de?

Från årsskiftet vill de ha en banktillsyn på europeisk nivå över 6 000 banker. Jag träffade i går Angela Merkel och sade: Det är en ofärdig konstruktion, och den kommer att påverka också förutsättningarna för finansindustrin här i Sverige. Vi har en avvikande större finanssektor än många andra länder. Här måste vi vara med och påverka.

Samtidigt ska vi vara klara över att om banktillsynen blir bra blir den ett led i att få stopp på den finanskris som gör att många av Europas länder har problem och vill ha färre lastbilar och bussar från Sverige. Det hänger alltså ihop.

Det finns också förslag om en särskild fördjupning av samarbetet. Här pratas om en stor suveränitetsöverföring och inrättande av nya finansdepartement. Det är fel tidpunkt och fel inriktning, men det är väl så viktigt att Sverige använder sitt inflytande för att snarare prata om att förstärka konkurrenskraft och få länder att genomföra sina reformer. Vi kan ödmjukt berätta om de problem som vi har haft och de lösningar som vi har sett på detta, för det handlar också om våra jobb och vår välfärd.

Sedan finns det en flerårsbudget där man föreslår en mycket kraftig ökning av de svenska medlemsavgifterna på nära 10 miljarder. Det har vi sagt är oacceptabelt. Vi måste se en mer modern användning av EU:s budget och lägga grund för gränsöverskridande forskning och innovation, för att på det sättet stödja vår vilja till mer av tillväxt, men det är inte inriktningen.

Vi vill använda våra resurser till de reformer som rustar Sverige starkt och kommer därför att försvara våra intressen i Europa. Det är så vi tar ansvar för Sverige i ett oroligt Europa. Vi tror på den svenska modellen. Vi rustar vår motståndskraft. Vi utnyttjar vårt inflytande i Europa. Och vi säger nej till kraftiga skatteökningar som bara gör det dyrare och kommer att leda till att jobben försvinner.

(Applåder)

Anf. 32 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Det är viktigt att tala om det som sker i Europa, Europas kris som påverkar oss i Sverige i så stor utsträckning. Det är också viktigt att se bankunionen och de delar som kan behöva finnas på plats för att Europa ska kunna hantera situationen.

Det som är lite förvånande är att statsministern, trots att han gör den analysen, inte kommer med några nya förslag om hur Sverige ska hantera den situation som vi är i. Statsministern verkar så oerhört nöjd, nöjd med hur allt i Sverige fungerar – men mer om det någon annan gång.

Jag vill ställa en annan fråga till statsministern. Du har nu varit statsminister i sex år. Jag tror inte att vi klarar framtidens jobb om vi inte klarar skolan i Sverige – det sade jag i mitt anförande.

Jag har några frågor om skolan, för skolresultaten fortsätter att sjunka. Varje år som ni har haft regeringsmakten har de sjunkit. De sjönk även tidigare. 13 000 elever lämnade grundskolan utan behörighet till gymnasiet. Och skolsegregationen växer.

I det här läget tycker jag att det är obegripligt hur regeringen kan välja bort skolan i budgeten.

Vi socialdemokrater prioriterar framtiden. Vi tror att grunden för vårt framtida välstånd är att vi får en skola som är riktigt bra och som gör att vi kan klara framtidens jobb.

Vi investerar i lärarna och skolledarna. Vi satsar på mindre klasser i lågstadiet. Vi satsar på sommarskola, läxhjälp och tioårig grundskola. Det här är viktiga reformer som skulle kunna utveckla svensk skola. Men då krävs det också politiska och ekonomiska prioriteringar.

Varför, herr statsminister, väljer ni bort mindre klasser? Varför väljer ni bort investeringarna i lärarna? Varför väljer ni bort sommarskolan? Varför väljer ni bort en tioårig grundskola? Varför väljer ni gång på gång bort skolan, herr statsminister?

(Applåder)

Anf. 33 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Får jag säga att Mikael Damberg under hela denna debatt har haft en teknik där han säger att alla andra måste skärpa sig, läsa på lite, använda siffror rätt och så vidare – han är lite magister, så att säga. Det är då synd att han inte själv riktigt fyller ut den kavajen.

Vi har resurser i den här budgeten, liksom tidigare. Vi har till exempel en lärarsatsning som är en förlängning av vår lärarmiljard, vår fortbildningssatsning för lärare, som inte fanns innan vi tillträdde. Vi talar om att med lektorstjänster och förstelärare föra in resurser för att kunna ge särskild lönestimulans till lärare som är forskarutbildade eller som är särskilt uppskattade.

Vi har i princip i varje budget som jag har haft ansvar för, inte minst efter stora diskussioner med Jan Björklund, som har velat se detta på plats, fört in stora resurser till svensk utbildning. Och resurserna har vuxit per elev i både grund- och gymnasieskola.

Varför kommer då inte förändringar i resultaten? Jo, därför att det tar tid att förändra den svenska skolan. Jag är ödmjuk inför det. Många av de reformer vi gör möter eleverna först nu. Det är först nu som våra tolvåringar kommer hem och berättar: Vet ni, de har infört betyg i sjätte klass, och jag ska få det alldeles strax.

Det har skett nu. De betygen tror vi leder till att vi bättre fokuserar kunskaper, att vi bättre följer upp.

Det var vi som återinrättade speciallärarutbildningarna. Det är vi som för ned de nationella proven, så att de kommer tidigare. Det är vi som inser att barns begåvning är olika och därför satsar på mer yrkesförberedande program och yrkesvux. Det finns efterfrågan på detta på arbetsmarknaden.

Varför? Jo, därför att detta är den bästa investering Sverige kan göra. Men det förtar inte behovet av att göra det andra också.

Det finns *ett* svar som landets unga inte behöver. Det är den skattemåll när det gäller att anställa unga som Socialdemokraterna inte vill tala om. Men, mina vänner, läs deras motion! Ja, det går knappt att hitta det där heller, för de försöker att undvika att beskriva det också i sina motioner, men det är kärnan i deras politik.

(Applåder)

Anf. 34 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Herr talman! Jo, kostnaderna för grundskoleeleverna har ökat med någonstans runt 20 procent under den här tiden. Det hänger mest ihop med att antalet elever har minskat i grundskolan. Men det är bra. Ni har genomfört några satsningar på skolan, och vi har stött dem.

Vi tycker att en del av de här investeringarna är bra, inte minst karriärtjänster för lärarna, även om vi toppar dem för att också se till att de duktigaste lärarna ska vilja jobba på de tuffaste skolorna. Det tror jag är en helt nödvändig del av en politik för en likvärdig skola.

Det är inte det vi talar om nu. Nu talar vi om vad vi ska göra mer för att vända utvecklingen i skolan. Nu är statsministern nöjd igen. Vi har gjort allting. Vi har infört fler nationella prov. Vi har infört betygssystem. Vi har infört förändringar av läroplaner och kursplaner. Ja, men resultaten fortsätter nedåt. Så har det varit sex år i rad. Då är det dags att fundera.

Förra gången valde ni krogmomssänkningen före skolan. Den här gången är det bolagsskatten som går före skolan. När, herr statsminister, är det skolans tur att vara prioriterad i det borgerliga Sverige?

(Applåder)

Anf. 35 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Jag inser att Mikael Damberg tycker att den budget som vi har lagt på riksdagens bord redan är genomförd. Men den införs vid årsskiftet. Därför är det så att saker som jag pratar om kommer. De har ännu inte upplevts av svenska folket. Men de är svar på Mikael Dambergs frågor. Jo, vi har satsningar riktade till den svenska skolan, och vi har det varje år. Vi ser utmaningen när det gäller just att höja unga människors kunskaper.

Får jag i den delen säga att det här är den intressanta delen av socialdemokratins förnyelse, att man i grunden ansluter sig till vår kunskapsyn i fråga om den svenska skolan. Frågan är om det finns en rödgrön samsyn kring den förändring vi nu gör med tidigare betyg, tidigare kunskapsuppföljningar och mer individuellt utformade planer för barn och unga i svensk skola. Är vi brett överens är det jättebra. Men vi måste också visa respekt för att förändring av skolan tar tid.

Det var under alldeles för många år inriktat på annat än att se till att unga människor fick de kunskaper de behövde för att möta det svenska arbetslivet och det komplicerade samhälle som finns. Vi har tagit ansvar och genomför nu de förändringar som behövs.
(Applåder)

Anf. 36 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Vi fick höra statsministern prata om varslen. Det tror jag är på sin plats. De har ju duggat tätt de senaste dagarna.

För ett tag sedan hörde vi om fabriken i Säffle som lägger ned – Volvos busstillverkning. Man koncentrerar produktionen till Polen, och ca 350 anställda i Säffle blir utan jobb.

Statsministern och hans allianspartier pekar gärna på de exemplen för att motivera den stora bolagsskattesänkningen, som ni föreslår i er budget. Men när det gäller resonemanget i Säffle blir det lite skevt, för Volvo betalar ingen bolagsskatt i Sverige, som SVT visade för ett tag sedan.

Miljöpartiet kan också se att det finns en poäng i att Sverige inte kan ha hur hög bolagsskatt som helst. Ett genomsnitt i OECD är nog mer realistiskt för ett land som Sverige. Men varför ska vi konkurrera med skatteparadisen? Varför ska vi ta de otroligt stora stegen ned till 4 procent och urgröpa de svenska statsfinanserna med 16 miljarder i en enda smäll?

Det är jobbkris i Sverige. Då borde vi kanske prioritera de mer direkta åtgärderna – utbildning, som vi har pratat mycket om här, hur unga får arbetslivserfarenhet och hur vi får företag att växla och utveckla hållbara jobb, de nya jobben. Därför föreslår Miljöpartiet att vi i stället för den här stora bolagsskattesänkningen sänker arbetsgivaravgifterna. Vi gör det lättare och billigare för företag att anställa, att växa i Sverige och ha fler anställda.

Totalt stimulerar vi företagen med 18 miljarder i sänkta arbetsgivaravgifter. Det ska vara en särskild sänkning för de små företagen, där vi vet att det lätt kan komma nya jobb. Och det ska vara ett lyft sjuklöneansvar för att man ska kunna anställa brett på den svenska arbetsmarknaden.

Vi vill dessutom, statsministern, fördubbla kollektivtrafikresandet i Sverige. En sådan order på bussar från Säffle skulle kanske göra mer nytta. Hjälper verkligen statsministerns och alliansregeringens bolagsskattesänkning de anställda i Säffle?

(Applåder)

Anf. 37 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Vår budget är utformad med en lång rad förslag som vi menar stärker vår konkurrenskraft. Det är stora utbildningsinsatser. Det är fler utbildningsplatser. Det handlar om omfattande resurser till svensk infrastruktur. Det är förmodligen de historiskt största järnvägsinvesteringar som vi har sett sedan den grundläggande stambanan byggdes. Och, ja, det finns ett förslag om att sänka bolagsskatterna från 26,3 ned till 22 procent.

Hälften av det, bör vi påpeka, är finansierat genom att vi täpper till stora bolags möjligheter att jobba med mycket aggressiv skatteplanering.

Tänk lite på hur de här företagen ser ut! De finns inte bara i Sverige. De finns runt om i världen. De kan alltså, via interna överföringar, flytta runt sina egna vinster och lägga dem där man tar ut minst i skatt.

Man behöver inte ens fysiskt flytta jobb. Man flyttar bara kapital.

Jag nämnde i min inledning att denna skatt ger 110 miljarder i inkomster. Jag håller med om det Åsa Romson säger. Vi har vinstrika företag som år ut och år in går med vinst men inte betalar någon bolagsskatt. Vi har en del andra som år ut och år in går med vinst men som betalar bolagsskatt, och det går upp till 110 miljarder. Tror ni att de sitter stilla och tänker: Vad roligt det är att vi betalar bolagsskatt när de andra inte gör det? Tror ni att det bara är att ta in de här 110 miljarderna och att det inte händer någonting?

Man kan bli väldigt rik på att vara konsult och att jobba med att undanröja möjligheten att betala skatt i Sverige. Kapital är rörligt. Våra svenska företag är stora. Vi gör detta för att vi förturser vad som väntar under morgondagen.

Vi kommer inte ned i nivå med skatteparadisen som ligger på 0 eller 10 procent, som vi har i delar av Europa. Vi kommer ned till 22 procent. Vi tror att detta tillsammans med annat, våra forskningsresurser, välutbildad arbetskraft och det faktum att vi har en effektiv industriproduktion i Sverige, kommer att göra att den svenska flaggan ramlar ur när de sitter och diskuterar investeringar.

Ja, det är rätt politik för att säkra jobb i Sverige, även om vi inte kan garantera exakt vartenda jobb som det har sett ut förut.

(Applåder)

Anf. 38 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Jag håller med statsministern om att det är viktigt att täppa till hålen, för jag tror att det är många företag – det har vi hört i debatten – som är ganska förbannade på att det är så orättvist fördelat när det gäller hur bolagsskatten faller ut. Jag tror att vi är väldigt överens i den här kammaren när det gäller att täppa till hålen.

Men hur ska de här medlen återföras till näringen på bästa och mest effektiva sätt och också rättvist för att skapa de nya, hållbara jobben? Låt mig ta ett exempel: Vi i Miljöpartiet blir ibland anklagade för att ha en skattechock bara för att vi också vill ta in saker på miljöskatternas område. Men i ett företag med fem anställda där en är ung, man har en vinst på 8 procent, man flyger någon gång och det finns en tjänstebil så får detta ganska normala bolag med Miljöpartiets förslag 40 000 kronor mer om året.

Är man däremot forskningsinriktad och har en produktion mot miljötekniksektorn, ja, då får man ännu mer att anställa för i framtiden om man jämför med regeringens budgetförslag som enbart går på bolagsskatten. Är det inte en ensidig politik, statsministern?

(Applåder)

Anf. 39 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Alliansregeringen har under flera år lagt fram skatteförändringsförslag. Vi har bland annat sänkt den generella arbetsgivaravgiften. Vi har också omfattande, riktade arbetsgivaravgiftslättnader gente-

mot unga och mot grupper som har stått länge utanför arbetsmarknaden. Vi är inte obekanta med den metoden.

Miljöpartiet höjer arbetsgivaravgiften för att anställa unga med någonstans runt 16 miljarder och lägger tillbaka 17 miljarder i en generell arbetsgivaravgiftslättnad. Jag är inte alltid säker på att arbetsgivarna tycker att dessa operationer är så imponerande. Det är ganska mycket samma pengar, så att säga. Det är också alltid bra att ta med det man finansierar sina förslag med. Då blir samhällsdebatten seriösare.

Jag välkomnar att Miljöpartiet är beredda att gå en liten bit. Vi tror att detta med bolagsskattesänkning avgör väldigt mycket var man lägger sina investeringar och sina framtida produktionssatsningar. Detta får framtiden utvisa, men låt oss konstatera att det är en otroligt tuff konkurrens i vår omvärld. Det gäller inte bara i Europa, utan dessa förutsättningar måste också vägas in globalt.

Det här är vårt sätt att säkra morgondagens jobb och att investeringarna stannar i eller kommer till Sverige.

(Applåder)

Anf. 40 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag vet inte hur många det var som hade hunnit stänga av eller möjligen slänga ut tv:n i går, men vi var i alla fall några stycken obotliga optimister som satt kvar och kunde bevittna statsministerns glädjedans vid 4–4 mellan Tyskland och Sverige. Det är skoj att man kan glädjas, och vi var nog flera som gladdes – i alla fall vi som satt kvar.

Alla kan dock inte glädjas alltid. Det har pratats ganska mycket om det i dag. En varselvåg sveper över landet, och många människor har stor anledning att känna oro inför detta.

Jag hörde nyss statsministern säga att det är nu vi ska hjälpa människor att komma vidare. Sedan Fredrik Reinfeldt tillträdde som regeringschef har nära en halv miljon människor lämnat a-kassan. Några har kommit tillbaka, men flera hundratusen har lämnat den. En tredjedel av arbetskraften står i dag utanför arbetslöshetsförsäkringen, och det kanske inte är så konstigt med tanke på de försämringar som regeringen har genomfört. Man har förvandlat a-kassan till en av Europas sämsta.

Det är många som under den närmaste tiden riskerar att förlora sina jobb och som samtidigt står utan försäkring mot arbetslöshet. Det kan naturligtvis bli ett hårt slag mot den enskilde, men ytterst är det här någonting som slår mot välfärden när kommunerna förlorar skatteintäkter och samtidigt måste lägga en massa pengar på olika arbetsmarknadsprojekt, utbetalning av försörjningsstöd och liknande.

När vi möttes i en tv-sänd partiledardebatt här i våras bemötte Fredrik Reinfeldt detta med att hänvisa till att allt fler nu söker så kallade privata försäkringslösningar. Jag tycker att det är ett uttalande som väcker både oro och en hel del frågor. Är det så här Fredrik Reinfeldt tänker sig framtiden? Ska vi slå sönder de gemensamma systemen och minska det gemensamma åtagandet till förmån för dessa privata försäkringslösningar?

Det är i så fall ett nytt system, och var i så fall tydlig med det, Fredrik Reinfeldt! Stå då inte här och prata om en svensk modell som du inte vill ha!

(Applåder)

Anf. 41 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Det är väldigt intressant att i debatter där Socialdemokraterna inte företräder sin partimotion så ska Jimmie Åkesson tydligen vara dagens sosse.

Får jag bara påpeka att vår omställningsförmåga utgörs av flera olika delar. Det handlar om a-kassan, det handlar om de ersättningar man kan få när man är föremål för olika insatser i Arbetsförmedlingens regi, det handlar om de omställningsdelar som finns i kollektivavtalen, det handlar om de stora resurser vi satsar på Arbetsförmedlingen. Det handlar framför allt om att folk ska komma till nya jobb och att vi har en rörlighet på den svenska arbetsmarknaden.

Jag har inte hänvisat till privata försäkringar. Jag konstaterar att den ersättning som man får ut väldigt mycket är beroende också av de tilläggsförsäkringar som inte är privata utan som ligger i kollektivavtalen och som täcker stora delar av den svenska arbetsmarknaden.

Jag tror att det vi nu gör måste rikta in sig på att vara ett stöd för människor att kunna komma vidare och att vi lär oss att det alltid kommer fram nya jobb, vilket jag också sade i mitt inledningsanförande.

Jag håller med om att detta blir en prövningens stund, men jag har väldigt svårt att se vad Jimmie Åkessons svar på detta egentligen är. Det blir ju att bygga ut bidragssystem som har de problemen att de ofta låser fast människor i längre ersättningsförsörjning än vad som är tänkt. Gör man dessutom samtidiga förändringar av sjukförsäkringen och a-kassan riskerar vi att komma tillbaka till den utgångspunkt vi hade: Vi visade inte upp hela vår arbetslöshet, men stora grupper människor kom aldrig in på svensk arbetsmarknad.

Vi har gått från att lämna den passiviteten till att mer anstränga oss och att använda vår svenska modell och vår omställningsförmåga för att folk ska komma i arbete. Det är synd att Sverigedemokraterna inte delar uppfattningen att detta är rätt inriktning på politiken.

(Applåder)

Anf. 42 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Man försämrar arbetslöshetsförsäkringen så mycket att inte ens en av tio får ut 80 procent av sin tidigare lön, och sedan hänvisar statsministern till att man kan skaffa en privat försäkring som kompletterar det här – det är en positiv utveckling. Men det tycker inte jag.

När det gäller att bygga ut bidragssystemen är ju a-kassan en försäkring. Tvärt emot statsministern är jag övertygad om att det vi behöver i tider som dessa är en trygg omställningsförsäkring för att vi ska kunna möta strukturförändringar på arbetsmarknaden, kunna möta den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden och komma åt de brister med matchning som vi har pratat väldigt mycket om.

I Fredrik Reinfeldts Sverige ska vi jobba tills vi är 75 år, men vi får ingen möjlighet att ställa om. Det håller inte ihop. Det verkar också vara så att fler och fler även i Fredrik Reinfeldts regering ser de här problemen och nu kämpar för att vi ska få förbättrade villkor i a-kassan.

Jag ser snarare, herr talman, ett behov av att gå i motsatt riktning, mot en solidariskt finansierad, skattefinansierad a-kassa som gäller för alla. Det pratades om det i valkampanjen även från regeringspartierna. När,

Anf. 43 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Vi har gjort den typen av skrivningar och bett en utredning att titta på om det går att utforma på ett sätt som inte stör lönebildning eller vår ansträngning när det gäller arbetslinjen.

Det är svåra avvägningar att göra. Finns det större möjligheter att under längre tid leva på olika former av ersättningar utanför arbetsmarknaden anpassar sig samhället till detta. Det är vår erfarenhet. Om man till det lägger att man tar bort tidsgränser och de ansträngningar vi numera har med rehabiliteringsinsatser och att försöka stödja människor som har varit länge i sjukskrivning, ja, då återfaller vi i gamla synder. Då för vi bort stora delar av arbetskraften ut ur arbetsmarknaden.

Vi har brutit med den utvecklingen. Vi har i stället ersatt det med en ansträngning att komma vidare till arbete. Det är det folk vill ha. De vill ha jobb. De vill inte vara utanför arbetsmarknaden, försörjda i olika skattefinansierade ersättnings- och bidragssystem.

(Applåder)

Anf. 44 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Statsministern nämnde i sitt anförande den djupa ekonomiska krisen i euroområdet. Det hade varit klädsamt att i det sammanhanget säga att det är en fördel att vi står fria från euron, att det är delvis tack vare det som vi har en bättre situation. Möjligen kan det bero på att statsministern själv förordade ett svenskt euromedlemskap att han gled förbi den detaljen.

Det är uppenbart att EU:s krispolitik fungerar väldigt dåligt och att en viktig orsak till det är euron i sig. Därför tycker jag att det var välgörande när Anders Borg sade att det vore både lämpligt och sannolikt att Grekland lämnar den europeiska valutaunionen för att landet ska återfå konkurrenskraft och möjlighet att få större intäkter från turism och export.

Är det inte dags att följa upp det här? Är det inte dags att lägga fram förslag i Europeiska unionen om att man ska skapa en ordnad väg ut ur euron i stället för det sammanbrott som tyvärr kan bli fallet i stället, följa upp det som Anders Borg påbörjade med att säga att det nog vore bra om åtminstone Grekland lämnade valutaunionen?

En annan fråga till statsministern gäller det som kanske är den andra huvudorsaken till krisen, nämligen de enorma förlusterna i den europeiska bank- och finanssektorn som nu konsekvent vältras över på skattebetalarna. När bankerna har gjort bort sig får spanska, irländska och andra skattebetalare gå in och betala med arbetslöshet och välfärd.

Det har glädjande nog lagts fram en del förslag om hur man skulle kunna undvika det här i framtiden, högre kapitaltäckningskrav till exempel. Häromveckan kom ett förslag från det som kallas Liikanengruppen i EU – tyvärr väldigt lite omskrivet i Sverige – om att införa en bankdelningslag, att tvinga bankerna att skilja spekulation och finansiell handel från reell bankverksamhet. Samhället ska garantera att bankverksamheten fungerar men aldrig som i dag subventionera spekulationer genom garantier för inlåningen, subventioner som bara i Sverige är värda 30 miljarder kronor, enligt Riksbanken. Är det inte dags att i Sverige införa

en bankdelningslag och ställa sig positiv till de här förslagen för att inte göra om det vi ser i Europa i dag, att skattebetalarna får stå för bankernas förluster?

(Applåder)

Anf. 45 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Det efterlystes stor ärlighet från alla debattörer. Då är det viktigt att man står för det själv också. Det är inte en enhetlig erfarenhet att det är skattebetalarna som har burit finanskrisens kostnader. Det vore klädsamt om Vänsterpartiet någon gång påpekade att Sveriges erfarenhet är annorlunda än andras. Det beror på att vi har haft en hantering både i början av 1990-talet och kring bank- och finanskrisen 2008 där vi har ställt tuffa och hårda krav på ägaransvar.

Dessutom har vi en modell för övertagande av hela banker till marknadsmässig värdering när de är i kris, vilket ofta ligger nära noll. Den metoden att göra det, som ofta väcker protester av ägare och de som är i bankvärlden, är ett sätt att säkerställa att när bättre tider återkommer eller man uppfattar att det finns en statlig garanti i ryggen blir också marknadsvärdet på den banken eller finansiella institutionen högre. Det gör att vi inte har skickat någon nota till svenska skattebetalare. Om detta berättade jag för Angela Merkel i går. Det går att göra olika. Det går också att ha liknande system i övriga Europa.

Det är rätt att det fanns en påverkan av det faktum att vi inte hade euron, framför allt 2008 och 2009, därför att ett mönster som vi har sett förut upprepade sig. Den svenska kronan sjönk mycket kraftigt när finanskrisen slog till. Så har vi många gånger mött konkurrenskraftsproblem i det här landet, via devalveringar. Det är ibland ett sätt att skicka över problemen på grannarna. Vi tar alltså över en del av produktionskapaciteten och konkurrenskraften genom att se till att vår valuta sjunker i värde.

Får jag bara påpeka att det inte är ett faktum nu. Nu stärks den svenska kronan parallellt med varselvågen. Vi har helt plötsligt att hantera en helt ny konkurrenssituation. Nu ska vi konkurrera med en stark krona. Det är därför vi har inriktat vår budget på att bygga motståndskraft och konkurrenskraft. Det är så vi säkrar morgondagens jobb.

Anf. 46 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Det är en fördel att kunna ha både en egen växelkurs och en egen ränta. Det finns en dubbel fördel med att ha en nationell penningpolitik, som statsministern faktiskt ville avskaffa för inte så länge sedan.

Det är riktigt att vi i Sverige inte har fått betala för bankernas förluster den här gången. Men det var nära att det gick snett i Baltikumkrisen. Det vet vi bägge två.

Frågan är: Ska vi inte se om vårt hus så att vi slipper göra det även i framtiden? Här undvek Fredrik Reinfeldt att svara på det som var min huvudfråga, den om bankdelning. Är det inte dags att skattebetalarna slutar garantera finansiell spekulation samtidigt som vi står för ett sunt banksystem som måste fungera? Riskerna ökar ju flerfaldigt om man så att säga står för hela risktagandet för banksektorn medan den alltmer ägnar sig åt finansiell handel och mindre åt traditionell bankverksamhet. Är det

inte vanlig marknadsekonomi på ett sätt att bankerna får stå för sina egna förluster och inte bara kan skicka notan till skattebetalarna om krisen kommer hit också?

Prot. 2012/13:11
17 oktober

Partiledardebatt

Anf. 47 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Jag försökte just förorda ett sådant system, där vi tydliggör ägaransvaret. Vårt svar på förslaget till banktillsyn, som delar av Europa tror går att genomföra vid årsskiftet, är att vi tycker att konstruktionen är ofärdig. Den som har tillsyn måste också svara på hur man hanterar situationen när man hittar en bank som behöver rekapitaliseras.

Vi menar att detta måste göras i en ordning som ser till att ägaransvaret säkras och att inte problem skickas vidare till andra länders skattebetalare. Det är mitt krav för att över huvud taget vara med i de här diskussionerna. Svenska skattebetalare och svenska banker ska inte täcka problem med underskott i andra länders banker.

Jag tycker att det är bättre att utforma finanstillsynen på det sättet än att börja dela banker på ett sätt som politiker tycker att de ska se ut av det enkla skälet att jag ju har tilltro till den marknadsekonomi som Jonas Sjöstedt vill bekämpa, och jag vet att jag dessutom behöver de här finansiella institutionerna för att företag och samhällsekonomi ska kunna fungera. De måste hanteras på precis det sätt som vi nu har diskuterat. Det ska säkerställas att notan inte hamnar hos skattebetalarna. Men vi behöver dem för att också få våra företag, våra jobb och vår välfärd att hålla ihop.

(Applåder)

Anf. 48 ÅSA ROMSON (MP):

Herr talman! Jag har läst och förstått att finansministern ibland ägnar sig åt jakt och orientering. Det senare förvånar mig lite med tanke på att den budget som alliansregeringen lade fram här i riksdagen för en månad sedan saknar varje tendens till att ha en gemensam kartbild för hur alliansregeringen vill att Sverige ska möta framtiden.

När Alliansen nyvaket tog över oppositionspartiernas mantra om framtidsinvesteringar för regeringsutformningen fick vi också se och beskåda en kavalkad av snabba utspel och miljardlöften till höger och till vänster. Borta var den regering som politiskt präglades av ordning och reda samt skyddsvallar. In kom en regering som lovade allt till alla. Snart var det kanske bara de drastiska skattesänkningarna som var den gemensamma kartbilden för allianspartierna.

Men, herr talman, Sverige behöver en tydligare och mer hållbar framtidsvision. Vi behöver göra vägval genom myrmarken till den fasta marken där vi ser att potentialen hos varje individ i vårt samhälle bättre kan tas till vara, att vi får växande företag som kan ge hållbara jobb och att vi får ett samhälle som hänger ihop.

I dagens samhälle är det svårt att bli vuxen. Arbetsmarknaden, bostadsmarknaden – allt jobbar emot de unga. Vi har kanske en framtids-generation som blir satt på undantag. Då hjälper det inte att gå i gamla hjulspår i politiken utan vi behöver ett nytänk kring hur nya jobb skapas, kring hur våra miljonprogram kan rustas, kring hur vård och skola kan utvecklas. Miljöpartiet vill bidra med förslag här i riksdagen till ett sådant nytänk.

Vi har hört statsministern motivera kompasskursändringen på 180 grader, från budgetdisciplin till spenderarpolitik, utifrån Europas ekonomiska kris. Men jag är lite rädd att de miljardsatsningar som det pratas om i regeringens budget präglas mindre av Europas krisländer, Grekland och Portugal, och mer av Alliansens krispartier Centerpartiet och Kristdemokraterna.

Att investera i riktiga framtidssatsningar är inte fel. Det är någonting som många här i kammaren har efterfrågat, men att bygga budgetens ramar på glädjekalkyler tycker vi i Miljöpartiet är riskabelt. Att krympa bufferten och låna för att finansiera dramatiska skattesänkningar i storbolagen är knappast något som man i den här kammaren har menat med en framtidsinvestering. I realiteten går mindre än en fjärdedel av det reformutrymme på 23 miljarder som Anders Borg pratade om i budgetdebatten till investeringar i infrastruktur, forskning och utbildning. De stora posterna är i stället just skattesänkningar.

Herr talman! Sedan när blev omotiverat generösa skattesänkningar framtidsinvesteringar för statsbudgeten?

Miljöpartiet vill ha en bättre finansiell buffert, mer av framtidsinvesteringar i järnväg, forskning, miljöanpassning och utbildning. Därför fortsätter vi att föreslå satsningar på områdena utan att ifrågasätta det finanspolitiska ramverket. Vi finansierar kraftfulla satsningar genom skatteväxling och rättvisare omfördelning. Så bygger vi stabila finanser för riktiga framtidsinvesteringar. I stället för förtida vallöften vill vi inte bygga en budget på glädjekalkyler.

Herr talman! Det finns grupper i vårt samhälle som har fått betala ett högt pris för de senaste sex årens allianspolitik. En av dem är barnen i fattiga familjer, särskilt de med ensamstående föräldrar. Enligt Rädda Barnen finns i dag 248 000 barn i fattiga familjer. Risken för att vara i den situationen är störst bland just barn till ensamstående föräldrar. Vi ser allt fler reportage om hur dessa barn ställs utanför fritidsaktiviteter och ordinära skolaktiviteter.

Att klyftorna på det sättet ökar i vårt land, i det moderna Sverige, är oacceptabelt. Vi kan inte ha barn som ställs i utanförskap redan när de är små. Därför har Miljöpartiet lyft fram som ett förslag att gå vidare med att förbättra för dessa barn genom att ge möjlighet för ensamstående att få skatteavdrag på 5 000 kronor per år och barn. Tillsammans med en höjning av underhållsstödet ger det här väsentliga skillnader för fattiga familjer med över 600 kronor i månaden.

Att regeringsföreträdare har kritiserat förslaget med att det skulle göra att föräldrar skiljer sig och flyttar isär ger en bild av att alliansregeringen inte riktigt har sett verkligheten och vilka orättvisor som den politik de har fört faktiskt har lett till.

Herr talman! På alliansregeringens framtidskarta flyger våta drömmar med nya JAS-plan för Sverige. Men jag skulle vilja peka på att det finns ett högst påtagligt framtidshot som inga JAS-plan i världen biter på, nämligen hotet mot vår miljö och vår utarmning av jordens resurser. Om vi inte ställer om till ett mer hållbart samhälle kommer våra barn, barnbarn och barnbarnsbarn att få en tuff tid – trots stora och i det här sammanhanget relativt goda kunskaper om den allvarliga miljösituationen. Jag skulle vilja säga att forskningsunderlaget är betydligt gedignare än det underlag som alliansregeringen bygger sina beslut om 90 miljarder

för nya JAS-plan på. Trots ett sådant gediget underlag görs det fantastiskt lite för att förbättra situationen.

I går kom de officiella siffrorna över Sveriges klimatutsläpp för 2011. Trenden fortsätter att vara tydlig: Det går långsamt. Det går alldeles för långsamt. Om Sverige ska uppnå EU:s mål för 2050 kommer det inte att ske 2050. Nej, statsministern, det kommer att ske 150 år senare. Det går för långsamt, och vi kommer inte i mål.

Av det budgetutrymme som finns, den reformbudget, de stora satsningar statsministern har pratat om, läggs i princip ingenting på nya klimatsatsningar för att minska utsläppen i Sverige. Däremot vill han ha ett högt tonläge gentemot Miljöpartiet och kritisera det paket med klimatsatser som Miljöpartiet har lagt fram förslag om och finansierar i vår budget. Det är inte att visa politisk vilja att lindra klimathotet eller att ta ansvar för Sverige – som var det gamla mantrat i regeringsförklaringen.

Herr talman! Jag vill avsluta med att påminna om den allvarliga situationen för svenskar med utländsk bakgrund och nyanlända. Tillsammans besitter dessa en enorm kompetens i vårt samhälle som inte alltid tas till vara på bästa sätt. Ändå används ibland fortfarande begrepp som ”etnisk svensk” för att definiera något som är svenskare än svensk.

Jag undrar om inte alla med våra brister och förtjänster, drömmar och framtidsförhoppningar, är lika som svenskar. I ett öppet och modernt Sverige finns det inte olika grader av svensk. När människor flyr från stridigheterna i Syrien, Somalia eller Afghanistan har vi alla ett ansvar. Barn som har förlorat sin familj och flytt till Sverige behöver ett tryggt hem. Vi i Miljöpartiet tycker att hela samhället ska välkomna de ensamkommande flyktingbarnen och familjerna som söker skydd. Vi ska göra det med respekt och humanitet.

I ett mänskligt Sverige utvisas inga apatiska flyktingbarn. I ett öppet Sverige jobbar läkare som läkare, inte som taxichaufförer. I ett Sverige där alla ges lika rättigheter och möjligheter kallas Fatima till lika många arbetsintervjuer, får lika många erbjudanden om nya hyreskontrakt, som Fredrik. Det är det samhället vi vill bygga.

(Applåder)

Anf. 49 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Åsa Romson har en återkommande tendens att hävda att det aldrig finns några miljöinsatser i någon budget eller någon politik. Detta sägs när vi har lagt fram en budget med stora järnvägssatsningar, bland annat att bygga dubbelspår mellan Järna och Linköping samt mellan Göteborg och Borås. Är inte det miljö- och klimatsatsningar?

Det är viktigt att vi följer upp att vi når våra mål om att minska våra klimatutsläpp med 40 procent till 2020. De nya siffrorna indikerar att vi är på väg. Det ska vara en särskild kontrollstation 2015.

Åsa Romson talar om en gemensam kartbild. Sedan uppfattar jag att Åsa Romson raljerade med att små partier i Alliansen har fått inflytande. Det är kanske en farlig strategi för Miljöpartiet att hävda den ingången lite för ofta.

Miljöpartiet har tänkt sig att regera tillsammans med Socialdemokraterna, och de tycker inte särskilt lika. Jag har tittat lite på era budgetar som påstås vara så lika. Socialdemokraterna föreslår å ena sidan att restaurangmomsen ska fördubblas. Det tycker inte ni. Å andra sidan vill ni

sänka arbetsgivaravgifterna med 17 miljarder, men det tycker inte Socialdemokraterna. Sedan vill ni höja inkomstskatterna, fast från olika nivåer. Ni vill starta från 40 000. Sedan vill Socialdemokraterna höja taken i sjukförsäkringen, men det vill inte ni. Men sedan vill ni höja miljöskatterna mycket, men det vill inte Socialdemokraterna. De vill ta bort sjuklöneansvaret för andra veckan, men det vill inte ni göra. Sedan vill Socialdemokraterna avskaffa fas 3, men det föreslår inte ni. De vill höja barnbidraget, men det föreslår ni inte heller. Miljöpartiet vill kraftigt öka biståndet, men det vill inte Socialdemokraterna. Sedan vill ni kraftigt skära ned på försvaret, men det vill inte Socialdemokraterna.

Jag, och rätt många i landet, undrar vad det är för regeringspolitik ni ska föra. Ska det bli Förbifart Stockholm-lösningen, det vill säga socialdemokraternas ledare meddelar er i Dagens Nyheter vad ni ska anpassa er till? Är det så ni ska styra Sverige?

(Applåder)

Anf. 50 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Jag noterar att statsministern i alla fall kan lägga fram förslag på en konkret klimatsatsning, nämligen dubbelspår mellan Linköping och Stockholm samt mellan Göteborg och Borås. Det är bra. Det nämndes inte någon klimatsatsning i vare sig regeringsförklaringen eller vid själva utnämningen. Vi ser i infrastrukturpropositionen att det inte är för klimatet som infrastruktursatsningarna görs. Det är tydligt. Det scenario som Trafikverket tog fram i sina gedigna underlag visar på att hela infrastrukturpolitiken måste läggas om i en annan riktning om det ska bli en klimatsatsning.

Vad gör ni? Jag får gå tillbaka till frågan om Förbifart Stockholm. Ni finansierar inte bara Förbifart Stockholm med pengar som tas från kollektivtrafiken för att satsa på massbilismen i Sveriges största stad, utan ni tvingar dessutom staden att bygga Österleden, som om något kommer att bidra till ökade klimatutsläpp. Det gör ni i en proposition där ni försöker säga att ni tar ett klimatansvar för Sverige. Det är inte seriöst, Fredrik Reinfeldt.

(Applåder)

Anf. 51 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Herr talman! Det finns möjligen de i Sverige som funderar på att rösta på Miljöpartiet eftersom de vill ha vad Åsa Romson har tagit upp här och de är mot Förbifart Stockholm. Problemet är att Socialdemokraterna, som Miljöpartiet ska regera med, i Dagens Nyheter har sagt att här måste Miljöpartiet lägga sig platt.

Det blir Förbifart Stockholm. Det är lika bra att ni inser det. Det är så socialdemokrater samarbetar med andra. Åsa Romson raljerar över att små partier får igenom olika saker i budgetförhandlingar. Det är en livsfarlig strategi för Miljöpartiet.

Jag tycker att man ska regera Sverige tillsammans med andra. Jag tycker att man ska visa att man är stolt över att man samarbetar med andra partier. Jag tycker att man ska visa att andra partier får genomslag när vi lägger fram gemensamma budgetar. Här skiljer jag mig från Socialdemokraterna. Ni har valt fel lag. Ni kommer att bli lurade, och era

väljare kommer att få se en helt annan politik än det som står i era motioner.

(Applåder)

Prot. 2012/13:11
17 oktober

Partiledardebatt

Anf. 52 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Jag är väldigt glad att Fredrik Reinfeldt här i kammaren i alla fall är tydlig med att han vill regera tillsammans med andra partier. Han har ju under de senaste två åren när Alliansen har suttit i minoritetsställning och tidigare åtminstone framhåvt i regeringsförklaringen att man vill söka breda överenskommelser. Det här har tagits bort – det var lite luddigare i årets framställning – för det har ju inte lyckats.

Du har i väldigt få fall, Fredrik Reinfeldt, lyckats med en bredare överenskommelse som samlar en riktig majoritet i riksdagen. Det är minoritetsregeringens dilemma. När man är så osams som ni har varit inom regeringen har det varit väldigt svårt att enas i någon fråga.

Ta till exempel infrastrukturfrågorna. Det var en uppenbar fråga där i stort sett hela politiken, alla operatörer och inte minst alla resenärer var tydliga med att det behöver satsas på järnvägen. Men tog ni den utsträckta handen, Fredrik Reinfeldt? Nej, för du ville inte regera med andra än det allianslag som du redan hade byggt, med de stridigheter som finns.

Vi är öppna för att regera tillsammans. Vi är öppna för att söka breda samförstånd, men det är ni som har gett kalla handen.

(Applåder)

Anf. 53 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Klimatet tog Åsa Romson upp i sitt inledningsanförande. Den största enskilda fråga som vi har att ta ställning till i vårt land under överskådlig tid som påverkar klimatet är hur vi löser vår energiförsörjning långsiktigt. Besluten kanske ligger nu, men de avgörande skeendena ligger bortom 2020, mellan 2020 och 2030, när våra nuvarande tio reaktorer går ur tiden.

Tyskland är ett land som Åsa Romson brukar framhålla som ett föredöme, senast i en debatt vi hade i tv, därför att Tyskland har tagit ett beslut om att de ska avskaffa sin kärnkraft – de ska snabbavveckla. Då ska man veta att kärnkraften står för ungefär 20 procent av elförsörjningen i Tyskland. I Sverige är det mer än det dubbla, mer än 40 procent.

De har bestämt att de ska avveckla kärnkraften och har gått ut med stort buller och bång: Nu ska vi bygga vindkraft. Och alla är jättegglada. Åsa Romson är glad. Jag tycker också att det låter bra. Det är bara det att efter något år kommer nu facit på bordet.

Bundesnetzagentur – lägg ordet på minnet – är den tyska energimarknadsinspektionen. Chefen där heter Matthias Kurth, och han uttalade sig i Sveriges Radio häromdagen. Han sade: Vi är redan på gång att ersätta de stängda kärnkraftverken, i första hand med kolkraft. Han säger sanningen. Han skulle ha kunnat lägga till den ryska gasledningen i Östersjön.

Sanningen är, Åsa Romson, att man i Tyskland har jättehöga ambitioner i fråga om förnybart och framför allt vindkraft, och man öser nu in subventioner i detta för att det ska kunna ersätta kärnkraften. Men när det kommer till kritan räcker det inte till. Det är enighet om de satsningarna i Tyskland, och vi är också eniga om de satsningar vi gör här. Men pro-

blemet är att det inte räcker till. Vi har dubbelt så mycket kärnkraft att ersätta som tyskarna. Vi skulle hamna i exakt samma situation.

Kolkraft ersätter nu kärnkraften i Tyskland, Åsa Romson. Var det detta du berömde Tyskland för? Var det så här det skulle bli?
(Applåder)

Anf. 54 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Det är intressant. Ju fler gånger man upprepar någonting blir det inte mer sant. Tittar vi på de officiella siffrorna och den utvärdering av den tyska energipolitiken som nu sker ser vi att kolkraften inte ökar utan minskar. Man investerar i och för sig i en del nya kolkraftverk men lägger ned betydligt fler. Man investerar i 11 gigawatt men lägger ned 18 gigawatt de kommande åren.

Man stängde åtta kärnkraftverk 2010, och samma år minskade man klimatutsläppen med 2 ½ procent. Det var det år som Sverige ökade klimatutsläppen med 11 procent.

Det som händer i Tyskland – jag vet att du gärna vill visa upp en annan bild – är att man tror brett på den förändring som allt fler ser i energipolitiken, det vill säga att det är förnybart. Och det är inte bara vindkraft.

Nu pratar man om solkraft – det som din regering inte alls vill prata om. Fredrik Reinfeldt har stått här i talarstolen och sagt till mig att det lyser för lite sol i Sverige för att det ska vara värdefullt att satsa på. I Tyskland är solkraften en solig dag halva deras energianvändningsområde. Det är inte längre någon liten energikälla.

De har också biogas i Tyskland som utformas på ett betydligt smartare sätt än i Sverige. Man ger till exempel stöd i ett garantiprissystem som gör att det också småskaligt lönar sig för de enskilda på landsbygden att vara med och producera. Det är samma lösning som ni säger nej till.

Det står i dagsläget 4–0 till Tyskland efter första halvlek när det gäller förnybar energi gentemot Sverige. Inför ett garantipris för solcellsstödet! Gör så att nettodebiteringarna fungerar! I dag är det bolagen som går före, och ministrarna ligger på efterkälken och tillsätter den tredje utredningen för nettodebitering.

Detta händer redan i Tyskland, där man har tagit över de svenska patenten på solkraft, där man producerar mer förnybart än vad vi har gjort i Sverige på väldigt många år och där man tror på energieffektivisering, som du och din regering inte tror på. Ni släpar kommissionen efter er när ni säger att vi inte ska ha någon effektiv energieffektivisering, att vi alltid ska räkna allting i bnp, vilket är nys. Det står 4–0 efter första halvlek, men vi har en halvlek till att spela på.

(Applåder)

Anf. 55 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Herr talman! Jag hade väl inte trott att Åsa Romson skulle tilltro den tyska energimarknadsmyndigheten någon auktoritet i den här frågan, för i så fall hade grunden för Miljöpartiets hela klimatpolitik ryckts undan. Det går ju inte. Vi kommer väl att få se om några år, för nu är det prognoser från den tyska energimarknadsmyndigheten vi talar om.

Jag sade i mitt inlägg att de satsar jättemycket på vindkraft och alla möjliga förnybara energikällor. De tror på det. Det är bara det att när det

kommer till kritan räcker det inte. Det är det man säger från de tyska myndigheterna nu. Det är kolkraft som byggs ut. Jag är också medveten om att man stänger gamla kolkraftverk. Det är jättebra. Jag har inte pratat om det. Jag säger bara att energibalansen nu går mot ökad användning av kolkraft och ökad användning av gas i Tyskland när man stänger ned den tyska kärnkraften. De kommer att öka koldioxidutsläppen.

Problemen, Åsa Romson, är att vi i Sverige är dubbelt så mycket beroende av kärnkraft. Även om vi inte stänger våra reaktorer i förväg, vilket ni vill, går de ur tiden om 10, 15 eller 20 år och måste då ersättas. Vi kommer att hamna precis i den tyska situationen med ökade koldioxidutsläpp.

Sanningen är att ni är engagerade i klimatfrågan men är ännu mer mot kärnkraft, och därför accepterar ni till sist när det kommer till kritan ökade koldioxidutsläpp även om ni inte erkänner det.

(Applåder)

Anf. 56 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Det är spännande. De flesta som diskuterar klimatfrågan vet att det är väldigt svårt när man är inne på energiområdet, för vårt koldioxidutsläpp från energisektorn är väldigt litet med tanke på att vi har så mycket vattenkraft och att kärnkraften inte ger de största koldioxidutsläppen. Men du vill ändå ta upp det som den stora klimatfrågan här.

Om det finns något parti i denna riksdag som värnar om och kramar kärnkraften är det Folkpartiet. Oavsett vilka prognoser man ser för framtiden när det gäller energiutbyggnaden hamnar ni alltid i att Sveriges bästa investering för 2030–2040 är att skapa ett helt nytt koncept för ny kärnkraft, oavsett om det är billigare att investera i vindkraft på land, om det är billigare per kilowatt att investera i förnybar kraft, som majoriteten av länderna i världen gör. Japan drar slutsatsen att det kostade ganska mycket med haveriet i Fukushima, så vad satsar de på? Jo, de satsar på förnybart.

Trots alla dessa prognoser hänger Folkpartiet, av alla partier i Sveriges riksdag, kvar vid att vi ska satsa på ny kärnkraft i Sverige. Det är sorgligt att se. Det kommer att vara sorgligt inte bara för klimatet utan också för energidebatten och de svenska hushållen som ska betala kallet.

(Applåder)

Anf. 57 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Ett långsiktigt hållbart energisystem bygger på det gröna och det förnybara. Det är en viktig tillväxtmotor och en viktig jobbmotor, men det är också viktigt för att klara klimatutmaningen.

Därför är jag glad över den utveckling som har skett i Sverige under alliansregeringens och Centerpartiets tid, för sedan 2006 har det hänt mycket.

Bioenergin har gått om oljan som största energikälla. Vindkraften har sexdubblats från en ynka terawattimme när Miljöpartiet var stödparti till Socialdemokraterna till sex terawattimmar i dag. Vi kan också se att vi i dag har 50 procent mer elproduktion som kommer från biobränsle än vi hade 2006. Nästan hälften av vårt energisystem består nu av förnybart. Den siffran är bäst i EU.

Det har naturligtvis inte kommit till av sig självt. Det har krävts politiska beslut och politiska förändringar. I årets budget har vi gjort tydliga avtryck för det gröna och det förnybara. Vi satsar på järnvägen – en stor satsning som vi inte kan skåda i tidigare budgetmotioner från andra partier. Vi förlänger satsningen på solceller. Vi höjer och permanentar stödet till näringslivsdriven energiforskning.

Vi behöver fortsätta att satsa och rikta satsningarna för att få fram mer grönt och förnybart. Därför har jag en fråga till Åsa Romson: Varför vill Miljöpartiet och Åsa Romson höja skatten på den gröna, förnybara vattenkraften med 1 miljard nästa år och sammanlagt 4 miljarder de kommande fyra åren?

(Applåder)

Anf. 58 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Herr talman! Tack för en bra fråga kring förnybar energi, Annie Lööf! Den diskuterar jag gärna med dig. Jag tycker nämligen att det har varit ganska tyst från dig och ditt parti när det gäller hur vi får fram förnybar energi och vad det betyder för hur vi kan göra oss oberoende av bland annat kärnkraft – det som så vackert står i Alliansens energiuppgörelse.

Vi får en del förnybart i systemet nu, bland annat tack vare att vi har börjat med reformer. Det är reformer som delvis började under förra alliansregeringen men som ger utslag nu. Delar har också fortsatt, och vi har varit ense om dem här i riksdagen. När den förnybara energin nu ökar, Annie Lööf, är det då inte rimligt att börja stänga en del av de äldsta kärnkraftsreaktorerna, som faktiskt inte alltid är med och producerar särskilt säker och miljövänlig energi alla dagar? Ibland står de stilla. Det kanske i och för sig är det mest miljövänliga när det gäller kärnkraften, men det är inte särskilt bra för de svenska elkonsumenterna.

Är det inte dags att göra sig mindre beroende av kärnkraft när vi nu har ett energiöverskott som motsvarar en till två kärnkraftsreaktorer i Sverige? Detta gäller också sett till att det blir ganska dyrt för den svenska kärnkraftssektorn att betala för den säkerhetskultur man onekligen måste gaska upp sig en del ifrån utifrån de senaste årens incidenter, får vi väl kalla det.

Jag tycker att det ser lite skakigt ut med Alliansens energiuppgörelse när man pratar om att göra sig mindre beroende av kärnkraft. Vad är egentligen Centerpartiets del i detta? Hur kan vi få mindre kärnkraft och snarare mer förnybart när vi får det hållbara energisystemet? Varför blockerar ni att vi också får ett uppdrag till Energimyndigheten på just ett 100 procent förnybart energisystem i Sverige? Det är en utredning som ganska svart på vitt skulle visa för partierna hur man kan genomföra stegvisa reformer för att hitta den hållbara lösningen.

(Applåder)

Anf. 59 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! Jag hörde egentligen inget som helst svar från Åsa Romson på min fråga varför Miljöpartiet väljer att lägga en extra miljard i straffskatt på den gröna, förnybara vattenkraften.

Alliansens energiöverenskommelse ligger fast och innebär just de framgångar jag lyfte fram i mitt tidigare replikskifte, nämligen att det förnybara har gått om oljan som största energikälla. Vi kan se att vi har en 50-procentig ökning av elproduktionen som kommer från biobränsle, och vindkraften har sexdubblats – exempelvis. Vi ser en stor omsvängning till det gröna och förnybara, vilket gynnar jobben och ser till att vi tar upp kampen om klimatutmaningen. Här har vi gjort mycket.

Jag frågar Åsa Romson igen: Ser man vattenkraften som en förnybar energikälla? Om Åsa Romson gör det, varför väljer hon att lägga 1 miljard extra i straffskatt för den svenska vattenkraften?
(Applåder)

Anf. 60 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Jag ska naturligtvis svara på frågan. När det gäller vattenkraft är det vår mest lönsamma energiform. Det är också det som i huvuddelen gör att vi har så stor andel förnybart i Sverige; det har vi haft sedan vi byggde ut vattenkraften en lång tid tillbaka. Det är alltså ingenting någon av de regeringar vi har haft att göra med kan ta åt sig äran för.

Är det den mest lönsamma energiformen är det dock också rimligt, precis som med andra former, att det när det finns övervinster – och det finns det när det gäller vattenkraft – ha en ökad skatt på att ta hem dem. Det är i stället för det ni gör: Ni gör så att elcertifikatssystemet gynnar redan befintlig vattenkraft i stället för att se till att subventionerna i detta system går till den nya tekniken – till de nya förnybara saker Sverige behöver för att klara energiförsörjningen i framtiden. Ta solenergi, till exempel – varför satsar ni så lite på solenergi? Det hade kunnat vara en fråga om jag hade fått ställa en sådan i min sista replik, vilket jag inte får.
(Applåder)

Anf. 61 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Att Miljöpartiet är ett extremistparti i flera avseenden visste vi, och det bekräftar man också. Framför allt bekräftar man sin extrema hållning när det gäller migrationspolitiken.

Att man är ett etnocentriskt parti har jag däremot inte riktigt tänkt mig tidigare, men det är också någonting man bekräftar. Åsa Romson säger att alla är lika svenska och har samma drömmar. Så är det givetvis inte. Det finns i världen olika kulturer med olika värderingar. I Sverige har vi lagar om jämställdhet. I andra kulturer spränger man flickor som vill gå till skolan, tvingar flickor att gifta sig med främmande män de aldrig har träffat samt tvingar flickor och kvinnor att skylla sig med heltäckande kläder. De är naturligtvis inte lika svenska som jag. Åtminstone tycker inte jag det. Det där är ett snurrigt resonemang.

Däremot finns det givetvis ett stort värde i att det finns olika kulturer och att det finns en kulturell mångfald i världen. Det tycker jag att vi ska slå vakt om, och samtidigt bekämpa avarter som till exempel det jag nämnde nyss.

Det var inte detta jag hade tänkt hålla mig till egentligen. Jag tänkte att jag skulle diskutera småföretagarpolitik med Åsa Romson, men jag blev så provocerad av detta inlägg.

Man har gjort ett stort nummer, vill jag ändå påstå, både i dag och tidigare av att man vill sluta vara det utpräglade storstadspartiet som straffbeskattar människor som lever utanför Stockholms tullar, på landsbygden, och som har en bit att köra bil och liknande till jobb och skola. Man gör kanske inte den distanseringen i alla fall, men man gör ett litet försök att profilera sig när det gäller små och medelstora företag. Till exempel vill man minska sjuklöneansvaret.

Problemet med den modell Åsa Romson och Miljöpartiet företräder är att man bygger in en gigantisk tröskeffekt som innebär att de företag som går från tio anställda till elva anställda får tillbaka hela sjuklöneansvaret. Då undrar jag, Åsa Romson: Hur tänkte ni här? Tänkte ni alls när ni föreslog detta system?

Anf. 62 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Jag ska börja med att kanske bli provocerad tillbaka: Att säga att man inte kan vara svensk för att man har en annan kultur än det vi skulle kalla den historiskt svenska i Sverige provocerar mig ganska mycket. När jag går omkring i Stockholm till vardags och möter de invånare som bor och lever här tycker jag nämligen att alla som åker på tunnelbanan är svenskar.

Sedan är vi olika, och det är jag väldigt glad för. Vi har olika kulturell bakgrund, vi har olika kön och vi har olika preferenser. Vi är dock alla svenskar när vi sitter där i tunnelbanan. Man kan vara invandrare och svensk; man kan vara svenskamerikan eller svensksomalier. Det tycker inte jag är provocerande, utan det tycker jag är ett framtidshopp. Det skapar en modern stat där vi kan umgås civiliserat som människor och där vi givetvis beivrar varje brott mot de mänskliga rättigheterna – när kvinnors rätt till frihet kväses eller något annat. Om du blir provocerad av vad jag sade kan det kanske alltså återgäldas, Jimmie Åkesson.

Till din fråga om småföretagande på landsbygden: När det gäller landsbygdspolitik är det helt riktigt att vi i Miljöpartiet tror att det är väldigt viktigt att se till helheten. Vi ska se att framför allt växtkraften i små företag är väldigt viktig. Det är en differentierad hållning. När man kommer ut i glesbygden hör man ofta om folk som har ett företag registrerat hos Bolagsverket, och det är inte bara en verksamhet utan kan vara lite av varje. Jag träffade på en kvinna som drev turistverksamhet med cowboyridning, och hon lagade båtmotorer och drev en glasservering. Det var ett och samma företag.

Så ser det ut på landsbygden; man behöver ha en differentierad form, och småföretagen är väldigt viktiga. Då tycker vi att det är viktigt att lyfta de kraftigaste skatterna från småföretagen så att de kan växa. Det är bra för landsbygden, och det är bra för Sverige.

Anf. 63 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Om jag åker tunnelbana i Tokyo, är jag då japan? Jag drar den slutsatsen av Åsa Romsons svar.
(Applåder)

Om vi ändå håller oss till de små och medelstora företagen: Jag fick inte svar på min fråga. Hur tänkte Miljöpartiet när ni föreslog att företag med tio eller färre anställda ska få minskat sjuklöneansvar – eller ett helt slopat sjuklöneansvar, om jag har förstått det rätt – men sedan få tillbaka

kostnaden för hela sjuklöneansvaret för samtliga anställda om man anställer en elfte? Hur många företag med tio anställda tror Åsa Romson kommer att anställa en elfte med detta system? Ser inte Åsa Romson den tröskel man bygger in i systemet?

Hur tänkte ni, Åsa Romson, när ni kom med detta förslag?

Anf. 64 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Tröskeeffekter får man i en massa olika reformer. Detta är ett förslag som har kommit från företagen själva. De vill att sjuklöneansvaret lyfts – det är det som hade lyfts in till företagen, och det vill de ha lyft. Det är nämligen det som är det stora problemet just i småföretagen.

När man ska anställa en ny betyder det väldigt mycket. Det är en rimlig avvägning att ett företag med tio anställda är ett riktigt litet företag. Med en ny som ska anställas finns det en risk att man ser till en sjukhistoria hos denna. Den risken innebär att det blir en svårighet att anställa. Hela vårt förslag till reform handlar om att det ska bli enklare för små företag att anställa. Vi menar att det är utformat på det sättet, delvis därför att det är förslag som kommer från företagen själva. Vi lyssnar gärna på de förslag som kommer.

Om man skulle se att det absolut största problemet är tröskeeffekten och därför inte gör någonting betyder det att alla företag har sjuklöneansvar som i dag. Det är en större tröskeeffekt att anställa människor som kanske kommer med en sjukdomshistoria i de små företagen, också på landsbygden som du, Jimmie Åkesson, värnar så mycket om.

(Applåder)

Anf. 65 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik:

Fru talman! Miljöpartiet har en stor tilltro till ekonomiska styrmedel, och det tycker jag är bra. Ekonomiska styrmedel är effektiva om man vet vad man vill åstadkomma och man riktar dem på ett förnuftigt sätt.

Det här är någonting som präglar svensk politik i stor utsträckning. Vi har höga skatter på sprit för att det ska supas mindre. Vi har höga skatter på tobak för att det inte ska rökas så mycket. Vi har hög skatt på bränsle när det gäller bilar för att det ska åkas mindre. Miljöpartiet har en del förslag här som jag tycker inte riktigt möter den verklighet som människor lever i, men man sätter en tilltro till ekonomiska styrmedel.

Jag skulle vilja be Åsa Romson redogöra för de sannolika effekterna av det som hon själv framhöll i talarstolen, nämligen 10 000 kronor i årlig skatterabatt till paret som skiljer sig och att det par som flyttar ihop förlorar 10 000 kronor varje år.

Anf. 66 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Jag kunde förstå att den frågan skulle komma från dig, Göran Hägglund. Jag tror däremot att i verkligheten i de familjer som lever här runt omkring oss är det väldigt sällan den typen av avvägningar som bestämmer om man lever tillsammans som föräldrar eller väljer att bo på olika ställen. Jag tror att de allra flesta vet hur mycket ekonomiska incitament det finns att leva tillsammans. Det blir otroligt mycket billigare. Man kan dela på allt från telefonabonnemang till tidningsabonnemang, till att ta hand om hushållet och mycket av det oavlönade arbetet.

Det är otroligt starka incitament i dag för att leva tillsammans. Trots det väljer många att inte bo tillsammans. Det kan man kritisera och tycka att det är en mänsklig brist och en felaktighet, eller så konstaterar vi att det är så det ser ut. Ibland är det faktiskt lättare i vardagen att inte leva med en person som man tidigare har lärt känna kanske alltför väl, och då väljer man att gå skilda vägar. Men allt fler väljer – och det ska vi vara glada för – att dela på ansvaret för barnen.

Om vi ska ha barnen i fokus, Göran Hägglund, vad är bäst för de barn som i dag får en svårare situation, som blir utstötta från fritidsaktiviteter, som känner att de inte kan tillgodogöra sig skolan på riktigt samma sätt som andra, för de märker skillnaden? Vad gör du och alliansregeringen för att de barnen ska känna att de får en tillit till samhället och att de inte är utsatta från början? Det är där vi försöker hitta förslag, och ett förslag är ett skatteavdrag. Vi anser att det är positivt, bättre än att få ytterligare bidrag och känna sig som en utstuderad art. Ett skatteavdrag skulle göra att dessa familjer får lättnader med vissa av de faktiska kostnader som det handlar om, men en väldigt liten del.

Jag tror inte att det är någon som av ekonomiska skäl väljer vare sig att flytta ihop eller att separera. Det är en alldeles för allvarlig akt för det. (Applåder)

Anf. 67 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik:

Fru talman! Regeringen har gjort många olika saker som riktar sig till de barnfamiljer som lever med små ekonomiska marginaler. Vi höjer i budgeten stödet till de barnfamiljer som inte har någon eller en väldigt låg uppärbetad SGI. Föräldraförsäkringen ger dessa familjer nu en 25-procentig förbättring av ersättningen.

Det kommer självklart situationer där vuxna personer väljer att gå skilda vägar. Det är inte ett dugg konstigt, det inträffar hela tiden. Men frågan är vad politiken ska stötta. Genom den föreslagna åtgärden gör ni det dyrare för ett par som vill flytta ihop, för de går miste om ett avdrag som de haft innan. Jag menar att det är en bakvänd politik. I stället är det bättre att titta på det förslag som regeringen håller på att utarbeta utifrån en utredning som handlar om hur föräldrar bättre ska kunna ta ett ekonomiskt ansvar tillsammans för barn de har satt till världen. De är ju föräldrar även om de har gått skilda vägar. Här finns det mycket även för Miljöpartiet att titta på utifrån den utredningen.

Anf. 68 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Vi tittar gärna på kommande utredningar, Göran Hägglund, vi kommer att få all anledning att göra det. Vi har redan i vår budgetmotion konstaterat att vi behöver ett höjt underhållsstöd. Vi tror att det är viktigt i sådana här relationer, inte minst för de ensamstående mammor som det oftast, för att vara ärlig, handlar om.

Jag gör inte samma bedömning som du, att 10 000 om året på något sätt skulle kunna påverka ett beslut huruvida jag blir sambo med en ny partner eller väljer att bo kvar med en förälder till våra gemensamma barn. Jag tror att de flesta som gör en vardagskalkyl ser att det inte går ihop.

Det jag blir mest upprörd över i ditt inlägg är bilden av att allting går så bra, att ni gör väldigt stora insatser. Nu ökar barnfattigdomen i Sverige. Det är fler barn som bor i fattiga familjer, inte bara i relativa tal utan också i absoluta tal. Rädda Barnens rapport visar det tydligt. Att här kritisera ett förslag där man försöker göra någonting åt den situationen tycker jag är lite bakvänt, om vi har barnens bästa för ögonen.
(Applåder)

Anf. 69 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP):

Fru talman! I en europeisk jämförelse står Sverige starkt. När jag de senaste veckorna har mött mina europeiska kolleger i ministerråden för utbildning och forskning har det varit väldigt bekymrade kolleger jag mött. Många av dem, nästan huvuddelen, står inför stora nedskärningar och besparingar inom skolväsen, forskning och utbildning, sådant som de vet egentligen är avgörande för tillväxt och utveckling på längre sikt. Men man måste göra det därför att man har misskött sina ekonomier. Vårt land är närmast ett undantag i Europa.

I Sverige har vi nu utrymme att göra stora och viktiga framtidsinvesteringar. Forskningsanslagen ökar i en historiskt snabb takt för Sverige, internationellt sett i en takt utan motstycke, med 30 procent under alliansregeringens två första perioder hittills.

Vi har tillfört ytterligare 7 miljarder från staten till skolväsendet. Trots att skolan är kommunal har vi mer än 7 miljarder i ökade anslag till skolan i dag än vad fallet var 2006.

Vi påbörjar byggandet av ett nytt stambanenät för snabba tåg. Sådant har inte skett sedan 1800-talet. Vi förbättrar konkurrenskraften för vårt näringsliv med viktiga skattesänkningar. Vi ser givetvis varningstecknen – det är det som diskussionen delvis har handlat om. Vi ser varslen, och därför möter vi detta med olika åtgärder. Vi bygger ut utbildningsplatser och gör arbetsmarknadsinsatser. Men vi måste också ha perspektiv på detta.

Sverige går in i 2013 med en arbetslöshet som är lägre än genomsnittet i Europa, med en statsskuld som är mindre än de flesta och med EU:s starkaste statsfinansier. Det beror på den ansvarsfulla politik som har förts under de här sex åren och att vi har avvisat alla de vilda idéer som många gånger har framförts från oppositionen.

Fru talman! Snart måste man vara medelålders för att ha egna minnen från Berlinmurens tid. För dagens ungdomar är det delade Europa något man läser om i historieböckerna. Ännu färre lever i dag som själva har minnen från andra världskriget.

När vi håller på med att lösa problem i det europeiska samarbetet, till exempel den sydeuropeiska skuldskrisen, känns det ofta arbetsamt och krävande. 27 länder, snart 28, med egna synsätt, egna lösningar, egna värderingar, egna historiska och kulturella normer ska tala sig samman. Det går ofta långsamt och trögt, man får ha tålamod. Det är då, eller rättare sagt i den situation som vi är inne i nu, som vi måste påminna oss om varför det europeiska samarbetet har skapats. Och ännu viktigare: Vi måste berätta för de unga.

Det är i dag uppenbart att eurons konstruktion inte är tillräckligt robust. Eurosamarbetet behöver kompletteras med mer finanspolitiskt samarbete, både med en finanspakt och med det som kallas för bankunion.

Det första steget i en bankunion är att inrätta en gemensam bankinspektion. Det är en god idé. Det andra är att enas om regler för hur det ska gå till om stora, viktiga banker i Europa skulle vara på väg att gå under, och kom ihåg att det inte var så länge sedan som också Sverige befann sig i en sådan situation! Det är också en god idé. Det är naturligtvis dock detaljerna i utformningen av detta som till sist avgör hur bra det här blir. Det är dem man måste avvakta innan man slutligt kan ta ställning till detta, självklart. Men Sverige behöver vara med i förhandlingarna, och vi är med i förhandlingarna.

Frågan om det svenska medlemskapet i bankunionen måste naturligtvis avgöras den dag som utformningen står helt klar. Men utgångspunkten för Sverige bör vara att detta samarbete är bra för Europa, att det är bra för Sverige och att Sverige bör ha målsättningen att vara medlem.

(Applåder)

En applåd från Damberg – jag tackar för den. Du kan väl tala ihop dig med de andra där på den rödgröna kanten.

Fru talman! Många ungdomar går utan arbete. Det beror inte på att svenska ungdomar har lägre arbetsvilja. Låt oss erkänna att det beror på strukturfel som vi själva har skapat i Sverige.

För det första är för många 19-åringar ingångslönerna i dag för höga för dem som saknar arbetslivserfarenhet. Folkpartiet har föreslagit att ingångslönerna för riktigt unga skulle kunna vara 75 procent av lägsta-lönerna i ingångna avtal under den tid man lär sig jobbet. För detta har vi kritiserats hårt från många olika håll. Nu ser jag att idén dyker upp både här och där under någon ny benämning, yrkesintroduktionsavtal. Låt oss gärna kalla det för det. För mig spelar namnet absolut ingen roll, bara det genomförs.

För det andra behöver den svenska arbetsrätten moderniseras och liberaliseras. Principen sist in, först ut drabbar naturligtvis oftast dem som har kortast anställningstid – ja, det är ju själva idén med den principen. Och kortast anställningstid har inte sällan de allra yngsta, även utrikes födda.

För det tredje måste vi ha en ärlig och transparent diskussion i Sverige om alla de ungdomar som misslyckas i skolan. Vi gör stora insatser för att skolan ska lyckas bättre med dem. Men jag tror att vi gör oss själva och inte minst dessa ungdomar en otjänst om vi tror att om vi bara genomför ett antal reformer kommer ingen någonsin i framtiden att misslyckas.

Det är i denna grupp som ungdomsarbetslösheten skördar sina största offer. Vi måste våga se dessa ungdomar, ungdomar som kan ha årtal av skolmisslyckanden bakom sig. 7 000 ungdomar varje år hoppar av gymnasiet redan i ettan.

Det rödgröna kravet att det enda sättet att räknas som godkänd i det svenska utbildningsväsendet är att man klarar av att läsa in universitetskompetens har skapat en väldigt stor utslagning år efter år och är en av orsakerna till den höga svenska ungdomsarbetslösheten.

Bland de ungdomar som inte är behöriga till gymnasiet, som går in på introduktionsprogrammet, finns det en grupp ungdomar varje år som med alla rimliga bedömningar saknar förutsättningar att bli högskolebehöriga. Vi måste hitta nya lösningar för dessa. Vi har föreslagit några saker från regeringen och tycker till exempel att det är bättre med en kortare yrkes-

inriktad utbildning än ingen alls. Det är sönderkritiserat från oppositionen. Jag ser i dag fram emot att höra vad Socialdemokraterna och andra tycker ska vara alternativet för dessa ungdomar, för jag utgår från att ni inte bara tänker lämna dem i sticket som ni gjorde förra gången ni styrde.

Fru talman! Den här mandatperioden genomförs de största skolreformerna på generationer: ny läroplan, ny lärarutbildning, lärarlegitimation, nytt betygssystem, ny skollag, ny gymnasieskola, för att nämna några. Vi genomför dessa förändringar därför att den tidigare utbildningspolitiken hade nått vägs ände. Några resultat går redan att se.

Eleverna pluggar mer, och det har varit avsikten. Meritpoäng för svåra kurser i gymnasieskolan innebär nu ett uppsving för de svårare ämnena i skolan, matematik och främmande språk. Uppsvinget för matte leder i sin tur till att antligen vill många fler ungdomar gå in på ingenjörsutbildningar. Det har vi väntat på i 20 år. Söktrycket är större än på mycket länge.

Andelen behöriga lärare har också ökat i skolan sedan 2006. Men jag ska vara ärlig med att det kommer att dröja innan de stora resultatförbättringarna i form av studentbetyg, slutbetyg och internationella undersökningar kommer att synas. Bara för att vi inför betyg från årskurs 6 eller en ny läroplan, som trädde i kraft förra året och i år, är det inte så att alla barn kan mycket mer från den ena dagen till nästa. Det är naturligtvis processer som tar tid.

Min utgångspunkt när det gäller de internationella undersökningar som kommer både i år och nästa år är att vi ska vara beredda på att den 20-åriga resultatförsämringen kommer att fortsätta ett tag till. Jag hoppas att det inte blir så, men jag tror att vi ska vara beredda på att det blir så innan det vänder uppåt.

Mer behöver göras. De viktigaste reformerna som nu står för dörren menar jag är att lyfta läraryrkets attraktionskraft. Den karriärreform som regeringen har aviserat med märkbart högre löner för yrkesskickliga lärare är en strategisk satsning för Sverige för att fler ambitiösa ungdomar ska söka sig till yrket och för att många duktiga lärare ska vilja vara kvar i skolan. Läraryrket är landets viktigaste profession.

Fru talman! Vi ser en rödgrön opposition som är mer splittrad än någonsin i modern tid med tre partier som tågar i varsin riktning. Det är ett vänsterparti med en så kallad förnyare i spetsen som stundtals låter mer som Lars Ohly än vad Lars Ohly någonsin gjorde, ett miljöparti som går mer och mer åt vänster och en socialdemokrati som har döpt om massiva skattehöjningar till affärsplan. Vad har ni egentligen gemensamt? Jo, en enda sak, att ni är emot alliansregeringen. Men vad vill ni med Sverige?

Det finns bara, fru talman, ett enda regeringsdugligt alternativ i denna kammare, och det är alliansregeringen.

(Applåder)

Anf. 70 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Fru talman! När man hör vice statsministern låter han ännu mer nöjd än statsministern och konstaterar att resultaten i skolan antagligen kommer att fortsätta falla. Ofta brukar han säga att det kommer att ta 10–15 år att vända skolresultaten i Sverige, när vi vet av internationella undersökningar att det tar kanske fem sex år att vända ett skolsystem om man gör rätt saker. Men nog om detta, du har egna perspektiv på detta.

Arbetslösheten är trots allt den överskuggande frågan för Sverige som vi har diskuterat mycket här i dag, och du tog också upp den i ditt anförande. När alliansregeringen vann valet för sex år sedan sade man att det var den viktigaste uppgiften att bekämpa arbetslösheten och utanförskapet i Sverige.

I dag är det 400 000 människor som är arbetslösa. 70 000 har gått långtidsarbetslösa i mer än två år. Och vi har rekordmånga unga människor som sitter hemma vid köksbordet när föräldrarna går till jobbet eller när syskonen går till skolan. Det är verkligheten i dag.

Vid sidan av detta har vi någonting som jag talade om i mitt anförande, fas 3 där regeringen har gömt undan 30 000 arbetslösa människor. Det specifika med fas 3 är att de inte får riktiga löner och inte ens får ha riktiga arbetsuppgifter, och de förbjuds att ta utbildningar som kan leda till jobb längre fram. Vi har säkert alla läst om exemplen på fas 3:are, som de ibland kallas, som får måla om stolar som redan är nymålade därför att det inte ska vara riktiga arbetsuppgifter.

Min fråga till vice statsministern är: Är det inte bättre att dessa 30 000 människor faktiskt erbjuds jobb med riktiga arbetsuppgifter i stället för att gömmas undan och tilldelas konstgjorda arbetsuppgifter? Är det inte dags att avskaffa fas 3?

Anf. 71 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Jag tror att vi ska närma oss de här frågorna med en mycket stor ödmjukhet. Vi ska komma ihåg var vi stod 2006. Er lösning på fas 3 var att förtidspensionera människor. Det var ju det som var er fas 3, en livslång fas.

Vi gör nu försök att stegvis föra dessa människor som har stått mycket långt utanför arbetsmarknaden tillbaka till arbetsmarknaden. Det är oerhört lätt, tror jag, både för oppositionen och för medierna att hitta misslyckanden i detta. Jag hittar dem själv hela tiden, därför att uppgiften är jättesvår. Och låt oss erkänna att alla regeringar under mycket lång tid har kämpat med detta.

Hos människor som är sjukskrivna ett tag och kommer tillbaka och hos människor som är sjukskrivna väldigt länge infinner sig till slut en lång rad mekanismer som bara förstärker utanförskapet. Man tappar självförtroendet och har svårt att ta sig tillbaka.

När det gäller de insatser och reformer vi har gjort: Jag är ödmjuk, och det är regeringen också. Vi kommer alltid att behöva skruva, titta, hitta och fundera på vad som funkar och vad som inte funkar och hur vi ska förbättra det.

Visst kan ni tala om att avskaffa fas 3, men det stora förslaget ni har i ert budgetförslag är att avskaffa den bortre parenteserna i sjukförsäkringen. Följden av det blir att fas 3 återgår till att bli livslång förtidspensionering. Det är precis det som blir följderna av era förslag när man lägger ihop dem, Mikael Damberg. Det är därför vi inte vill välja er väg.

Vi är alltid beredda att pröva nya vägar, för det är en svår uppgift att lotsa många av dessa personer tillbaka. Problembilden är ofta komplex, men lösningen är inte att åter öppna dammluckorna till förtidspensionering.

Anf. 72 MIKAEL DAMBERG (S) replik:

Fru talman! Så fort man diskuterar denna fråga kommer regeringen tillbaka till Göran Persson. Men det är inte Göran Persson som har hittat på fas 3. Det är ni som har skapat detta system. Det är ni som har sagt att de människor som hamnar i fas 3 inte får gå en utbildning, inte får gå en bristyrkesutbildning, inte får gå en yrkesutbildning och inte får ta del av arbetsmarknadsåtgärder som Arbetsförmedlingen skulle kunna sätta in för att de ska kunna få ett jobb. De får inte ens göra riktiga arbetsuppgifter. Vi har läst om exempel där de har fått måla om nymålade stolar en gång till för att det inte får vara riktiga arbetsuppgifter.

Jag berättade förut om Jesper i Sigtuna som hade fått ett riktigt jobb och som tack vare det jobbet har fått tillbaka självförtroendet. Han har också fått yrkeserfarenhet som gör att han och hans arbetsgivare i dag är säkra på att han kommer att kunna få ett nytt jobb. Är det inte smartare, Jan Björklund, att införa riktiga arbetsuppgifter och riktiga utbildningar för de människor som är i stort behov av att komma närmare arbetsmarknaden?

Anf. 73 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Det går att invända kraftigt mot Mikael Dambergs beskrivning av riktiga jobb. Det är klart att det inte är det; det är jobb som ni konstruerar. Dessutom finns det stor risk för undanträngningseffekter ifall företagen tar in dessa personer och sparkar ut andra. Detta är hela tiden balansgången i arbetsmarknadspolitiken.

Jag säger inte att vi har hittat den perfekta lösningen. Vi har gjort många förändringar sedan vi tillträdde i de första reformerna för att skruva till det, och vi har nog inte gjort de sista förändringarna än. Det kommer att behövas ytterligare förändringar.

Jag tycker att ni ska vara ödmjuka och säga att ni inte heller har hela sanningen, för många av problembilderna kring dessa personer är komplexa och omfattande.

Jag vet bara en sak. Tar vi bort den bortre parentesen är vi snart tillbaka. Jag talar inte om Göran Persson. Ni föreslår ju samma regelverk som fanns då, och det är det vi diskuterar. Ni vill ha tillbaka Göran Perssons politik efter 2014 om ni vinner valet. Ni vill åter öppna dammluckorna till omfattande förtidspensioneringar, till en livslång fas 3, och det vore det allra mest olyckliga.

(Applåder)

Anf. 74 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Det är roligt med Jan Björklund som står i talarstolen och talar om att Sverige borde vara med i euron. Det är ju inte så många som talar högt om det – inte heller vår finansminister som hellre ser att det finns en möjlighet för länder att lämna euron. Det hade kanske varit lämpligt att man hade tänkt på det från början när man startade det projektet.

Det var dock inte detta jag tänkte ta upp med Jan Björklund utan hur han kombinerar hattarna som forskningsminister och utbildningsminister. Det finns nämligen stråk i utbildningspolitiken, fru talman, som gör att jag har svårt att få alliansregeringens politik att hänga ihop.

Å ena sidan har vi i Jan Björklund en forskningsminister som i många sammanhang talar om sin vision att Sverige inte bara ska dela ut Nobelpris utan också få Nobelpris. Det är viktigt med forskning och kunskapsutveckling, och högskolekompetensen blir allt viktigare för att Sverige ska stärka sin konkurrenskraft. Det håller jag helt med om, och det är bra att vi har en forskningsminister med höga ambitioner.

Jag får dock inte ihop det med när samme Jan Björklund som utbildningsminister säger att de ungdomar som inte har rätt behörighet från grundskolan ska få en yrkesintroduktion som är en utbildning fri från teoretiska kunskaper och ettårig.

Nu anklagar han oppositionen för att kritisera förslaget, men det är inte oppositionen som har varit de främsta kritikerna av detta förslag, fru talman, utan i stort sett alla andra aktörer. Näringslivet vill inte ha denna utbildning. Lärarorganisationerna vill inte ha den. Kommunerna vill inte ha den. Arbetsgivarna vill inte ha den.

Jan Björklund är nog därför skyldig att som forskningsminister se om man inte borde motarbeta det förslag som utbildningsminister Björklund lägger fram om att satsa på en arbetsmarknad för unga där man inte har möjlighet att senare i livet gå vidare till andra studier och andra krav.

I grund och botten handlar det om vilken kompetens vi ger unga från början, och då kan man inte skära ned i utbildningssystemet som ni har gjort genom att ta bort platser i gymnasieskolan. Man måste satsa på varje individ och ge dem möjlighet att också få teoretiska kunskaper så att de kan vidareutveckla sig senare.

Anf. 75 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Jag förstod inte riktigt hela inlägget, men det är bra att Åsa Romson stöder oss i att många duktiga människor ska bli forskare. Det betyder dock inte att vi ska kräva att varenda kotte ska bli forskare. Ungdomar är olika. Ni måste förstå och ta in att ungdomar precis som vuxna är olika. En del vill bli forskare, inte alla. Jag säger grattis till Åsa Romson som nyligen disputerade, men det är inte en väg för alla. Många vill läsa på universitet, men alla vill inte.

Jag tycker att det är bra om så många som möjligt läser in en gymnasieutbildning där man blir högskolebehörig, men vi har lärt oss efter 20 års experiment att alla inte grejar det. Vi har enorma avhopp, 7 000 bara i årskurs 1 på gymnasiet. Läger man ihop alla dem som aldrig når målet högskolebehörighet talar vi om tiotusentals varje år.

Det enda ni säger är att alla ska bli högskolebehöriga. Men i 20 år har detta misslyckats varje år. Ni har offrat tiotusentals ungdomar i varje årskull. Det ser ni inte; ni struntar i dem, för alla ska bli högskolebehöriga.

Jag är medveten om att företagarnas organisationer säger nej till detta. Varje gång jag möter representanter för en branschorganisation säger de: Vi vill ha de högpresterande i vår bransch. Vår bransch är så viktig att vi måste ha de högpresterande.

Så säger alla. Men betyder det att vi bara kan lyssna på det? Branschorganisationerna har ju inget ansvar för de andra människorna, men det har vi. Kan vi säga att vi ska ha ett samhälle och utbildningsväsen bara för de högpresterande?

Ni skapar ett utanförskap om ni blundar för detta. Alla jobb i Sverige kräver inte högskolebehörighet, även om Svenskt Näringsliv säger att man bara vill satsa på de högpresterande. Det är faktiskt inte så. Vi måste ha ett samhälle där det också finns plats för dem som inte klarar av att få universitetskompetens, Åsa Romson.
(Applåder)

Anf. 76 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Skillnaden mellan mig och Jan Björklund är att vi i Miljöpartiet ser att människor förändras. Man står till arbetsmarknadens förfogande under lång tid, nästan hela livet, och den moderna arbetsmarknaden kräver en kontinuerlig kompetensutveckling.

Jag gick en gymnasielinje som inte gav högskolebehörighet och läste därför in de sista ämnena på komvux. Jag gick parallellt med oerhört motiverade 10–15 år äldre studenter som hade jobbat under ett antal år och nu ville läsa vidare på högskola. De behövde komplettera i ett par ämnen, och det kunde de göra för att komvux var väl utbyggt under denna tid. Dit behöver vi komma igen.

Vi kan inte som Jan Björklund kategoriskt hävda att vissa individer under sitt liv aldrig kommer att vilja kompetensutveckla sig, till exempel med en högskoleexamen eller med en annan kurs. Vi kan inte lämna dem i sticket redan från början, utan vi måste ge dem vissa saker att ta med sig till en föränderlig arbetsmarknad som inte står stilla, Jan Björklund. Det kommer att ställas högre och högre utbildningskrav, och då ska vi inte lämna dem i sticket genom att dra ned på satsningarna i skolan och ge dem en utväg utan teoretiska kunskaper.

Anf. 77 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Staten satsar mer på vuxenutbildning i dag än vad staten gjorde 2006. Låt mig bara slå fast det. Vi satsar mer, inte mindre. Vi har inte skurit ned. Vi satsar mer på vuxenutbildning i dag än vad som gjordes när Åsa Romsons parti satt vid maktens köttgrytor.

Jag delar uppfattningen att man ska ha nya chanser. Man ska kunna läsa upp. Det är hela idén. Grejar man det inte i unga år och måste hoppa av ska man ha en chans att komma igen.

Åsa Romson beskriver lyriskt elever som återfick motivationen i 30-årsåldern och läste in kurserna. Men är det nödvändigt att de ska behöva känna sig misslyckade i 17-, 18-, 19-årsåldern? Är det ett nödvändigt pris på vägen? Kan man tänka sig att de går ut en utbildning som de grejar och sedan har rätt att komplettera? Är det inte ett mycket mänskligare system? Jag är för att man ska kunna komplettera och kunna läsa upp till högskolebehörighet senare i livet.

Men till dem som hoppar av gymnasiet redan i årskurs 1 är Åsa Romsons enda svar: Sorry, det är kört. Ni blir underkända och går rakt ut i en hög ungdomsarbetslöshet.

Det blir Åsa Romsons svar för att hon har en bild av att det är jämlikt att alla ska bli högskolebehöriga redan i 19-årsåldern.

Vi har olika syn på detta. Ni lämnar väldigt många ungdomar utanför, och det är sorgligt att se.
(Applåder)

Anf. 78 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Det är alltid lika uppfriskande att ta del av Jan Björklunds försök att pussla ihop sina resonemang om det hopplösa EU-projektet. Ibland lyckas han, ibland lyckas han inte. Han pratar om att det är 27 länder, att det är långsamt och trögt och att man måste ha tålamod. Han talar sig varm för att vi måste samarbeta, och sedan talar han om hur svårt det är att samarbeta men att det ändå är bra. Och så pratar han om att EU måste reformeras. Vi kanske inte ska fördjupa oss i det.

Den ekonomiska utvecklingen, det som vi oftast benämner krisen, innebär den kanske största prövningen hittills för det hopplösa EU-projektet – det överstatliga EU. Jag vågar påstå, och det bekräftas också av det som Jan Björklund säger, att den enda möjligheten att långsiktigt hålla ihop projektet är att löpa linan ut mot en fullskalig politisk union. Det är Jan Björklund inte främmande för. Det vet vi sedan tidigare. Det innebär också att man slår den sista spiken i kistan för de fria självständiga staternas Europa.

Alternativet är att ta några steg tillbaka och återgå till ett mellanstatligt samarbete ungefär som det var förut. Det är den utveckling som jag hellre ser. Tyvärr, och föga förvånande, hörde vi för inte så länge sedan EU-kommissionens ordförande deklarerade just detta, att EU måste utvecklas till ett federalt statsbygge där de europeiska länderna i praktiken reduceras till federala stater. När Jan Björklunds partikamrat och tillika EU-minister Birgitta Ohlsson kommenterade detta i SVT:s *Agenda* sade hon att hon egentligen inte har något principiellt eller ideologiskt emot en sådan utveckling men att det inte är rätt tid just nu.

Då är min fråga till Jan Björklund: När tycker Folkpartiet att det är rätt tid för det federala monsterbygget? När är tidpunkten den rätta för att Sverige ska reduceras till en federal delstat i ett Monstereuropa?

Anf. 79 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Jag tror inte på den beskrivningen av en federal utveckling av Europa som Jimmie Åkesson ger. Jag tror däremot på att steg för steg jobba mer nära varandra. Det finns många skäl. Jag angav de historiska skälen. Jag tycker att vi måste påminna oss dem. Jimmie Åkesson och Jonas Sjöstedt som representerar de två ytterkantpartierna i Sverige anser gemensamt att Sverige borde lämna detta samarbete, och de säger det ganska ofta. Det är två partier som inte har sin bakgrund i demokratiska svenska rörelser. EU-samarbetet handlar ytterst om att demokratiska liberala stater som tror på frihet, öppenhet och tolerans har bestämt sig för att samarbeta eftersom man historiskt har misslyckats så många gånger. Det är grunden.

Det är inte bara historiska skäl. Att 40 stater i Europa var och en drar åt varsitt håll, när man sköter sig själv och struntar i andra, är något som Europa kommer att förlora på. Vi möter en allt tuffare konkurrens från Kina, Asien och Indien. Vi har mött det från Nordamerika under lång tid. Om man sätter åtta hundar framför en släde och de drar åt var sitt håll kommer man ingenstans. Om man gemensamt bestämmer sig för en färdriktning kommer det att gå mycket bättre. Så är det med det europeiska samarbetet också.

Vi är fria och självständiga stater. Man bestämmer själv om man vill gå in i detta. Om Grekland vill gå ur eurosamarbetet räcker det med att

de skickar ett papper till Bryssel om det så kommer de att få gå ur omedelbart. Men de vill vara kvar; sedan får vi se om de klarar det.

Jag tror på det europeiska samarbetet. Att Jimmie Åkesson inte gör det är väl känt. Vi har helt olika uppfattning om detta.

Det europeiska samarbetet är ju ingen garanti för att det inte uppstår problem. Det europeiska samarbetet är en metod att lösa de problem som uppstår längs vägen. Det är en sådan fas vi är inne i just nu. Det skulle inte gå bättre för Europa om vi slog sönder samarbetet och var och en drog åt sitt håll.

(Applåder)

Anf. 80 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Jag ställde en konkret fråga med anledning av vad ett folkpartistiskt statsråd har sagt. Jag kan upprepa frågan: När är tidpunkten den rätta för Sverige att reduceras till en delstat i en federal europeisk monsterunion? Den frågan skulle jag gärna vilja ha svar på från Jan Björklund. Om det inte är Folkpartiets uppfattning att man ska gå i den riktningen är det bra om Jan Björklund kan klargöra det. Eftersom han inte svarade på frågan tolkar jag det som att det är tvärtom, tyvärr.

EU fick ju fredspriset häromdagen. Det hyllar säkert Jan Björklund. Jag tycker att det är ett skämt – en Norgehistoria. Jag delar inte Jan Björklunds analys. Att 27 länder med många gånger olika kultur, olika politisk kultur och olika beslutskultur ska enas bygger in konflikter långsiktigt; det löser inte konflikter. Tycker Jan Björklund att det fungerar bra? Tycker Jan Björklund att det överstatliga EU vi ser i dag är till gagn för konflikthantering och att det löser konflikter? I så fall undrar jag vilken verklighet Jan Björklund lever i.

(Applåder)

Anf. 81 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Jag tycker att Jimmie Åkesson ska titta på hur det såg ut i Europa före det europeiska samarbetet. Det är den jämförelsen som måste göras. Det var 50 miljoner människor som dog i andra världskriget, 6 miljoner i Förintelsen. Det var därför man byggde upp detta samarbete. Det var inte i första hand för att man tänkte sig att skapa en bankinspektion. Det är inte det som är målet med det europeiska samarbetet. Men när vi nu har ett samarbete är det en bra åtgärd för att förhindra att länder missköter sig som några har gjort. Vi är beroende av varandra i dag.

Jimmie Åkesson frågar mig om europeiskt samarbete har betytt mycket för freden i Europa. Ja, allt annat är historielöst. Européer har i tusen år ägnat sig åt att slå ihjäl varandra i generation efter generation. Under de senaste 50 åren har vi undvikit detta. Det beror på att vi har integrerats.

Först bildade Västeuropa ett mindre samarbete, sedan anslöt sig diktaturerna i Sydeuropa när de blev demokratier. Nu har hela Östeuropa gått in och hela Balkan, som slogs sönder av inbördeskrig under 90-talet, är nu på väg in. Det skapar fred, frihet och demokrati. Jag vet inte vilka av dessa mål som Jimmie Åkesson är emot, möjligen är det öppenhet och tolerans för det är också viktiga värderingar i det europeiska samarbetet.

(Applåder)

Anf. 82 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Vi möttes i en annan debatt häromveckan i SVT:s *Agenda*. Där lyfte Jan Björklund fram kaffefirman Espresso House som en god ungdomsarbetsgivare. Några dagar före debatten hade de fyra allianspartierna haft en gemensam presskonferens på den kaffefirman; logotypen var väl synlig. Marknadsdirektören på Espresso House var så glad att han tackade i tidningen för den reklam som allianspartierna hade gett hans kaffefirma.

Vad är det då för typ av företag som Jan Björklund väljer att lyfta fram som gott exempel?

Några dagar senare började det droppa in vittnesmål från de anställda om hur det var att jobba på Espresso House. Unga tjejer och killar berättade att de pressades väldigt hårt och att de inte kunde ta rast. En tjej skrev i tidningen om hur hon jobbade sju timmar i sträck utan att få gå på badrummet. Andra vittnade om hur de ifrågasatte detta och bestraffades med sämre arbetsuppgifter eller rent av med sparken, som en tjej skrev om. Det var den sortens arbetsgivare som Alliansen valde att lyfta fram.

Det är bara ett exempel på hur otryggheten breder ut sig på svensk arbetsmarknad. Majoriteten av de unga kvinnor som har ett arbete i Sverige har ett otryggt jobb. De har en visstidsanställning, en timanställning eller något annat. Då är det svårt att våga säga ifrån till chefen, att säga att det ska vara på ett annat sätt.

Min fråga till Jan Björklund är: Är det rimligt att det är på det här viset? Är det rimligt att majoriteten av de unga kvinnor som arbetar i Sverige har en otrygg anställning, att visstidsanställningarna breder ut sig, att bemanningsföretagen får ersätta fast anställd personal som sägs upp? Är det inte dags att göra något åt otryggheten på jobbet?

Anf. 83 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! Det är ingen trygghet att vara arbetslös. De flesta önskar sig naturligtvis en fast, trygg och livslång anställning i stället för en visstidsanställning. Om alternativet är att inte ha något jobb alls är visstidsanställning bättre.

Arbetsmarknadspolitik och utformning av arbetsmarknadsregler är en avvägning mellan att skapa trygghet och att skapa dynamik och jobb.

Jag har också sett kritiken mot Espresso House. Det tänker inte jag kommentera; det får företaget ta ansvar för. Espresso House har 1 300 ungdomar under 26 år anställda av totalt 1 500.

De skulle få sparka 130 personer bara på grund av de höjda ungdomsarbetsgivaravgifter som Jonas Sjöstedt föreslår. 130 personer på ett enda företag skulle få gå om allt annat är lika om man genomför dessa skattehöjningar. Den enda punkt som ni tre är överens om i hela budgeten är att ni kraftigt ska klämma åt ungdomsjobben genom höjda skatter. 130 ungdomar skulle få gå. Då säger jag att det är bättre med en visstidsanställning än att vara arbetslös.

Anf. 84 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Om otrygghet hade gett arbete skulle arbetslösheten ha varit uttraderad i dagens Sverige. De som arbetar är otrygga, de sjuka är otrygga, och de arbetslösa har knappt någon a-kassa kvar. Ni har gjort

livet otruggt för en hel generation, men bland dessa människor råder massarbetslöshet. Er politik har misslyckats gruvligt.

Jan Björklund, du talade förut om att fackföreningar och företag ska sköta denna typ av saker. Vad har du gjort för de anställda som jobbar i restaurangbranschen? Du har gjort det mycket dyrt att organisera sig fackligt och vara med i a-kassan. Om de skulle få samma avdragsrätt för sin avgift som ni har kvar för arbetsgivarna, och om de skulle ha en rimlig a-kasseavgift skulle de tjäna över 400 kronor i månaden. Men många har inte ens råd att gå med i fackföreningen på grund av er politik. Ni skapar en stor otrugg, och ni främjar en utveckling som gör att unga människor utnyttjas på arbetsmarknaden och inte kan få till exempel ett hyreskontrakt för att de inte får en fast anställning.

Anf. 85 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik:

Fru talman! I dag är 200 000 fler människor sysselsatta i riktiga jobb, inte i konstruerade jobb som ni kallar för riktiga jobb, än 2006. I dag finns 200 000 färre människor i utanförskap än 2006, trots att vi har gått igenom den djupaste finanskrisen sedan början av 1930-talet. Det beror naturligtvis på den politik som regeringen för och som Jonas Sjöstedt nu fullständigt dömer ut.

Det finns ett antal länder i Europa som har prövat Jonas Sjöstedts recept att släppa alla utgiftsbegränsningar och bara brassa på och köra på med alla utgifter och strunta i om det går ihop. De länder som har gjort det finns i Sydeuropa, och deras arbetslöshetsstal är mycket högre än Sveriges. Där kan du tala om otrugg, Jonas Sjöstedt. Där har människor inga jobb att gå till över huvud taget eftersom dessa länder har prövat ditt recept. Tack och lov har vi inte gjort det.
(Applåder)

Anf. 86 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C):

Fru talman! År 2009 var Alexandra 20 år. Hon var arbetslös, och hon sade att hon var villig att ta vilket jobb som helst. Tillsammans med en kompis dekorerade hon ett helt parkeringshus med en jättelik kontaktannonser.

Häromåret ställde sig Linus på Lunds centralstation med ett stort plakat med en jobbsökarannonser. Han ville ha jobb, en lön, arbetskompisar och entrébiljett in till vuxenvärlden.

Sedan dess har jag sett många fantasirika jobbsökarannonser. Köp Googleannonser med din drömchef som sökord! Skriv ut ditt cv på färggrant papper! Tipsen och initiativen visar att det finns en framtidstro och att det finns en vilja att få jobb.

Men Alexandra, Linus och många andra arbetslösa får fler tips på *hur* man söker jobb än tips på jobb att söka. Då är det någonting som är lite fel.

Centerpartiet har under de senaste veckorna intervjuat ungefär 2 000 ungdomar om deras syn på jobb och framtidstro. Det visar sig bland annat att var femte arbetssökande studerar just för att de inte hittar ett jobb. Varannan ansökan från unga arbetssökande besvaras inte ens – inte ens ett nej tack. Därför kanske det inte är så konstigt, som denna undersökning visar, att var tredje känner någon som helt har gett upp hoppet om att hitta ett jobb fastän de skulle vilja ha ett.

Centerpartiet och regeringen har utträttat mycket som vi är genuint stolta över: minskat utanförskap trots global finanskris, bättre villkor för svenska företag, snabb utbyggnad av den gröna energin, sänkta kostnader, en reformerad skola för ungas framtidstro och nu en riktigt hållbar investeringsbudget. Det behövs eftersom det finns problem som fortfarande är stora och svåra. Ungdomsarbetslösheten är ett av dem. I 20 år har arbetslösheten bland unga varit mycket hög i Sverige. För många ungdomar är tröskeln så hög att den är svår att ta sig över för att hitta just ett jobb. Det är lätt att hamna i en ond cirkel: inget jobb, ingen lön att betala sin etta med. Framför allt: inget första jobb, ingen trygghet.

Tyvärr börjar en del vänja sig vid en hög ungdomsarbetslöshet. Till och med oppositionen har vant sig. Man ser inte problemen utan lägger fram förslag om skattechocker och andra förslag som försvarar för unga att få jobb. För varje skattekrona som Socialdemokraterna lägger på ungas jobb tar de tillbaka fyra. De ger en men tar tillbaka fyra. Det skapar inte hållbara och långsiktigt sjysta villkor för unga.

Fru talman! Jag och Centerpartiet vägrar vänja oss vid att så många unga är arbetslösa. Av de arbetslösa ungdomar som vi har intervjuat tycker varannan att politiker genom tiden har gjort alldeles för lite. Handen på hjärtat: Det är svårt att hävda att de har fel.

Men det finns hållbara lösningar. Ungdomsarbetslösheten beror inte på att unga inte behövs eller att unga inte duger. Ungdomsarbetslösheten beror på den politik som under decennierna har skapat höga trösklar in på arbetsmarknaden för unga människor. Men det går att rätta till. Det går att skapa en arbetsmarknad där det är lättare att hitta ett jobb om man skulle förlora det som man har. Det är fullt möjligt att få in en fot på arbetsmarknaden under tiden man pluggar. Det går också att göra mycket som ökar företagets förmåga att växa och anställa. Jag säger bara: reformerad skola, lärlingsutbildning, gedigen yrkesutbildning, yrkesintroduktionsavtal, halverade arbetsgivaravgifter, halverad restaurangmoms, studentmedarbetare, turordningsregler och mer praktik.

Det kommer emellertid att krävas fortsatt politiskt mod för att fortsätta. Därför tror jag att det absolut viktigaste är att inte vänja sig vid en hög ungdomsarbetslöshet. Det som unga allra mest behöver är någon som vill och kan anställa dem.

Det är, som tidigare har påtalats i partiledardebatten här, bistra tider just nu. Det är bister, inte minst för de människor och de orter som drabbas när varslen nu duggar tätt. SCA varslar i Oskarshamn, SSAB varslar i Borlänge, Oxelösund och Luleå, och Volvo varslar i Säffle. I Glasriket i Småland har varslen också blivit en tydlig väckarklocka. Svensk industri har det tufft. Varslen är nästan dubbelt så många som förra året vid denna tid. Om svenska företag ska bli starkare och än mer konkurrenskraftiga måste vi faktiskt se till att de kan bibehålla konkurrenskraften. Det är bara genom att bibehålla svensk konkurrenskraft och ett gott näringslivsklimat som vi kan skapa jobben till de unga som så gärna vill ha ett.

I detta läge är det helt ofattbart för mig att oppositionen väljer att föreslå en skattechock mot det svenska näringslivet, en skattechock som dessutom med obehaglig precision riktar sig mot dem som har unga anställda. Av Stefan Löfvens prat om näringslivet och innovationer, som ändå har varit det fina temat de senaste sex månaderna, blev det en tom affärsplan med småduttar för miljoner men med skattesmallar för miljar-

der. Socialdemokraterna ger just miljoner till innovationer och näringsliv, men de tar miljarder från innovationer och näringsliv. Företagen är redan satta under mycket hård press, och nu ska de in i skruvstället om Socialdemokraterna och Stefan Löfven får bestämma, och det ska dras åt. Så bygger man varken konkurrenskraft eller framtidstro.

Sverige behöver i stället en regering som vågar satsa på företagen och jobben och som inte lägger en blöt filt med höga lastbilsskatter över det familjedrivna åkeriföretaget i Småland, som inte helt vill stänga möjligheterna för undersköterskor, sjuksköterskor och duktiga förskollärare som gör ett enastående jobb inom välfärdsföretagen och som inte vill fördubbla momsens på våffelkaféet med bryggan ut mot Frykensäjöarna i de värmländska skogarna. Vi vill tvärtom skapa företag, och vi vill skapa jobb i hela landet.

Därför investerar vi för framtiden. Vi binder ihop Sverige med nya och mer robusta vägar och järnvägar. Bredband gör att människor kan driva företag i hela landet.

Vi skapar en bro mellan skola och arbetsliv med såväl lärlingsprogram som utbyggd yrkeshögskola. Vi skapar gröna jobb genom en satsning på det förnybara, och vi gör en kraftsamling för innovationer.

Samtidigt, fru talman, stärker vi svensk konkurrenskraft. Vi sänker kostnaderna för företagen. Vi stärker tryggheten för företagarna genom en karensdag. Vi stärker rättssäkerheten för företagarna. Genom ett investeraravdrag får små och snabbväxande företag tillgång till mer kapital. När oppositionen sätter företagen i ett skruvställe och drar åt sänker vi kostnaderna och skatterna för dem som skapar jobben.

I årets budget gör vi också mycket för att sänka trösklarna för ungas jobb, men vi är inte färdiga.

Vi måste skapa ett ännu bättre företagsklimat och en skola som rustar eleverna för arbetslivet. Vi måste ha en bättre matchning. Vi behöver fler specialiserade arbetsförmedlingar. Vi har gjort mycket, men vi är inte klara.

Det är varken lättare eller svårare, fru talman!

Tänk på Alexandra när hon för tre år sedan med andan i halsen och med en skinksmörgås i handen stressade ut i hallen och tog på sig höstjackan redo att kliva ut, över tröskeln, och möta vuxenvärlden i full färd med att möta framtiden och jobben! Den tröskeln skulle med oppositionens politik ha rest sig ända upp över dörrkarmen.

Jag tänker inte nöja mig förrän vi har hyvlat ned trösklarna för Alexandra, för Linus och för alla andra arbetslösa ungdomar som inte vill något annat än att ha ett jobb att gå till. Jag vägrar att vänja mig vid något annat!

(Applåder)

Anf. 87 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Jag tänkte att jag skulle ge Annie Lööf möjligheten att tala om en fråga som hon inte tog upp i sitt anförande men som många, inte minst i hennes partirörelse, väldigt mycket värnar, nämligen klimatfrågan.

Är du, Annie Lööf, nöjd med att Sverige med den takt vi har i klimatarbetet kommer att uppfylla EU:s klimatmål först 150 år för sent?

Jag skulle kunna fullfölja frågan med att fråga varför ni säger nej till att ge ett stöd till de bönder som vill producera biogas av gödsel – ett metanreduceringsstöd – något som många i branschen förordar och som också ger ökade möjligheter till jobb och utveckling på landsbygden.

Varför går ni vidare med en infrastrukturproposition där ni *inte* tar ett rejält klimatansvar och lyfter över och sätter ett mål för transportsektorn på klimatområdet som säkerställer att vi får färre lastbilar och mer gods på järnvägen och där ni inte satsar alla sekiner på motorvägar kring Stockholm utan lägger sekinerna på järnvägar så att alla i hela Sverige kan komma fram och kan pendla oavsett var man bor?

Och varför – min sista fråga – tvekar regeringen i EU-samarbetet när det gäller att säkerställa utsläppshandeln i EU med utsläppsrätter, något som jag tror är väldigt viktigt inte minst för de sektorer som börjat använda sig av systemet och då inte minst industrin och de stora punktutsläpparna? Där har utsläppshandelssystemet havererat.

Varför vill man inte stödja de konstruktiva förslagen om att dammsuga den marknaden så att man får ett rejält pris på utsläppshandel? Utan pris fungerar inte den handeln. Det vet ekonomiska politiker som du, Annie Lööf. Varför tvekar regeringen i den viktiga frågan?

Anf. 88 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! Alla de frågorna under två minuter visar att Åsa Romson och Miljöpartiet är ganska stressade över Centerpartiets påverkan och framfart i regeringen.

I vårt tidigare replikskifte berättade jag om den fantastiska utveckling som har skett under de senaste sex åren när det gäller både biobränslen och vindkraft – en fantastisk och historisk utbyggnad.

För att svara på frågan om infrastrukturen kan jag säga att två tredjedelar av nyinvesteringarna i infrastrukturplanen går till järnväg. Varför väljer vi att lägga två tredjedelar på just järnväg? Jo, vi ser att järnvägen är framtidens infrastruktur. Vi ser att det är detta som sänker utsläppen.

Vi gör också stora, robusta, drifts- och underhållsarbeten i det svenska järnvägsnätet därför att vi tror att järnvägen är både ett viktigt transportsätt och ett effektivt verktyg för att minska utsläppen.

Det är klart att jag inte är nöjd med att det tar 150 år att nå målen. Men det vi gör kan jag se gör skillnad. I år sänks utsläppen med 6 procent. Det är för lite, men samtidigt vet jag att det går åt rätt håll. Vi kommer att fortsätta att göra satsningar på det gröna och förnybara.

Vad gäller utsläppshandeln i EU tycker vi i Centerpartiet att det är viktigt att det är just det verktyg som det ska vara att se till att pressa utsläppen nedåt och att industrin tar sitt ansvar i detta. Därför stöder vi delar av det som nu finns från Storbritanniens sida i EU. Men det här är en fråga som precis har landat i regeringen och där vi nu diskuterar en gemensam väg framåt.

Eftersom man som miljöpartist ofta slår sig för bröstet skulle jag vilja fråga Åsa Romson: Vilka märkbara satsningar på klimatet och järnvägen gjorde ni när Miljöpartiet för sex år sedan var stödparti till Socialdemokraterna?

Anf. 89 ÅSA ROMSON (MP) replik:

Fru talman! Det är en påfallande nöjd centerpartistisk ledare för klimatpolitiken i Alliansen. Jag känner inte hälften så mycket stress som jag tror att många centerpartister känner när det gäller den påverkan som Centerpartiet har på klimatområdet, inte minst de många som faktiskt hade en tilltro till att klimatarbetet också skulle få en del på alliansregeringens agenda.

I stället har vi sett en oroväckande snabb halveringstakt i hur klimatsatser verkligen genomförs i alliansregeringen sett till regeringsförklaringen och sett till helhetspaketet. Man återlanserar ett energiforskningsstöd som man tog bort i förra budgeten som en satsning i den här budgeten och så vidare.

Jag är naturligtvis glad om det är så att man tänker ta strid för att åtminstone utsläppshandeln som är så pass viktig ändå blir en fråga där regeringen inte ska inta den motvällshållning som läckt ut i medierna under den senaste tiden eftersom det är ett alldeles för viktigt område där vi gemensamt måste ta ansvar.

Miljöpartiet har stött klimatsatser genom att pusha Socialdemokraterna, men framför allt lägger vi fram många förslag här som ni kan rösta för.

Anf. 90 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! Vi har gjort fantastiska insatser för att stärka det gröna och förnybara. Det är jag stolt över. Men jag är inte nöjd med det, utan vi måste fortsätta. Det är därför vi efter årsskiftet höjer och permanentar stödet till energiforskningen till exempel. Det är därför vi satsar på nollenergihus, solceller och biogas – för att ta några exempel.

En del i varför framgången varit så viktig och betydelsefull för det gröna och förnybara handlar om de gröna elcertifikaten. Där har Miljöpartiet argumenterat emot. Men det är de gröna elcertifikaten som banat väg också för att öka och stimulera efterfrågan på det gröna och förnybara. Vi kommer att fortsätta på vår inslagna väg – med att gå hand i hand med just jobb och företagande i att klara av klimatutmaningen. Givetvis hoppas vi att även Miljöpartiet kan stödja det arbetet.
(Applåder)

Anf. 91 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Även jag ska diskutera lite klimatpolitik. I går fick vi ny statistik över utsläppen från Sverige som visar att utsläppen ligger på en nivå som egentligen är helt ohållbar sett till vad som är globalt möjligt och hållbart på längre sikt. Läger man dessutom på effekten av de utsläpp som vår import orsakar är det nog så att vi ökar snarare än minskar utsläppen av växthusgaser i Sverige sett över tiden.

Det finns två sektorer som sticker ut och där man kan säga att vi till skillnad från hur det är i andra sektorer har ett speciellt bekymmer. Dels gäller det de tunga transporter, lastbilstrafiken. Utsläppen där har ökat med 44 procent sedan 1990. Dels gäller det utrikes transporter, däribland flyget. Där är ökningen hela 129 procent.

Det är uppenbart att om vi ska klara att komma ned på en hållbar nivå för utsläppen måste utsläppen från både lastbilstransporter och flyget minska. Det finns nog ingen genväg där.

Tyvär har regeringens politik delvis motsatt innebörd. Man höjer banavgifterna på järnvägen, vilket innebär att gods styrs från järnväg till lastbilstrafik. Jag menar att man för en populistisk politik när det gäller kilometerskatten. Det som hotar svenska åkerier är inte kilometerskatten utan en fullständigt vetlös social lönedumpning. Chaufförer från låglöneländer utnyttjas helt hänsynslöst på den svenska arbetsmarknaden, vilket gör att seriösa åkerier slås ut.

Faktum är att en kilometerskatt skulle vara lika för alla åkerier och innebära en större konkurrensneutralitet. Men det behövs göras mycket mer på det området.

Min fråga gäller flyget. Vi berörde också den frågan nyligen i *Agenda*-debatten. På Centerns hemsida står att flyget ska betala sina egna miljökostnader. Min fråga till Annie Lööf är: Anser du att flyget gör det i dag? Är det rimligt att flygets bränsle har samma beskattning per energinnehåll som bilens bränsle har?

Anf. 92 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! Jag är teknikoptimist. Jag tror på utvecklingen av gröna förnybara drivmedel, andra generationens drivmedel. Det är också därför som jag så tydligt vill se en energiforskning. Jag vill se forskning och innovation på området för att kunna köra än mer klimatsmart såväl på väg som i luftrummet. Det är av den anledningen som jag inte vill straffskatta människor utan snarare stimulera genom morötter att andra alternativ kan växa fram på marknaden.

Vad gäller kilometerskatten, som oppositionspartierna unisont vill införa, innebär det inte en straffskatt på utsläppen utan på avståndet. Det är lastbilar oavsett om man kör klimatsmart eller kör med bensin eller diesel som får betala kilometerskatten.

Precis som jag sade i *Agenda*-debatten innebär det för ett familjedrivet åkeriföretag i Småland som har tre fyra lastbilar en kostnadsmäll på en halv miljon. Säg inte att det inte påverkar det företaget. Oavsett om det har investerat i en klimatsmart lastbil eller inte får det ändå betala den halva miljonen. Det är inte klimatstyrande. Det är bara avståndsstyrande, Jonas Sjöstedt.

Centerpartiet vill skapa en långsiktigt hållbar såväl klimat- som energipolitik. Det gör vi genom ekonomiska styrmedel och genom att satsa på forskning för att få fram nya smarta produkter. Jag är övertygad om att i framtiden kommer säkert flygplanen att flyga med just det klimatsmarta. Men vi måste börja någonstans. Vi måste börja med att forska fram det.

Anf. 93 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Att vara optimist är inte fel, men att vara realist är nog ännu bättre när man sysslar med klimatfrågan. Man kan hoppas att det kommer nya bränslen både för lastbilar och flygplan framöver. Men vi ser att ökningen finns i dag. Det är akut, och något måste göras.

När jag lyssnar på Annie Lööf, som ändå ska föreställa det grönaste som finns i Alliansen, hör jag inte ett enda konkret förslag som minskar utsläppen vare sig från den tunga lastbilssektorn, där ökningen är markant, eller från flyget. Det är inte att ta klimatansvar, Annie Lööf.

Det är lätt att hålla högtidstal och tala om sig själv som det gröna alternativet. Men om man kommer till de hårda besluten, att man faktiskt måste skapa alternativ och styra över till det miljövänliga, måste man också våga fatta dem.

Här menar jag att ni har fastnat i populismens fälla. Det gör att ni inte har någon verklig trovärdighet när det gäller att bekämpa utsläppen av växthusgaser vare sig från transportsektorn eller från flyget.

Anf. 94 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! Det stämmer att det finns en oerhört stor skillnad mellan Centerpartiet och Vänsterpartiet. Vänsterpartiet säger nej till rörlighet, tillväxt och jobb. Vi tror att om vi antar klimatutmaningen på ett smart sätt kan det bidra till både tillväxt, jobb och en fri rörlighet.

Fru talman! Det är den stora skillnaden mellan Centerpartiet och Vänsterpartiet. Vi tror inte på kraftiga ekonomiska sanktioner, utan vi tror på ekonomiska morötter.

Vi förstår inte varför man på ett bräde under ett år ska straffskatta människor som bor på landsbygden genom en kraftigt höjd bensinskatt och en kraftigt höjd så kallad flygskatt och dessutom införa en lastbils-skatt som kommer att försämra möjligheterna för små företag på landsbygden.

Det är skillnaden mellan Centerpartiet och Vänsterpartiet, och det står jag för.

(Applåder)

Anf. 95 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Fru talman! Härmdagen nåddes vi av ny statistik från Arbetsförmedlingen som visade på en dramatisk ökning av antalet varsel. I september varslades 7 329 personer om uppsägning, vilket är en ökning med 60 procent jämfört med samma månad förra året.

Att Volvo i Torslanda sänker produktionstakten och kommer att stå helt still under höstlovet är ett illavarslande tecken. Det sker i en tid när arbetslösheten redan är hög och över 100 000 unga är utan jobb. Det ser med andra ord ganska dystert ut för den svenska arbetsmarknaden framöver.

Skuld kris i Europa och en stark svensk krona slår mot svenska exportföretag som får allt svårare att hävda sig i en global konkurrenssituation. Det behövs lättnader. Vi har därför ställt oss bakom regeringens förslag om sänkt bolagsskatt.

Vi ser dessutom behov av att stimulera framför allt små och medelstora företag där det finns en stor sysselsättningspotential. Det gör vi genom sänkta arbetsgivaravgifter och ett minskat sjuklöneansvar. Det gör vi genom att vi styr om regeringens ineffektiva reformer. Det handlar om sänkt krogmoms och tidigare sänkningar av arbetsgivaravgiften som inte har gett någon eller åtminstone inte önskvärd effekt.

Vi stimulerar också hushållen genom framför allt sänkta inkomstskatter både på lön och på pension. Vi inför ett femte jobbskatteavdrag. Vi sänker pensionärsskatten, och vi höjer garantipensionen.

En annan viktig åtgärd i dessa tider av varsel och lågkonjunktur är att återupprätta en trygg arbetslöshetsförsäkring. Det är den arbetslöshets-

försäkring som Fredrik Reinfeldts regering har förvandlat till en av Europas sämsta.

Vi har närmare en halv miljon människor som har lämnat a-kassan. Det är inte det minsta konstigt när det bara är knappt en av tio som får ut 80 procent av sin tidigare lön. Särskilt oroväckande är det, och vi har redan varit inne på det, att vi har en statsminister som bemöter det med att människor kan väl hitta privata försäkringslösningar som kompletment.

Jag menar att det är viktigt för försäkringsmässigheten i a-kassan att villkoren förbättras, framför allt att taket höjs så att fler får ut en större del av sin tidigare lön. Annars finns det risk för att a-kassan bara kommer att ses som ett alternativ till försörjningsstöd och inte som den för samhället viktiga omställningsförsäkring som den är tänkt att vara.

Därför föreslår vi att taket i a-kassan höjs. Vi vill också se en långsiktig reform där arbetslöshetsförsäkringen blir allmän och solidariskt finansierad.

Fru talman! Något som ytterligare förvärrar den ekonomiska situationen och det dystra sysselsättningsläget är fortsatt stor invandring. För någon vecka sedan nåddes vi av nya prognoser från Migrationsverket som spår att antalet asylsökande nästa år kommer att öka dramatiskt. Det talas om så många som 50 000 och kanske ännu fler.

Givetvis handlar det om oroshärdar i vår omvärld. Det är inte minst Syrien som ligger bakom den uppskrivna prognosen. Kopplat till detta flaggar man för ett antal problem. Det gäller inte minst en akut brist på bostäder åt alla dessa människor som redan är här och som förväntas komma.

Vi ser tilltagande arbetslöshet bland utrikes födda och då inte minst utomeuropeiska invandrare. Vi ser höga kostnader för försörjningsstöd kopplat till detta. Vi ser problem i skolan med segregation och sjunkande resultat.

Fru talman! Jag vill mena att vi är på väg att göra samma misstag igen. Det är nya oroshärdar, nya flyktingströmmar och nya problem. Det handlar om Afghanistan, Irak, Somalia och nu Syrien.

Människor som söker sig hit och får möjlighet att stanna här hamnar i permanent utanförskap. Deras anhöriga kommer hit och hamnar också i ett permanent utanförskap.

Sedan kommer det en ny våg av människor till följd av nya oroshärdar, och det är samma procedur. Människor hamnar i permanent utanförskap. Deras anhöriga kommer hit och hamnar också i ett permanent utanförskap.

Så rullar det på, och så har det nu rullat på i tiotals år. Vi kan inte fortsätta på det viset. Det är alldeles uppenbart.

Det finns runt om i världen 40 miljoner flyktingar som är på flykt antingen i sitt hemland eller i det omedelbara närområdet. Enbart kopplat till situationen i Syrien handlar det om två tre miljoner människor.

Det är människor som egentligen helt saknar alla möjligheter att ta sig till Sverige eller till någon annan del av Europa. De kommer att vara kvar där, i bästa fall i tältläger. Men vi här i Sverige prioriterar bort dem till förmån för dem som har resurser och möjligheter att ta sig hit genom flyktingsmugglare, eller hur det nu kan tänkas gå till.

Vi hörde så sent som för någon vecka sedan i tv-debatten att regeringen vill göra både och. Vi ska både hjälpa flyktingar på plats och ta emot dem som knackar på vår dörr. Men, fru talman, sanningen är den att precis som tidigare regeringar oavsett färg prioriterar regeringen massinvandring framför flyktinghjälp. Och nu gör man det igen, till synes helt ogenerat, genom att man tar pengar från biståndet – sådant som ska gå till flyktinghjälp – och lägger pengarna på bidrag och bostäder till invandrare som kommer till Sverige. Det är invandrare som dessutom många gånger saknar skyddsbehov.

Fru talman! Vi borde göra tvärtom. Vi behöver rikta om den svenska flyktingpolitiken så att den fokuseras på att hjälpa så många människor som möjligt.

(Applåder)

Jag är hemskt ledsen om jag raserar någons världsbild totalt här, men medmänsklighet mäts inte i hur många asyl- och anhöriginvandrare som kommer till Sverige. Man kan inte mäta på det sättet. Jag menar att det är dags att vi en gång för alla gör upp med denna vanföreställning.

Till följd av denna ansvarslösa migrationspolitik har Migrationsverket fått stora problem. Det har vi kunnat bevittna i tv, tidningar och andra sammanhang den senaste tiden. Det handlar om 1 200–1 300 personer i veckan som nu vill komma till Sverige och bo här. Polisen har riktat kritik mot Migrationsverket för att verket brister i fastställande av människors identiteter. Granskningar har visat att Migrationsverket tenderar att bevilja uppehållstillstånd i princip på löpande band för att minska kötider och liknande. Vi ser någonting som närmast påminner om en total kollaps i mottagandesystemet och i hur vi hanterar asylprocessen. Det finns i princip inget förtroende kvar i dag för Migrationsverkets förmåga att hantera situationen.

I slutet på 90-talet startade man på Migrationsverket ett projekt som man kallade för Projekt Argus. Syftet var att kartlägga, uppdaga, beivra och inte minst eliminera förekomsten av fusk och missbruk. När den första rapporten kom år 2000 kunde man också redovisa sådant som skenanknytningar, svartjobb, bidragsbedrägeri och liknande som vanligt förekommande. Detta var någonting som man sopade under mattan, och några år senare lade man ned Projekt Argus.

Jag menar, fru talman, att om förtroendet för migrationspolitiken och för Migrationsverkets förmåga att hantera den problematik som vi står inför i dag ska upprättas måste lagstiftningen följas. Tillsyn måste införas. Projekt Argus bör omedelbart återinrättas, och regeringen måste skyndsamt utreda de konsekvenser som olika reformer har fått. Det gäller inte minst målsättningen att alla ansökningar ska vara färdigbehandlade inom 90 dagar. Det får konsekvenser. Det måste också bli tydligt att det får konsekvenser att bryta mot svensk lag. I dag polisanmäls fusk som förekommer så gott som aldrig. Det sänder helt fel signaler.

Med detta sagt, fru talman, är det också viktigt att framhålla det faktum att grunden till Migrationsverkets nära förestående kollaps främst är att uppdraget måste ses som ganska otacksamt för att inte säga helt omöjligt. Den politik Migrationsverket har att implementera är extrem och ansvarslös. Regeringen har under flera år agerat genom att försöka lappa och laga detta havererade system på olika sätt. Socialdemokraterna har stoppat huvudet i sanden. Inte med en enda stavelse berör Socialdemo-

kraterna invandringshaveriet i sin budgetmotion. Det tycker jag vittnar om en anmärkningsvärd undfallenhet.

Fru talman! Den lågkonjunktur som vi befinner oss i kommer sannolikt att fördjupas. Det blir en prövning för välfärden. Det sätt på vilket vi lyckas hantera situationen handlar om hur vi är beredda att ta ansvar för offentliga finanser och vilka prioriteringar vi väljer att göra. Vi sverigedemokrater prioriterar inte minst satsningar på små och medelstora företag, skattesänkningar för vanligt folk och en ansvarsfull invandringspolitik.

(Applåder)

Anf. 96 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! Det som är mest märkligt med Sverigedemokraternas retorik är att de riktar skarp kritik mot invandrare så snart de får chansen oavsett om det gäller arbetslösheten, dåliga resultat i skolan eller när de ska få plus och minus att gå ihop i budgeten. Men Sverigedemokraterna erbjuder inga lösningar på det enda problem som de talar om – segregationen.

Jag vill därför fråga Jimmie Åkesson: Vilka konkreta förslag har Sverigedemokraterna för att underlätta för utrikes födda att få jobb? Vilka konkreta förslag har Sverigedemokraterna för att förbättra skolresultaten i utanförskapsområden? Eller är Sverigedemokraternas enda recept att slänga ut alla invandrare som redan är i Sverige?

Anf. 97 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Jag kallades för dagens sosse här tidigare. Jag vet inte om det var någon som noterade det, men jag kan förvisso köpa det i viss mån om det nu handlar om att förstärka a-kassan.

Men det Annie Löf och regeringen representerar här är klassisk socialdemokratisk bidragspolitik, som ni själva slår emot i alla andra sammanhang men inte när det handlar om invandrings- och integrationspolitiken. Då ska vi subventionera jobb, vi ska ha olika Amslösningar och vi ska ha bidragsjobb. Vi hittar på jobb, och sedan betalar vi lön och lönekostnader för att invandrare ska få jobb. Samtidigt diskriminerar vi genom olika särlösningar den svenskfödda delen av befolkningen, som plockas bort från vissa delar av arbetsmarknaden därför att det är mer förmånligt att anställa människor med utländsk bakgrund.

Detta är en starkt diskriminerande politik och en starkt tillväxthämmande politik. Jag vet att jag vid något tillfälle under debatten i *Agenda* jämförde svensk integrationspolitik med en läkare som slår en fullt frisk människa i huvudet med en hammare. Sedan lappar han ihop människan så att han inte ska blöda lika mycket som han skulle ha gjort om han inte hade blivit hoplappad.

Det är precis så ni agerar. Man har först en invandring och lägger åtskilliga miljarder på invandringsmottagningen. Det skapar segregation och utanförskap. Det skapar stora kostnader, och det skapar stor otrygghet i samhället. Detta måste man lösa genom att lägga ännu fler miljarder på integrationspolitik. Jag förstår inte varför man inte bara från början kan föra en ansvarsfull invandringspolitik. Då slipper man alla dessa kostnader för integrationspolitiken.

(Applåder)

Anf. 98 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! Jimmie Åkesson är en sann populist. Sverigedemokraterna talar ensidigt om invandrare som problem. Ändå ekar verktygslådan helt tom när det kommer till förslag om fler jobb, bättre skola och bättre integration.

Jimmie Åkesson tjarar om sjukdomsbilden. Trots den sjukdomsbild som han talar om har han inte någon medicin för att lindra symtomen. Därför frågar jag Jimmie Åkesson igen: Vilka konkreta förslag har Sverigedemokraterna för att underlätta för utrikes födda att få jobb?

Anf. 99 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Mycket kort: Jag behöver ingen verktygslåda, för jag har inte tagit sönder någonting.

(Applåder)

Anf. 100 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Som bekant har vi en minoritetsregering i Sverige. Sverigedemokraterna har därmed en sorts vågmästarposition i riksdagen, kan man säga. När det väl gäller röstar Sverigedemokraterna för det mesta till stöd för den borgerliga politiken. Även om regeringen naturligtvis inte önskar det är den indirekt beroende av hur Sverigedemokraterna agerar. I och med detta får man med Sverigedemokraterna inte bara en främlingsfientlig politik; man får också en högerpolitik.

Ett tydligt exempel på det är den lagstiftning, tvångs-LOV, som regeringen har annonserat om att införa – att kommuner måste finansiera verksamhet från till exempel Carema eller Attendo. Det handlar om verksamhet som bedrivs av riskkapitalbolag som har gett sig in i äldreomsorgen med ett enda syfte: att tjäna maximalt med pengar.

Det är ett typexempel på en fråga där Sverigedemokraterna har avgörandet och där man tycker att det är viktigare att gynna riskkapitalisterna och deras skattesmiteri än att garantera alla en bra äldreomsorg i Sverige.

(Applåder)

Anf. 101 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Precis som Jonas Sjöstedt påpekar är den här lagstiftningen inte införd, och därför är det svårt att anklaga mig för den.

Vi hade den här diskussionen i våras när vi stod här förra gången. Då pekade jag på behovet av en likvärdig välfärd i Sverige. Jag tror nämligen på det. Jag tror inte att det är rimligt att den möjlighet till valfrihet i välfärden som man har ska vara beroende av om den kommun som man råkar bo i styrs av ett blått parti eller av ett rött parti. Det är inte rimligt. Jag tycker inte att det är värdigt den svenska välfärdsmodellen.

Jag är medveten om att det finns problem, inte minst med privata intressen, i välfärden. Den diskussionen har jag haft många gånger med Jonas Sjöstedt, och Jonas Sjöstedt lyfter gärna den diskussionen. Jag brukar kalla det för plakatpolitik eftersom Jonas Sjöstedt är så ofantligt populistisk i den här frågan. Han saknar fullständigt nyanser.

Det är självfallet problematiskt när riskkapitalbolag gör mycket stora vinster, flyttar pengar utomlands och skatteplanerar på det sättet. Men det finns väldigt många människor som har gjort aktiva val. Det kan handla om privata aktiebolag, kooperativ och små, närmast idealistiska företag

som driver välfärd som någon med funktionsnedsättning, en äldre eller någon som är beroende av en välfärdstjänst aktivt har valt därför att det passar just den människans situation, behov och intressen.

Problemet med Jonas Sjöstedts politik är att han vill förvägra de här människorna att göra de här valen. Jonas Sjöstedt vill i sann vänsterpartistisk anda styra varje detalj i människors liv, var de ska bo, vad de ska äta och vilka fritidsaktiviteter de ska ägna sig åt. Så gör man i vänsterpartistiska samhällen över hela världen.

Jag tycker inte att det är någon bra lösning. Jag tycker att vi ska ha en likvärdig välfärd med möjlighet till valfrihet utifrån de personliga behoven, men det ska naturligtvis vara ett stopp för flytt av skattepengar till skatteparadis. Där tror jag att vi kan enas, jag och Jonas Sjöstedt.

Anf. 102 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Ja, du vill stoppa flytten av skattepengar till skatteparadis, Jimmie Åkesson, och det vill du göra genom att ge fritt fram för de företag som ägnar sig åt just detta. Det är tydligen din metod. Det är tvättäkta högerpolitik, Jimmie Åkesson. Du argumenterar precis som de borgerliga gör. Du säger att det här är fråga om valfrihet. Nej, det är det inte. Det är en fråga om privata vinster. Man kan ha valfrihet utan att ta ut stora vinster ur de offentliga välfärdssystemen.

Det är inte plakatpolitik att säga att skattebetalarnas pengar ska gå dit de var avsedda att gå, det vill säga till skolan, förskolan, äldreomsorgen och sjukvården. Det är väldigt normal politik att vara rädd om skattebetalarnas pengar och inte acceptera att de dras undan från välfärden. Det här handlar om miljarder. Det handlar om tusentals arbetstillfällen. Det handlar om dem som jobbar på de äldreboenden som drivs med vinstintresse och som har lägre bemanning. Du vill inte att de ska få en bättre bemanning genom att alla pengar ska gå dit de ska. Jag menar att det är en ren borgerlig politik. Det är inte någon plakatpolitik. Du kan åka till Norge och se hur den norska skolan fungerar. Där får man inte ta ut privata vinster ur verksamheten på det sättet. Jag menar att vi ska ha det så i Sverige också.

Jag hoppas att lyssnarna lyssnar och inser att om man röstar på Jimmie Åkesson får man inte bara främlingsfientlighet, utan man får högerpolitik också på kuppen.

(Applåder)

Anf. 103 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Där ser man. Jag har talat mig varm för en stark omställningsförsäkring och en stärkt a-kassa i dag, och det är därför man får en klassisk högerpolitik om man röstar på Jimmie Åkesson och Sverigedemokraterna.

Jonas Sjöstedts definition av valfrihet är att alla har rätt att välja vad de vill så länge de väljer det Jonas Sjöstedt serverar dem. Det är inte valfrihet.

Jonas Sjöstedt svarar inte heller på frågan om den problematik som han själv skapar med sin politik när det gäller likvärdighet. Jag är medveten om att jag inte ska ställa någon fråga till Jonas Sjöstedt eftersom han inte har möjlighet att svara, men låt mig ställa en retorisk fråga. Det får man tydligen göra. Man kan fråga sig om Jonas Sjöstedt tycker att det

är rimligt att vi ska en så bristande likvärdighet att om man bor i kommun A som är styrd av Vänsterpartiet och sossarna får man välja det som Jonas Sjöstedt bestämmer men om man bor i grannkommunen får man välja lite vad man vill utifrån sina egna behov. Är det rimligt att vi ska ha ett sådant välfärdssystem i Sverige? Jag tycker inte det. Jag tycker att vi ska ha en likvärdig välfärd. Det ska finnas möjligheter för människor att välja utifrån sina behov och sina intressen. Det är min utgångspunkt.
(Applåder)

Anf. 104 JONAS SJÖSTEDT (V):

Fru talman! Hur många varsel tål den svenska arbetsmarknaden? Det är en relevant fråga att ställa i politiken i dag i en situation då arbetslösheten har stigit sedan sex år tillbaka. När vi har en högre långtidsarbetslöshet och en lägre andel av befolkningen i arbete ser vi hur en våg av varsel drar igenom Sverige. Mot detta måste politiken svara. Den måste svara med långsiktiga investeringar, och den måste också svara med åtgärder för att lindra den akuta krisen.

Därför välkomnar vi i Vänsterpartiet den diskussion som Socialdemokraterna dragit i gång om att ge stöd till företag som behöver utbilda sin personal eller korta ned arbetstiden för att klara konjunktursvackan och sedan komma tillbaka med de anställda kvar. Vi skulle gärna se att regeringen tog den typen av initiativ och pratade med oppositionen om det.

Regeringens politik för att öka sysselsättningen och för att fler ska kunna få ett arbete har centerats runt otrygghet. Otryggheten ska skapa jobben. Så har vi fått fler otrygga anställningar, inte minst för ungdomar. Så har vi fått en a-kassa som knappt fungerar. Vi ser hur de som nu varslas möts inte bara av osäkerheten av att inte ha en försörjning utan också av en mycket svår privatekonomisk situation. Vi ser hur de sjuka har fått en större otrygghet. Om otryggheten hade hjälpt, om otryggheten hade gett arbete hade arbetslösheten varit uttraderad i Sverige. Nu är den i stället högre än när regeringen tillträdde. Problemet är inte att människor har varit för trygga. Problemet är att det går åtta arbetslösa på varje ledigt arbete. Det är problemet. Vi måste investera för att få fler arbeten.

Vad är då regeringens recept? Jo, det är att sänka bolagsskatten. Även om man gärna talar om andra delar av budgetförslagen är det dit lejonparten av pengarna går. Några av de stora vinnarna på en sänkt bolagsskatt är de stora affärsbankerna. Hur många jobb ger det att Nordea, SEB och Handelsbanken får några miljarder till? Jag gissar att det inte ger några jobb, i alla fall mycket få om man ska vara försiktig.

Sanningen är att vår bolagsskatt är konkurrenskraftig redan från början. Jämför vi med våra största handelspartners ligger vi under genomsnittet för dem. Den reala, effektiva bolagsbeskattningen är 15 procent i Sverige när man tittar på hur mycket man betalar i genomsnitt. Vi får jämföra med länder som Bulgarien för att tycka att Sverige har en väldigt hög bolagsskatt.

Det här är ytterligare ett steg i en politik där man med ineffektiva och mycket kostbara skattesänkningar hoppas på effekter på sysselsättningen, men man får framför allt en effekt genom en allt skevare inkomstfördelning i det svenska samhället.

Vi har en annan väg. Vi har en annan politik som faktiskt skulle påverka möjligheten att få arbete och försörjning. I stället för att lägga dessa enorma summor på skattesänkningar åt företag och höginkomsttagare och en sänkning av bolagsbeskattningen väljer vi att investera. Det är arbetarrörelsens klassiska svar på lågkonjunkturen.

Vi gör det genom gröna investeringar där vi samtidigt minskar utsläppen av växthusgaser. Det handlar om att renovera slitna bostäder, satsa ännu mer på järnväg och kollektivtrafik och, med Tyskland som ett gott exempel, satsa på den gröna förnybara energin som ska ersätta kärnkraften. Det här skapar tusentals arbetstillfällen, framför allt i privat sektor.

Sverige har också en akut bostadsbrist. Uppemot ¼ miljon människor söker bostad i Sverige, och samtidigt byggs det rekordlite. Det är ett gyllene tillfälle att bygga fler hyresrätter. När bostadsbristen är stor och när arbetslösheten stiger bland byggnadsarbetarna är det dags att sätta spaden i marken, och vi behöver hyresrätter med ett kostnadstak för hur mycket man får ta ut i hyra för att få subventionen. Det skapar arbete, och när människor får en bostad kan de också ta de arbeten som erbjuds.

(Applåder)

Vi behöver också de viktiga arbeten som utförs i den gemensamma välfärden. Vi behöver fler lärare i skolan och fler undersköterskor i äldreomsorgen. Vi måste sluta att svälta ut kommunerna genom att inte räkna upp statsbidragen.

(Applåder)

Vi räknar med att detta sammantaget skapar 100 000 arbetstillfällen. Vi kan räkna på detta eftersom det ger verklig effekt, vilket är något man bara kan hoppas på när man sänker arbetsgivaravgifter eller bolagsskatt.

Vi anser dessutom att full sysselsättning ska vara målet för den ekonomiska politiken. Vi ser till exempel att en alltför restriktiv penningpolitik med en riksbank som har hållit räntan uppe har gjort att vi har gått miste om tiotusentals arbetstillfällen. Det *går* att både ha en låg inflation under kontroll och en politik som främjar sysselsättningen.

Vi vill satsa mer på utbildning. Det *går* inte bara åtta arbetslösa på varje ledigt arbete, utan ofta kan de inte ta jobbet för att de inte har rätt kompetens eller utbildning. I det läget behöver vi fler satsningar på arbetsmarknadsutbildning, på högskolor och på yrkesutbildning. I stället för passiva och förnedrande åtgärder som fas 3 ska vi erbjuda dem som är arbetslösa utbildning eller meningsfulla arbetsuppgifter.

Vi ska också renovera a-kassan och sjukförsäkringen. Det är en cynisk och hård politik att utsätta människor som redan är sjuka eller arbetslösa för fattigdom. Det löser inte problemen med arbetslösheten.

Fru talman! Hur många elever som inte klarar sin utbildning klarar Sverige av? Vi har inte bara ett problem med bristande yrkesutbildning, utan precis som har påtalats i den här debatten är det alltför många elever som lämnar skolan med ofullständiga resultat. Jag medger gärna att det kommer att ta tid att ändra det här. Det är en mödosam uppgift, och det kräver att man anstränger sig. Vi måste börja nu, och det måste börja tidigt, redan i skolans första år. Det är därför som vi vill förstärka både personaltäteten och kvaliteten redan i grundskolan. Det är därför som vi sätter av pengar för fler vuxna i skolan, för att det ska finnas tid för de

elever som behöver extra uppmuntran och hjälp i skolan att faktiskt få det. Det finns inga genvägar när det handlar om det.

Vi vill ha en likvärdig skola. I dag har det blivit så i Sverige att det handlar om i vilken skola du går om du får en bra utbildning eller inte, och det är inte rimligt. Vi vill att alla barn tryggt ska kunna börja i den närmaste skolan och veta: Jag får en lika bra utbildning som de andra får.

Vi ser hur den svenska skolan segregeras i dag. Följaktligen har vi stora satsningar. Vi vill satsa på fler lärare. Vi vill satsa på skolor som har särskilda problem att uppnå resultaten. Vi har insett att det nog är nödvändigt att åter förstatliga skolan för att garantera likvärdighet.

Vi tycker också att det är rimligt att ta bort vinstintresset ur skolan. Vi kan exempelvis se hur skolor som drivs med vinstintresse har en lärartäthet som är 20 procent under den som kommunala skolor har på gymnasienivå. Det var ju elevernas pengar! Det var ju till dem som de här resurserna skulle gå! Skolorna måste kunna styras av demokratin. Det ska vara kommunens uppgift att bestämma vart skattepengarna ska gå. Målet är att alla skolor ska vara bra, att segregeringen ska minska och att man ska kunna sätta sitt barn i den närmaste skolan.

Vinstintresset leder fel. Vi ser det på område efter område. Vi kan se hur skolor som drivs med vinstintresse ger högre betyg, men vi kan inte se att de får bättre resultat. Det finns en märklig logik i detta. För en elev är det naturligt att söka sig till en skola där man får högre betyg än vad de som har samma resultat i en annan skola får. För privatskolan som vill göra en vinst är det självklart så att ju högre betygen är, desto fler sökande får man. Så drivs den här betygsinflationen på, och själva trovärdigheten i utbildnings- och betygssystemet krackelerar.

Vinstintresset leder fel. Det ska vara intresset av att utbilda alla för att ge en bra grund i livet som ska vara vägledande för skolan.

Skolan är ett exempel, men frågan om vinster i välfärden är och kommer att vara en huvudfråga för oss inför valet 2014. Vi menar att det är ett slöseri med skattebetalarnas pengar att ge dem till riskkapitalbolag som sätter skatteflykt i system när behoven är så stora för våra äldre på äldreboendena, för barnen i förskolan, för eleverna i skolan och för sjukvården.

Vi vill inte ha en utveckling där man pressar personalen hårdare med lägre personaltäthet och fler otrygga jobb, för det är faktiskt det vi ser hos de vinstdrivna alternativen.

Att ta bort vinstintresset ur välfärden är inte bara att ta ansvar för skattebetalarnas pengar. Det är också att låta demokratin och behoven styra i stället för det kortsiktiga vinsttänkandet. Vi tycker att det är rimligt när det handlar om våra föräldrar som behöver omsorg eller våra barn som ska få en bra utbildning.

(Applåder)

I detta anförande instämde Siv Holma, Jacob Johnson, Hans Linde, Eva Olofsson och Lena Olsson (alla V).

Anf. 105 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Fru talman! Lika väntat som att Jimmie Åkesson skuldbelägger invandrare för fel i samhället, lika väntat är Jonas Sjöstedts enorma angrepp på allt som är privat företagsamhet. När Vänsterpartiet är färdigt

med allt det här, när kapitalismen och marknadsekonomi är sönderslagen, vinsterna borta och den privata företagsamheten nedkämpad, ja, då väntar det som mänskligheten redan har erfarit och som är bland det värsta som vi har sett i vår egen historia – den totalt partiuppbyggda staten som har fått slut på allt det här ondskefulla som Jonas Sjöstedt har pratat om hela dagen. Det man då har kreerat är lite av helvetet på jorden.

Ni har ingenting lärt! Ni har ingenting förstått av 1900-talets historia och var vi kommer ifrån. Det är lite märkligt att höra detta av en vänsterledare 2012.

Jag får inte ihop era skatter heller. Inkomstskatterna är den enskilt viktigaste skattebasen vi använder oss av. Vi skulle få 30/50, lärde vi oss för 20 år sedan, alltså 30 procents skatt för de flesta normalinkomsttagare och 50 procent för dem med lite högre inkomst. Där är vi inte längre, utan det är 55 eller uppåt 60 procent för dem som tjänar allra mest, och det är tack vare jobbskatteavdragen och Alliansens politik ned mot 20 procent för dem med låga och normala inkomstlagen. Det tycker jag är väsentligt. Det är viktigt, det som vi har gjort. Busschaufförer, metallarbetare och vårdbiträden har fått motsvarande en månadslön mer att röra sig med tack vare alliansregeringen.

Ni vill inte göra de kraftiga, stora skattehöjningarna på dem som tjänar allra mest, utan redan vid inkomster på runt 30 000 kronor. Och det är inga små ändringar vi talar om! Från lägen på väsentligt lägre marginalskatter ska ni upp och snurra på 65 procent, visar nu uträkningar, för människor som tjänar strax över 30 000 kronor.

Hur kan Jonas Sjöstedt försvara den typen av politik? Det handlar om grupper som inte lever i överflöd men på det här sättet helt ska se sina incitament för arbete kraftigt försämrats.

Anf. 106 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Jag är lite förvånad över Fredrik Reinfeldts sätt att argumentera. Enligt honom finns det i stort sett ingen nyansskillnad mellan Carema och Gulagarkipelagen! Jag tror att det är viktigt att slå fast att det finns det, som tur är.

(Applåder)

Olika sorters logik passar olika bra i olika delar av samhällslivet. Det är naturligt att försäljning av mobiltelefoner eller byggande av skolor sker av företag som strävar efter vinst, men det är en annan logik när man bedriver till exempel undervisning. Varför är det så? Jo, därför att där är syftet ett annat. Det är inte bara vinsten som är syftet, utan det är att ge en så god utbildning som möjligt. Är skolan ett fuskbygge kan man gå till domstol och klaga, få rätt och därefter rätta till felet. Men hur rättar man till det för eleven som inte fick den utbildning som var avsedd? Eller för den äldre som inte fick den omsorg som han eller hon var värd? Kapitalismens logik passar inte i alla delar av våra liv.

(Applåder)

Det är riktigt att vi höjer en del skatter. Det har vi aldrig gjort någon hemlighet av. De flesta svenskar får ingen skattehöjning alls med Vänsterpartiets inkomstskattepolitik. De får en sänkning, därför att de får en avdragsrätt på fackförbundsavgiften och en lägre a-kasseavgift. De flesta vinner på vänsterpolitik, även när det gäller pengar i plånboken. Den som tjänar 30 000 kronor får ingen skattehöjning. Den som tjänar 35 000

kronor får någon hundralapp i höjning. Vi tycker att det är rimligt, för att vi finansierar våra reformer, och vi gör också en mer rimlig bedömning av reformutrymmet än vad regeringen gör. Det är viktigt att finansiera sina förslag.

Sverige har blivit ett alltmer ojämlikt land. Vi tycker att det är dåligt. Vi tycker att er politik förstärker den utvecklingen, och vi vill gå en annan väg. Ja, vi är så konstiga! Vi tror att jämlika samhällen är bättre samhällen och att miljonärer inte blir så mycket gladare över lite mer pengar men att de betyder väldigt mycket för den ensamma mamman som kämpar med sin hushållsbudget.

(Applåder)

Anf. 107 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik:

Fru talman! Jag har lyssnat på Jonas Sjöstedt genom hela denna debatt. Det har inte förekommit endast *ett* angrepp på privat företagsamhet, utan konsekvent genom hela debatten har det varit bilden av ondskan för Jonas Sjöstedt. I alla dess former är det den privata företagsamheten som står för rovdrift på människor, och det ska bekämpas om det så är vinster eller vad det nu kan heta.

Vi känner igen den bilden. Vi vet vart det leder. Vi vet vad som händer när marknadsekonomin slås sönder, när kapitalismen bekämpas och när ni, Jonas Sjöstedt, tar steg ut i det samhälle som ni vill se. Ni vill inte längre tala om era slutmål. Vi vet vilka katastrofer och vilket mänskligt lidande det leder till, men ni vill fortfarande förespråka samma metoder. Det är det som är problemet.

Min fråga var varför man ska få en marginals katt på upp till 65 procent när man inte tjänar miljoner utan över 30 000 kronor i månaden. Hur kan Jonas Sjöstedt förklara det? Människors incitament, möjligheten att påverka sin egen ekonomi, blir kraftigt försämrade med era förslag. Det var det som var min fråga.

Anf. 108 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Det är först i de riktigt höga inkomstskikten som våra skattehöjningar så att säga kickar in fullt ut.

Jag menar att Fredrik Reinfeldt gör det enkelt för sig i argumentationen. Om Fredrik Reinfeldt hade rätt, att den som inte har vinstintresse i välfärden, i skolan och i äldreomsorgen, hamnade i ett mycket obehagligt samhällssystem skulle statsministern inte vilja åka till Norge. I Norge finns nämligen inte vinstintresset i skolan såsom det finns i Sverige. Det är fullständigt normalt att göra så.

Det som är onormalt är den svenska modellen där man har fri dragningsrätt på skattepengar, där miljarder av våra gemensamma pengar rinner ut till dem som sysslar med avancerad skatteplanering, där pengarna går till någonting helt annat än det som de var avsedda för.

Att ta ansvar för Sverige, för skattebetalarnas pengar, för en god personaltäthet, för god bemanning, för trygga anställningar, för det gemensamma bästa är att inte hävda att man ska ta vinstpengar ur den gemensamma välfärden.

(Applåder)

Anf. 109 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! År 1958 göt Rune Elmqvist in två transistorer och ett batteri i epoxiplast. Det var starten för det som vi i dag kallar pacemaker och som gör att många människor inte bara kan klara livet utan också kan leva ett gott liv. Pacemakern har inbringat överskott som gjort att man kunnat utveckla uppfinningen och innovationen under åren därefter. Överskottet har kommit eftersom vi haft landsting som köpt pacemakarna – således överskott för skattebetalarnas pengar.

Pacemakern, precis som mängder av andra innovationer, effektiviseringar och förbättringar, har drivits fram av kreativa människor, människor som kunnat vara kreativa just på grund av sina företag och som genom sina uppfinningar räddat och förlängt livet på många. De har levererat dessa fantastiska innovationer till den svenska sjukvården som köpt dem för skattepengar. Det har räddat livet på många människor.

Tycker Jonas Sjöstedt att det var fel att Rune Elmqvist med sin världsledande pacemaker kunde tjäna pengar på att rädda liv?

Anf. 110 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Nej, Vänsterpartiet är inte motståndare till pacemaker. Det är inte vår partihållning. Tvärtom vill vi gynna småföretagande genom att ta bort ansvaret för sjuklöneperioden, en mycket angelägen reform, inte minst för Landsbygdssverige. Vi vill satsa mer på innovation och på att koppla ihop innovation och mindre företag. Vi vill rensa upp i floran av statliga myndigheter för att få dem mer effektiva i stödet för innovationer och småföretag. Vi tycker att det är viktigt att i samband med upphandlingar vara öppna för nya innovationer och använda dem.

Vi tycker att det också är viktigt att ha en offentlig sektor som genom sina uppköp faktiskt drar in ny teknik och svensk industri, vilket historiskt också skett på många av våra mest framgångsrika företag.

Så nej, vi ser inget som helst problem med det. Vi ser heller ingen likhet mellan det och att Carema tar vinster ur äldreomsorgen.

(Applåder)

Anf. 111 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik:

Fru talman! Det är uppenbarligen helt okej att gå med överskott om man räddar liv genom innovationer som pacemaker och andra hjälpmedel, men det är inte okej att ta hand om och ha omsorg om de äldre exempelvis i äldreboenden.

Jonas Sjöstedt lever inte i verkligheten. 90 procent av vårdföretagen är småföretag. Hälften av dem som är vd:ar i vård- och omsorgsföretag är kvinnor. Han slirar inte bara på verkligheten utan också på jämställdheten. Vänsterpartiet talar gärna om jämställdhet, men när de får chansen gör de sitt bästa för att försämra den. Stoppa Siv på Förenade Care, skrota RUT och annat. Den feminism som Jonas Sjöstedt står för förbjuder frihet och framgång. Den bygger på frustration och fördomar.

Det är enkelt att kalla sig feminist, Jonas Sjöstedt, men det är mycket svårare att förklara hur man kan vara feminist och samtidigt vara vänsterpartist.

(Applåder)

Anf. 112 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Nej, det är inte särskilt svårt, Annie Lööf.

Vilka är det som vinner på den här marknaden? Jo, det är de stora riskkapitalbolagen, med män i styrelserna, som slår ut de små idéburna verksamheterna där kvinnorna oftare får plats i företagsledningarna.

Har de anställda, som till övervägande del är lågavlönade hårt arbetande kvinnor, det bättre hos de privata arbetsgivarna? Har de högre lön till exempel? Nej, det finns ingenting som tyder på att det är så. Däremot skulle vår politik göra det bättre för dem eftersom vi sätter av mer pengar till bemanningen i exempelvis äldreomsorgen och mer pengar till att alla som arbetar med våra äldre ska ha en grundläggande yrkesutbildning. Är man tillräckligt många i bemanningen slipper man delade turer.

Vi satsar på kvaliteten och arbetsmiljön för många av de hårt arbetande lågavlönade kvinnorna som ofta inte orkar arbeta fram till pensionen. Det är att lyfta kvinnors arbetsmarknad, att förbättra deras arbetsvillkor. Det är framför allt kvinnor som vinner på en väl fungerande äldreomsorg, liksom en väl fungerande barnomsorg, eftersom de annars får göra arbetet obetalt. Så ser en feministisk politik ut.

(Applåder)

Anf. 113 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik:

Fru talman! Ingen behöver sväva i okunnighet om att Jonas Sjöstedt och hans parti tycker sig veta bättre än enskilda människor vilken skola man ska skicka sina barn till, vilken hemtjänst jag som äldre ska ha eller vilken vårdcentral man ska tilldelas. Frågan till Jonas Sjöstedt måste därför bli: På vilket sätt skulle hemtjänsten bli bättre för den äldre damen som påtvingas en utförare som hon inte vill ha?

Jag har tidigare nämnt exemplet Boden där man haft flera utförare. Nu har Vänsterpartiet tillsammans med Socialdemokraterna drivit fram en ordning som innebär att möjligheten att välja hotas. Den kvinna som hade valt en privat utförare för att kommunens verksamhet inte fungerade tillräckligt bra hade haft så många olika personal som kom hem till henne att hon känt sig förvirrad. När hon så fick välja någonting annat valde hon ett företag som kunde ha kontinuitet i bemanningen, och hon bemöttes på ett mycket bra sätt.

I de utvärderingar som gjorts i Bodens kommun får de privata företagen de goda resultaten medan kommunen får sämre resultat. Ändå säger Jonas Sjöstedt och hans parti: Vi vet bättre. Kommunen ska driva allt. Är det inte så, Jonas Sjöstedt, att det egentligen handlar om er illvilja mot människors rätt att själva välja och mot möjligheten att driva privat verksamhet?

Anf. 114 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Jag ber Göran Hägglund att lyssna noga nu så att vi slipper ta det en fjärde gång. Vi är inte emot valfrihet. Man ska få gå till vilken vårdcentral man vill. Man ska få välja vilket äldreboende man vill. Problemet i dag är att det ofta saknas plats på äldreboendena.

Äldreboendena kan vara kooperativa. De kan vara stiftelser. De kan vara företag utan vinsttänkande. De kan ha ett stort brukarinflytande; det vill vi gärna se. De kan ha ett större personalinflytande med intraprenader. Allt detta är vi för, men vi är emot att man plockar ut de pengar som

var avsedda att gå till äldre och till elever och låter dem gå till privata vinster. Det är vi emot. Det är det som debatten i dag handlar om.

Frågan om valfrihet kan inte reduceras till att bara handla om att välja utförare. Kanske kan det vara ännu viktigare för den äldre dementa personen att det finns gott om personal som är väl utbildad och väl motive-rad och att de är tillräckligt många för att kunna ta hänsyn till individen. Sådant som utbildning och personaltäthet spelar roll. Därför satsar vi mer på den gemensamma välfärden. Vi inser att det är fråga om mer än ett val mellan Attendo och Carema.

Den här frågan har också en regionalpolitisk dimension. Det offentliga får ju betala även för det privata. Det gör att det offentliga inte längre kan styra. I mitt hemlän Västerbotten har vi sedan de nya reglerna kom fått tre nya vårdcentraler i centrala Umeå. Där finns länets yngsta, rikaste och friskaste befolkning. Där fanns en hygglig tillgång till sjukvård. Samtidigt kämpar landstinget med jätteproblem ekonomiskt, för landstinget måste betala för de privata utförarna. Och vad händer? Man föreslår att ambulansen dras in i två kommuner, Malå och Åsele, och att akutplatserna på sjukstugan försvinner i två andra kommuner. Någon betalar för friheten att etablera sig var man vill och att vinstintresset ska styra.

(Applåder)

Anf. 115 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik:

Herr talman! Henry Ford, som tillverkade T-Fordar, sade ”Man får välja vilken färg man vill så länge man väljer svart”, för det var färgen på de bilar som tillverkades. Jonas Sjöstedt är inne lite på det resonemanget: Det får gärna finnas många aktörer, bara de inte tjänar några pengar. Jag tror att det är mycket olyckligt.

Återigen: Kvinnan i Boden får välja något som hon inte tycker om, något som inte fungerade för henne. Hon måste gå till det, i Jonas Sjöstedts Sverige. Det tycker jag är en dålig politik.

Sanningen ligger väl i det som Jonas Sjöstedt sade på slutet: Problemet är att det offentliga inte kan styra. Nej, vår modell leder till att makten läggs hos enskilda människor. Inget företag kommer att existera om inte människor väljer det av fri vilja. I Jonas Sjöstedts Sverige har man inte den möjligheten att välja, utan Jonas Sjöstedt vet bättre. Hans parti avgör hur jag ska ha min tillvaro.

(Applåder)

Anf. 116 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Göran Hägglund gör det enkelt för sig. Det som alltmer styr i dag är själva vinstintresset. Det är ju inte några välgörenhetsföretag som är inne i dessa branscher därför att de vill hjälpa människor i största allmänhet, utan det handlar om att göra maximal vinst på kortaste tid. Det är den logiken som råder. Att tro att det alltid är samma sak som att tillgodose människors behov på bästa vis menar jag är mer än lovligt naivt.

Det går alldeles utmärkt att vara rädd om skattebetalarnas pengar, värna en god kvalitet och ha en både utvecklad och bevarad valfrihet utan att låta privata vinstintressen och deras tänkande ta över kärnområdena i den svenska välfärdsstaten.

Den här frågan handlar inte om valfrihet, utan den handlar om att vi ska använda de pengar som vi har betalat på rätt sätt. Vi betalade för förskollärare. Vi betalade för undersköterskor. Vi betalade för lärare. Precis det ska vi få, eftersom vi är rädda om våra äldre och vill att våra barn ska ha bästa möjliga start i livet.
(Applåder)

Anf. 117 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD):

Herr talman! Sverige är i dag ett av de få länder i vår del av världen som har en relativ stabilitet i en omgivning drabbad av statsfinansiella konvulsioner. När andra i ljuset av skenande utgifter och minskande inkomster tvingas skära ned kan vi gå till offensiv med en framtidsinriktad budget.

Ett ansvarsfullt förvaltande av skattebetalarnas pengar och intressen är förstas en huvudfråga för politiken. Ekonomi är viktigt, men det kan inte vara bara det som är politiskt intressant. Vi måste också kunna diskutera andra värden som är nödvändiga för det goda samhället.

Vi kristdemokrater lägger vår tonvikt vid barns och ungas uppväxtvillkor. Vi tror inte att det bara handlar om hur vi har det materiellt. Den psykiska ohälsan bland unga accelererar, och den har inte främst ekonomiska orsaker. Benägenheten hos framför allt unga killar att sluta sig till kriminella gäng motverkas knappast i första hand genom ytterligare tillväxt. Mobbning i skolan löses inte genom tjockare plånböcker.

Människan lever inte enbart av bröd. Många viktiga samhällsfrågor söker sina svar, och de svaren återfinns inte alltid i rutiga Excelark.

Sammanhållning i ett land skapas av gemensamma värderingar. Det handlar om begrepp som hederlighet, ansvar och medmänsklighet. Moral är förstas sådant som vi som politiker inte kan kommendera fram. Det skapas i ett friskt och välmående civilsamhälle. Men vi kan ge förutsättningar för ett sådant Sverige. De förutsättningarna skapar vi bland annat genom en värdebaserad politik men också genom att dra tydliga gränser för politikens inflytande. Det är en vision av Sverige som jag och mitt parti slåss för. Det är vår idé om det goda samhället.

Herr talman! Under de senaste åren har vi gjort mycket för att förbättra vården och omsorgen i Sverige. Vi har kortat köer. Vi har ökat valfriheten. Vi har höjt kvaliteten. Vi har stärkt säkerheten. Vi har möjliggjort öppna jämförelser mellan vårdgivarna.

Jag deltar i och följer debatten om välfärden mycket noga. Vi har fört en hel del av den debatten i dag, och jag är mycket bekymrad över vänstersidans fixering vid ägandefrågor. När vi ägnar möda åt det viktiga – hur vi ska förstärka kvaliteten – ältar vänstern ägandet.

Jag har nämnt kvinnan i Boden, som förekom i ett inlägg i *Aktuellt* häromveckan. Det är en äldre kvinna som beskrev hur det tidigare hade fungerat illa i hemtjänsten för hennes del. Hon hade haft mycket personal som kom och gick i hemmet. Eftersom man har haft fritt val i Boden kunde hon byta till något annat. Nu var hon väldigt nöjd och belåten med tillvaron: ”Ta inte ifrån mig rätten att välja själv!”

I Boden finns det 618 invånare som använder sig av hemtjänsten. Eftersom kommunen har tillämpat LOV har de äldre möjlighet att välja. Mer än var tredje har valt privata alternativ. Vänstermajoriteten hotar nu med att den rätten att välja ska upphöra – trots att det i de kvalitetsredo-

visningar där de äldre själva får berätta hur de upplever tillvaron är mycket bättre resultat för de privata företagen.

Det är kvaliteten som är det viktiga. I vissa sammanhang är kommuner bättre, i andra sammanhang privata företag. Rätten att välja ska människor ha.

Jag tycker att det är självklart att äldre ska få välja – välja bort det som inte fungerar och välja det som passar dem själva. Föräldrar och ungdomar ska ha rätt att välja skola, och medborgare ska ha rätt att välja vårdcentral.

Rätten att välja förutsätter förstås mångfald. Mångfald ökar tillgängligheten och förbättrar kvaliteten, och mångfald förutsätter möjligheten att göra överskott. Jonas Sjöstedt och många andra har missförstått det mesta när de tror att om kommunerna bara tar tillbaka utförandet till sig själva skulle det spara pengar. Det är förstås ett tankefel. Förklaringen är att den ersättning som andra utförare får motsvarar den självkostnad som kommunen har.

Låt mig få påminna er som ogillar valfrihet och mångfald av utförare, alla ni som målar upp bilden av stora vinster på bekostnad av hög kvalitet, om något. Om vi tittar på friskoleområdet och åren 2006–2010, fem år, ser vi att de tio största friskolorna delade ut 30 miljoner kronor, samtidigt som de investerade 2 400 miljoner kronor i att ge våra barn bättre utbildning. Bland vårdbolagen delades det i fjol ut 1,9 procent av omsättningen. Hur kan detta av någon anses vara skolans, vårdens och omsorgens stora problem?

Om man tittar bland de fackliga organisationerna ser man att Saco och TCO säger att det är rimligt att man får driva verksamhet med överskott. Bland LO-förbunden är det blandade röster. Exempelvis är Målarerna och Elektrikerna väldigt kritiska. Men det mest intressanta är att Kommunal – det fack som organiserar huvuddelen av dem som jobbar inom den här sektorn, oftast kvinnor – inte vill förbjuda. Och Vårdförbundet, som organiserar väldigt mycket vårdpersonal, vill heller inte förbjuda.

Återigen: De frågor som vi ska koncentrera oss på är hur vi garanterar hög kvalitet. Ägandet är underordnat. Det kan finnas brister i verksamhet som drivs av kommuner eller landsting. Då ska det slås ned på det och korrigeras. Men det kan också finnas brister i privat verksamhet, och då ska det naturligtvis vara hårda tag och tydliga besked i de sammanhangen. Men att dra slutsatsen att man i ljuset av bristande kvalitet – som finns i både kommunal och privat verksamhet – ska förbjuda just privat verksamhet är mer än lovligt dumt.

I dag skriver jag på Svenska Dagbladets debattsida att regeringen vill ta ytterligare ett viktigt steg på det här området. Jag bjuder in till samtal för att skapa en bred flerpartsöverenskommelse där jag vill se en etisk plattform för vård- och omsorgsgivare som får del av offentliga medel.

Där vill jag ha med kommuner och landsting, branschorganisationer som organiserar privata vårdgivare och fackliga organisationer. Patienter och skattebetalare ska på ett enkelt sätt kunna jämföra och värdera kvaliteten hos olika utförare, privata som offentliga. Patienten ska veta att alla vårdgivare ingår i ett system med öppna jämförelser av kvaliteten som vi enkelt kan beskåda.

Redovisningen av utförarnas ekonomi och de anställdas villkor ska kännetecknas av öppenhet, och det alldeles oavsett om man gör ett aktivt och informerat val eller om man bara går till den vårdgivare som råkar finnas närmast till hands.

Min ambition är att en överenskommelse ska finnas på plats under nästa år.

Herr talman! Jag vill säga några få ord om den skattesänkning för pensionärer som levereras. Det är den fjärde i raden som regeringen kan presentera i den budget som vi nu har lagt fram.

Jag ska påminna om att pensionärerna tidigare inte har fått några skattesänkningar. Vi har genomfört fyra stycken, med den som ligger i den här budgeten. Det innebär för pensionären en skattesänkning på 6 800 kronor till 10 200 kronor från och med nästa år, i jämförelse med tiden när vi tillträdde.

För garantipensionärer, de som har de allra lägsta inkomsterna, innebär det motsvarande en extra pensionsutbetalning per år. Det är en rejäl förbättring.

Vi har också förstärkt nästa år för dem som är ensamstående äldre, som många gånger har en väldigt knapp ekonomi. Det är många gånger kvinnor som har kommit högt upp i åren. Det är en förbättring av bostadstillägget som innebär att de får ungefär 200 kronor per månad ytterligare tillsammans med den förbättring som vi gör genom skattesänkningen.

Jag tror att det här är ett viktigt steg för att hålla samman Sverige och för att ge alla ett utrymme så att de får den frihet som alla människor är värda.

(Applåder)

Anf. 118 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! I den här debatten har det använts en del fotbollsmetaforer. Man skulle väl kunna säga att en partiledardebatt är lite grann som en större fotbollsturnering. Och det här är finalen. Av någon anledning är vi alltid där, Göran.

Det jag hade tänkt tala med dig om är vad som har hänt i det svenska samhället med jämlikheten, med inkomstfördelningen. Vi kan se hur den har påverkats under de här åren av borgerligt styre.

Vi kan se att de stora vinnarna är den rikaste tiondelen av befolkningen. De har fått en mycket kraftig inkomstökning. Vi kan se att den tiondel som har lägst inkomster, som ofta är beroende av socialförsäkringar också, har fått en försämring av sina levnadsvillkor. Många grupper däremellan har fått en mindre förbättring och fått lite mer att röra sig med.

Effekten av det här är att delar av det svenska samhället har så låga inkomster att inkomstklyftorna ökar. Vi kan till exempel se att den relativa barnfattigdomen ökar och att barnfattigdomen är ett stort problem mitt i välståndet i Sverige.

Vi kan se att inkomstklyftorna mellan kvinnor och män faktiskt har ökat. Löneskillnaderna har inte ökat speciellt mycket, men inkomstklyftorna har gjort det, mycket beroende på regeringens skattepolitik. De har ökat med ungefär 40 procent.

Vi kan se hur svårt det är för till exempel funktionshindrade att komma ut på arbetsmarknaden och hur ojämlikheten för dem också har ökat.

Då undrar jag: Anser du, Göran Hägglund, att det är ett mål att uppnå större jämlikhet i samhället? Eller är det ointressant för att bedöma om politiken har lyckats? Är det ett mål för politiken att det ska bli ett mer jämlikt samhälle?

Anf. 119 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik:

Herr talman! Det är ett mycket intressant resonemang. Jag tycker självklart att politikens roll är att skapa så jämlika förutsättningar för människor som möjligt. Sedan gör människor olika livsval. Någon kanske bestämmer sig för att jobba extra som bara den för att det är extra viktigt för den personen. Någon annan säger: För mig är fri tid, möjlighet att disponera tid och att utveckla mig på något område viktigare. Men vi ska skapa så likartade förutsättningar som vi någonsin kan.

Häromdagen råkade jag faktiskt titta på en fördelningspolitisk analys som hade gjorts av tiden 1995–2010. Där visade det sig att vi har haft, precis som man har haft i omvärlden, en isärdragnings, om jag kan använda det uttrycket, av samhället – jag tror att Jonas förstår vad jag menar.

I den här analysen kunde man se att under de år när Socialdemokraterna styrde utföll, så att säga, 87 procent av den ökade ojämlikheten. Det var 13 procent under de år som vi styrde.

Jag tror inte att detta beror på att Socialdemokraterna under sin tid var särskilt angelägna om att öka spänningarna i samhället, tvärtom. Jag tror att mycket av det här ligger i till exempel att den som har sparat har nytta av det. När det går bra för svenska företag är det den som har kapitalinkomster som får en ökning. De som inte har haft möjlighet till kapitalinkomster blir i sådana sammanhang relativa förlorare.

Vi har gjort många saker för att förstärka bland annat för de barn som Jonas på goda grunder bekymrar sig för. Det handlar om flerbarnstillägg och förstärkning av bostadsbidraget. Och vi höjer nu grundnivån i föräldraförsäkringen. Det är klockrent ur fördelningspolitisk synpunkt, och det är väldigt viktigt för många barnfamiljer som brottas med en liten ekonomi.

(Applåder)

Anf. 120 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag tackar Göran Hägglund för svaret. Men du svarade inte riktigt på om det faktiskt är ett mål att få större jämlikhet i samhället.

Jag menar att det i ett samhälle där inkomstklyftorna är så stora, både mellan män och kvinnor och mellan rika och fattiga, rimligen borde vara ett mål att vi ska få en jämnare inkomstfördelning.

Vi har lite olika förutsättningar i livet när vi föds och när vi växer upp. Det finns en omfattande forskning som visar att samhällen som präglas av större jämlikhet blir tryggare samhällen. Det blir en bättre folkhälsa. Man har större tillit. Det blir lägre kriminalitet och annat.

Jag säger inte att det var bra förut. Det är inte min poäng, för det var det inte. Det fanns problem även då. Men problemet nu är att de här inkomstklyftorna faktiskt ökar.

Jag skulle vilja höra Göran Hägglund säga: Jo, vi har som mål att jämlikheten i Sverige ska öka och att inkomstklyftorna ska minska.

Med de orden, herr talman, vill jag tacka mina meddebattörer för debatten.

Prot. 2012/13:11
17 oktober

Partiledardebatt

Anf. 121 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik:

Herr talman! Det är möjligt att vi har lite olika utgångspunkter här. Det som jag vill säga är att vi ska ha ett större mått av jämlikhet i utgångsläget. Därför är det väldigt viktigt med de reformer som vi gör på skolans område, för det är framför allt de barn som har en tuffare hemmiljö som blir förlorare när skolan inte fungerar.

Att vi stöttar med olika åtgärder, som jag har beskrivit tidigare, som vi har gjort i de senaste budgetarna, handlar om att ge barn bästa möjliga förutsättningar.

Utgångspunkten – det vet vi ju – är att de största problemen, de största fördelningspolitiska bekymren, uppkommer mellan dem som har arbete och dem som inte har arbete. Därför är jobben nyckeln, och det gäller att distribuera vinster av detta på ett klokt sätt och att stötta dem som har det svårast.

Jag vill ha ett samhälle där vi inte håller tillbaka någon och där vi inte heller lämnar någon efter.

(Applåder)

Partiledardebatten var härmed avslutad.

2 § Anmälan om vice ordförande i civilutskottet

Andre vice talmannen anmälde att *Nina Lundström* (FP) valts till vice ordförande i civilutskottet från och med den 16 oktober.

3 § Återkallelse av motion

Andre vice talmannen anmälde att *Tomas Eneroth* m.fl. (S) i skrivelse den 16 oktober återkallat den av dem väckta motionen 2012/13:C267 Konsumentrådgivning i hela landet.

Andre vice talmannen meddelade att talmannen avskrivit denna motion.

Skrivelsen lades till handlingarna.

4 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott

Andre vice talmannen anmälde att ett utdrag ur prot. 2012/13:3 för tisdagen den 16 oktober i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag inkommit från socialförsäkringsutskottet.

5 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Propositioner
2012/13:18 till socialförsäkringsutskottet
2012/13:22 till kulturutskottet

6 § Vissa förfarandefrågor på punktskatteområdet

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2012/13:SkU2
Vissa förfarandefrågor på punktskatteområdet (prop. 2011/12:155).

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 11 §.)

7 § Överklagande av Tullverkets vitesförelägganden

Föredrogs
skatteutskottets betänkande 2012/13:SkU3
Överklagande av Tullverkets vitesförelägganden (prop. 2011/12:153).

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 11 §.)

8 § Ändring i brottsbalken

Föredrogs
justitieutskottets betänkande 2012/13:JuU6
Ändring i brottsbalken.

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 11 §.)

9 § Subsidiaritetsprövning av förslag till direktiv om skydd av EU:s finansiella intressen genom straffrättsliga bestämmelser

Föredrogs
justitieutskottets utlåtande 2012/13:JuU8
Subsidiaritetsprövning av förslag till direktiv om skydd av EU:s finansiella intressen genom straffrättsliga bestämmelser (KOM(2012) 363).

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 11 §.)

Föredrogs
trafikutskottets utlåtande 2012/13:TU3
Subsidiaritetsprövning av EU-kommissionens förslag till förordning om provning av motorfordon m.m. (KOM(2012) 380 slutlig).

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under 11 §.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 13.21 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

11 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

SkU2 Vissa förfarandefrågor på punktskatteområdet
Kammaren biföll utskottets förslag.

SkU3 Överklagande av Tullverkets vitesförelägganden
Kammaren biföll utskottets förslag.

JuU6 Ändring i brottsbalken
Kammaren biföll utskottets förslag.

JuU8 Subsidiaritetsprövning av förslag till direktiv om skydd av EU:s finansiella intressen genom straffrättsliga bestämmelser
Kammaren biföll utskottets förslag.

TU3 Subsidiaritetsprövning av EU-kommissionens förslag till förordning om provning av motorfordon m.m.
Kammaren biföll utskottets förslag.

12 § Bordläggning och beslut om förlängd motionstid

Anmäldes och bordlades
Propositioner
2012/13:14 Skattereduktion för läxhjälp
2012/13:16 Vissa frågor om underhållsstöd

Kammaren biföll talmannens förslag att motionstiden för propositionerna 2012/13:22 *Bättre villkor för svensk film* och 2012/13:25 *Investeringar för ett starkt och hållbart transportsystem*, som tidigare hänvisats till utskott, skulle förlängas till *onsdagen den 7 november*.

13 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 17 oktober

2012/13:29 Aktiv handläggning hos Arbetsförmedlingen

av *Kerstin Nilsson* (S)

till arbetsmarknadsminister Hillevi Engström (M)

2012/13:30 Situationen i Kronobergs län

av *Carina Adolfsson Elgestam* (S)

till näringsminister Annie Lööf (C)

2012/13:31 Svårigheter att efterleva socialtjänstlagen

av *Eva Olofsson* (V)

till statsrådet Maria Larsson (KD)

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 23 oktober.

14 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmäldes att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 17 oktober

2012/13:50 Kontroll av läkemedelsförsäljning

av *Jasenko Omanovic* (S)

till socialminister Göran Hägglund (KD)

2012/13:51 Upphandling av Gotlandstrafiken

av *Christer Engelhardt* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 23 oktober.

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 17 oktober

2012/13:27 Krav på egna rum för ensamkommande barn

av *Thoralf Alfsson* (SD)

till statsrådet Tobias Billström (M)

2012/13:28 Initiativ kring bärplockare inom EU

av *Anders Karlsson* (S)

till statsrådet Birgitta Ohlsson (FP)

2012/13:30 Kycklingar som dör vid transport

av *Helena Leander* (MP)

till landsbygdsminister Eskil Erlandsson (C)

2012/13:31 Bostad först-metoden mot hemlöshet

av *Kent Härstedt* (S)

till statsrådet Maria Larsson (KD)

2012/13:37 Böneutrop och klockringning

av *Thoralf Alfsson* (SD)

till statsrådet Stefan Attefall (KD)

2012/13:39 Transportstyrelsen och misstänkta bilinnehav

av *Hans Olsson* (S)

till statsrådet Catharina Elmsäter-Svärd (M)

2012/13:41 Svart bilhandel

av *Hans Olsson* (S)

till justitieminister Beatrice Ask (M)

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 23 oktober.

16 § Kammaren åtskildes kl. 16.01.

Förhandlingarna leddes

av talmannen från sammanrådets början till och med 1 § anf. 58 (delvis),

av förste vice talmannen därefter till och med 1 § anf. 114 (delvis),

av andre vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 13.21 och

av talmannen därefter till sammanrådets slut.

Vid protokollet

KATHRIN FLOSSING

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

Välkomsthälsning	1
Anf. 1 TALMANNEN	1
1 § Partiledardebatt	1
Anf. 2 MIKAEL DAMBERG (S)	1
Anf. 3 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik.....	4
Anf. 4 MIKAEL DAMBERG (S) replik	5
Anf. 5 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik.....	5
Anf. 6 MIKAEL DAMBERG (S) replik	6
Anf. 7 ÅSA ROMSON (MP) replik	6
Anf. 8 MIKAEL DAMBERG (S) replik	7
Anf. 9 ÅSA ROMSON (MP) replik	7
Anf. 10 MIKAEL DAMBERG (S) replik	8
Anf. 11 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	8
Anf. 12 MIKAEL DAMBERG (S) replik	8
Anf. 13 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	9
Anf. 14 MIKAEL DAMBERG (S) replik	9
Anf. 15 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik.....	10
Anf. 16 MIKAEL DAMBERG (S) replik	10
Anf. 17 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik.....	11
Anf. 18 MIKAEL DAMBERG (S) replik	12
Anf. 19 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	12
Anf. 20 MIKAEL DAMBERG (S) replik	13
Anf. 21 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	13
Anf. 22 MIKAEL DAMBERG (S) replik	14
Anf. 23 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	14
Anf. 24 MIKAEL DAMBERG (S) replik	15
Anf. 25 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	15
Anf. 26 MIKAEL DAMBERG (S) replik	16
Anf. 27 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik	16
Anf. 28 MIKAEL DAMBERG (S) replik	16
Anf. 29 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik	17
Anf. 30 MIKAEL DAMBERG (S) replik	17
Anf. 31 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	18
Anf. 32 MIKAEL DAMBERG (S) replik	21
Anf. 33 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik.....	21
Anf. 34 MIKAEL DAMBERG (S) replik	22
Anf. 35 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik.....	22
Anf. 36 ÅSA ROMSON (MP) replik.....	23
Anf. 37 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik.....	23
Anf. 38 ÅSA ROMSON (MP) replik.....	24
Anf. 39 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik.....	24
Anf. 40 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	25

Anf. 41	Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik	26	Prot. 2012/13:11
Anf. 42	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	26	17 oktober
Anf. 43	Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik	27	
Anf. 44	JONAS SJÖSTEDT (V) replik	27	
Anf. 45	Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik	28	
Anf. 46	JONAS SJÖSTEDT (V) replik	28	
Anf. 47	Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik	29	
Anf. 48	ÅSA ROMSON (MP)	29	
Anf. 49	Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik	31	
Anf. 50	ÅSA ROMSON (MP) replik	32	
Anf. 51	Statsminister FREDRIK REINFELDT (M) replik	32	
Anf. 52	ÅSA ROMSON (MP) replik	33	
Anf. 53	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	33	
Anf. 54	ÅSA ROMSON (MP) replik	34	
Anf. 55	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	34	
Anf. 56	ÅSA ROMSON (MP) replik	35	
Anf. 57	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	35	
Anf. 58	ÅSA ROMSON (MP) replik	36	
Anf. 59	Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	36	
Anf. 60	ÅSA ROMSON (MP) replik	37	
Anf. 61	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	37	
Anf. 62	ÅSA ROMSON (MP) replik	38	
Anf. 63	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	38	
Anf. 64	ÅSA ROMSON (MP) replik	39	
Anf. 65	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik	39	
Anf. 66	ÅSA ROMSON (MP) replik	39	
Anf. 67	Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD) replik	40	
Anf. 68	ÅSA ROMSON (MP) replik	40	
Anf. 69	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	41	
Anf. 70	MIKAEL DAMBERG (S) replik	43	
Anf. 71	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	44	
Anf. 72	MIKAEL DAMBERG (S) replik	45	
Anf. 73	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	45	
Anf. 74	ÅSA ROMSON (MP) replik	45	
Anf. 75	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	46	
Anf. 76	ÅSA ROMSON (MP) replik	47	
Anf. 77	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	47	
Anf. 78	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	48	
Anf. 79	Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP) replik	48	
Anf. 80	JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	49	

Anf. 81 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	
replik	49
Anf. 82 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	50
Anf. 83 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	
replik	50
Anf. 84 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	50
Anf. 85 Utbildningsminister JAN BJÖRKLUND (FP)	
replik	51
Anf. 86 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C)	51
Anf. 87 ÅSA ROMSON (MP) replik	53
Anf. 88 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	54
Anf. 89 ÅSA ROMSON (MP) replik	55
Anf. 90 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	55
Anf. 91 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	55
Anf. 92 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	56
Anf. 93 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	56
Anf. 94 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	57
Anf. 95 JIMMIE ÅKESSON (SD)	57
Anf. 96 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	60
Anf. 97 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	60
Anf. 98 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	61
Anf. 99 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	61
Anf. 100 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	61
Anf. 101 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	61
Anf. 102 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	62
Anf. 103 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik	62
Anf. 104 JONAS SJÖSTEDT (V)	63
Anf. 105 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	
replik	65
Anf. 106 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	66
Anf. 107 Statsminister FREDRIK REINFELDT (M)	
replik	67
Anf. 108 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	67
Anf. 109 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	68
Anf. 110 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	68
Anf. 111 Näringsminister ANNIE LÖÖF (C) replik	68
Anf. 112 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	69
Anf. 113 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	
replik	69
Anf. 114 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	69
Anf. 115 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	
replik	70
Anf. 116 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	70
Anf. 117 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	71
Anf. 118 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	73
Anf. 119 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	
replik	74
Anf. 120 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	74

Anf. 121 Socialminister GÖRAN HÄGGLUND (KD)	
replik.....	75
2 § Anmälan om vice ordförande i civilutskottet	75
3 § Återkallelse av motion	75
4 § Anmälan om inkommet protokollsutdrag från utskott	75
5 § Hänvisning av ärenden till utskott	76
6 § Vissa förfarandefrågor på punktskatteområdet	76
Skatteutskottets betänkande 2012/13:SkU2	76
(Beslut fattades under 11 §.).....	76
7 § Överklagande av Tullverkets vitesförelägganden	76
Skatteutskottets betänkande 2012/13:SkU3	76
(Beslut fattades under 11 §.).....	76
8 § Ändring i brottsbalken	76
Justitieutskottets betänkande 2012/13:JuU6.....	76
(Beslut fattades under 11 §.).....	76
9 § Subsidiaritetsprövning av förslag till direktiv om skydd av EU:s finansiella intressen genom straffrättsliga bestämmelser	76
Justitieutskottets utlåtande 2012/13:JuU8	76
(Beslut fattades under 11 §.).....	76
10 § Subsidiaritetsprövning av EU-kommissionens förslag till förordning om provning av motorfordon m.m.....	77
Trafikutskottets utlåtande 2012/13:TU3.....	77
(Beslut fattades under 11 §.).....	77
Ajournering.....	77
Återupptagna förhandlingar	77
11 § Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	77
SkU2 Vissa förfarandefrågor på punktskatteområdet.....	77
SkU3 Överklagande av Tullverkets vitesförelägganden.....	77
JuU6 Ändring i brottsbalken.....	77
JuU8 Subsidiaritetsprövning av förslag till direktiv om skydd av EU:s finansiella intressen genom straffrättsliga bestämmelser	77
TU3 Subsidiaritetsprövning av EU-kommissionens förslag till förordning om provning av motorfordon m.m.	77
12 § Bordläggning och beslut om förlängd motionstid	77
13 § Anmälan om interpellationer.....	78
14 § Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	78
15 § Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	79
16 § Kammaren åtskildes kl. 16.01.....	79

Prot. 2012/13:11
17 oktober

Tryck: Elanders, Vällingby 2012